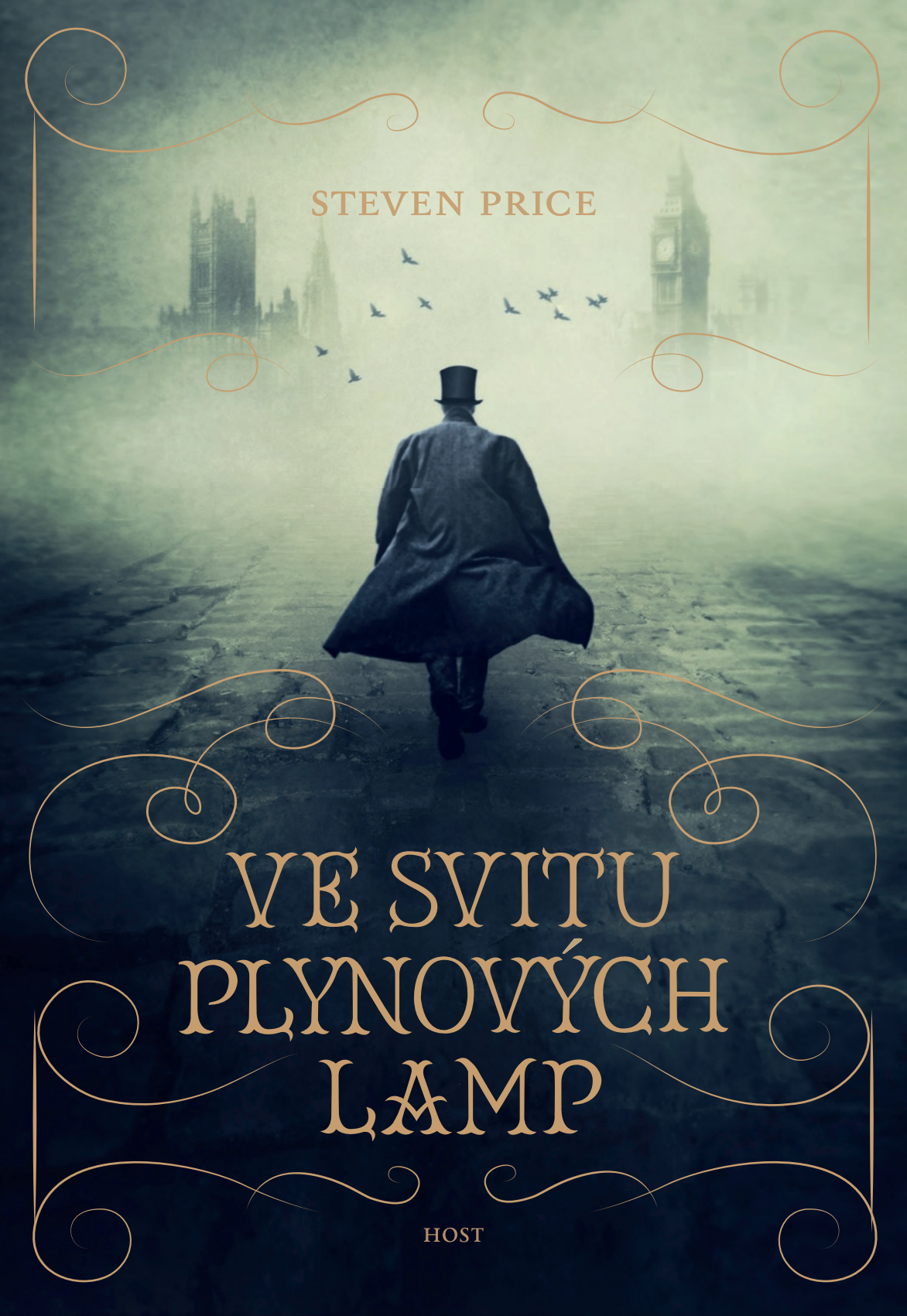

STEVEN PRICE

VE SVITU
PLYNOVÝCH
LAMP

HOST

Steven Price

Ve svitu plynových lamp

STEVEN PRICE

VE SVITU PLYNOVÝCH LAMP

— BRNO 2018 —

By Gaslight

Copyright © 2016 by Steven Price

Originally published in 2016 by McClelland & Stewart,
a division of Penguin Random House Canada Limited, Canada

Cover picture © Roy Bishop / Arcangel

Cover design © Kelly Hill

Translation © Lucie Mikolajková, 2018

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2018 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-504-7 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7577-505-4 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7577-506-1 (Formát MobiPocket)

Cleo a Maddoxovi

a památce Ellen Seligmanové

Je-li člověk ochoten přijmout následky svých činů,
nemusí již jeho výkonnost omezovat vůbec nic.

Vše, co si pamatujeme, bude jednoho dne zapomenuto.
Berte všechno.

ADAM FOOLE

Opravdu upřímně věřím, že toho člověka dokážu zvládnout.
Může nám být užitečný.

WILLIAM PINKERTON

Žena v Temži: Část první

Londýn 1885

KAPITOLA PRVNÍ

Byl prvorozený syn.

Černé kníry nosil dlouhé, jako mívají psanci, a pravý palec zaháknutý na boku, kde by měl viset kolt. Ještě mu nebylo čtyřicet, ale už mu za vlhkého chladna tuhlo koleno, památka na výbuch dělostřeleckého granátu u Antietamu. To mu bylo šestnáct a šrapnel mu tenkrát trčel z kolena jako kloub nějaké dodatečné kosti, zatímco země kolem něj se vzdouvala a tříštila. Od toho dne už byl dvakrát považován za mrtvého a dvakrát se zjevil svým domnělým vrahům jako anděl pomsty. Zastřelil třiadvacet mužů a jednoho hochy, samé psance, ale jen smrtí toho chlapce se netrápil. Do bankovních ústavů vstupoval s hlavou skloněnou a obočím svraštělým, obrovské hrozné ruce prázdné, jakoby připravené někoho uškrtit. Když se vyhoupl do přeplněného vagonu tramvaje, muži se instinktivně odtahovali a ženy jej sledovaly zpod přivřených řas a nízko stažených čepců. Už pět let nestrávil doma déle než měsíc v kuse, a přece svou ženu a dcery miloval, miloval je s děsem mohutného muže, jenž má sklony všechno rozbíjet. Zuby měl žluté a dlouhé, tvář širokou, oči zapadlé, se zornicemi temnými jako zákruty v lidských útrobách.

Co naděláte.

Nesnášel Londýn. Jeho dlážděné ulice připadaly špinavé dokonce i jemu, ač mu byla špína profesí, strávil by raději noc v sedle než v posteli a byl ochoten celou noc prosedět na latríně v bordelu s taseným koltem a čekat, až se dovnitř vpotácí ten pravý lotr. Za celý měsíc tady nespátl ani záblesk zeleně, snad jen cesmínu nebo nařezané ratolesti dovezené z venkova, který si vůbec nedokázal představit. O Vánocích viděl, jak se zástup lačných chudáků v rozdrbaných hadrech za bílého dne vrhl na jakéhosi muže; na Nový rok spatřil, kterak jistá dáma skopla ze stupátka kočáru děvčátko prodávající na ulici kytičky potočnice a pak nadávala, že jí dívččina krev potřísnila tkaničky. Londýn prožírala

strašlivá hniloba, bída a úpadek dávnější a surovější, než jaké kdy zažil v Chicagu.

Nebyl muž zákona. Na tom však nezáleželo. V Americe nebyl jediný zlodějíček, který by se ho nebál. On sám neměl strach z nikoho živého a bál se jen jednoho mrtvého. A tím byl jeho otec.

Byl mrazivý leden a onen otec ležel již půl roku v hrobě, když se konečně vydal do Bermondsey hledat jistého dávného přítele, jenž býval jedním z otcových agentů. Svou záležitost v Londýně měl už téměř vyřízenou a teď se brodil noční mlhou, klouby prstů potřísněné krví jiného muže.

Oblečený byl jako džentlmen, i když ztratil rukavice a vycházkovou hůl svíral v pěsti jako obušek. Na manžetách měl skvrny, jež mohly být právě tak dobře od sazí jako od bláta, avšak nešlo ani o jedno z toho. Až dosud čekal na jitra, pokud se onen čas v téhle mizerné zimě tak vůbec dal nazývat, a teď se zastavil v úzké uličce za Snow Fields, s cylindrem složeným v jedné ruce. Trámy na průčelí obchodů praštěly mrazem a on si nebyl jist, že ráno vůbec přišlo. Po dlažbě se plazila mlha, špinavá a zažloutlá a zhoustlá uhelným kouřem; její hořký pach se usazoval v nosních dírkách a pátil hluboko v hrdle. Ta mlha byla všude a byla tu pořád, táhla se ulicemi a rozdělovala se těsně u země, skoro jako by byla živá. Někdy za večera i tiše syčela, jako když uniká pára z ventilu.

Přijel do tohoto města před šesti týdny, aby vyslechl ženu, která včera večer, po dlouhé honičce na Blackfriars Bridge, přeskočila mostní zábradlí a zmizela v řece. V mysli se mu vybavila ta temnota, zpěněná černá voda i to, jak detektivnímu seržantovi ze Scotland Yardu pleskaly boty na žulových dlažebních kamenech. Na zápěstích dosud cítil drsnou vlhkost mostních sloupků.

Žila v tomhle městě počestně, jako by chtěla být brána za řádnou osobu a osvobodit se tak od hříchů svého složitého života, jenže jak to bývá, nepomohlo to. Říkala si tu LeRocheová, avšak její pravé jméno bylo Reckittová a před deseti lety byla společnící nechvalně proslulého lupiče a zloděje jménem Edward Shade. Právě Shade byl tím, po kom doopravdy pátral, a až do včerejšího večera byla ta Reckittová jeho jediné určité vodítko. Měla drobné ostré zuby, dlouhé bílé prsty, hlas hluboký, zlý a krásný.

Noc se vytratila a ulice se začaly zaplňovat. V oknech horních pater budovy přes ulici se zatřpytilo bledé nebe a odrážely se v nich matné siluety světa pod nimi: míhající se stíny koní, již tu v brzkém ránu táhli povozy, skloněné hlavy v plátěných čapkách a vlněné kabátce venkovanů usazených na pytlích. Železem pobitá kola vozů v chladu vrzala a ševalila. Odkášlal si, potom si zapálil doutník a mlčky kouřil a v úzkých zapadlých očích měl stejně dravý pohled jako hrdlořezové, které lovil.

Po chvíli rozdrtil doutník podpatkem, úderem pěsti rozložil cylindr a nasadil si ho. Z kapsy vytáhl revolver a jen aby měl co dělat, cvaknutím otevřel zásobník a protáčil komory; a když už nemohl dále čekat, napřímil se a vykročil přes ulici.

Když se ho ptali, opáčil vždycky, že ještě neviděl křivou větev, co by se nechtěla narovnat. Prohlásil, že nezná betla, co by se neděsil svého stínu. Pak si přešel dlaní neholenou bradu, zamračil se na novináře, jenž se před ním vyděšeně zakymácel, zamumlal cosi rouhavého a zcela nepublikovatelného v argotu galerky a pak se naklonil a jen tak mimochodem vytrhl reportérovi příslušnou stránku ze sešitu v kroužkové vazbě. Potom řekl, že zločinecká spodina se rodí z nedostatku vzdělání a že v téhle zemi selhává právo i zákon. Člověk má větší cenu než kůň, být to tak často vůbec nevypadá. Nejchytřejší chlap, jakého kdy potkal, byl šejdíř a nejlaskavější ženská byla děvka a lidé jsou různí. Jen hlupák by si myslel, že jaké se věci jeví, takové i jsou.

Popravdě řečeno, sám byl rovný asi tak jako zlomená plaňka v plotě, ale vlastně ještě nepotkal policajta, co by snad byl jiný, takže v čem je potřeba a komu je vlastně co po tom.

Nešel rovnou dovnitř, ale raději vklouzl do postranní uličky. Zpoza oken zakrytých papírem ho sledovala nejrůznější stvoření. Ulička byla jako řeka plná bláta a on kráčel nadmíru opatrně. Otvory v prkenných stěnách tu a tam zahlédl siluety drobounkých přikrčených dětí, polonahých, samá kost a kloub, a v tom chladu se jim dech srážel před ústy do obláček. Nebojácně se mu dívaly do očí. Tady byla mlha řidší a puch mnohem pronikavější a ostřejší. Sehnul se, protáhl se pod vraty do úzkého průchodu, sešel po křivých dřevěných schodech a vstoupil do nenápadných dveří po levé straně.

V náhlém tichu slyšel šplouchání řeky a zesílený proud vody odtékající pod dřevěnou podlahou. Stěny vrzaly jako v lodním podpalubí.

Penzion páchl zkaženým masem a prohnílým dřevem. Pruhované tapety pokrývala tak tlustá vrstva koptu a špíny, že by si tu leckterý popelečník se špachtlí přišel i na půl šilinku. Vydal se po schodech nahoru a dával si přitom pozor, aby se nedotkl zábradlí. Ve třetím poschodí vyšel z neosvětleného schodiště na chodbu, odpočítal pateru dveře a zastavil se u šestých. Pohmožděné klouby prstů ho začaly pálit, jak už je nechránil chlad. Nezaklepal tedy, jen jemně zacloumal klikou a zjistil, že není zamčeno. Ohlédl se do chodby, kterou přišel, okamžik vyčkával a pak dveře otevřel.

Pane Portere? zavolal.

Jeho hlas zněl jeho vlastním uším chraplavě a drsně, jako by patřil muži mnohem staršímu.

Je tu Benjamin Porter? Haló?

Jak si jeho oči zvykaly na přitímí, rozeznal malý psací stůl, prádelník, v koutku za oknem i cosi jako kuchyňku. Lůžko s prohnutým čelem v jednom koutě, s lacinou nepovlečenou matrací, z níž se v jednom rohu drala vlněná výplň a jejíž plátěný potah už drahnou dobu nikdo nevyčistil ani nenavoskoval. Všechno tohle jeho oči bleskově zaznamenaly: síla zvyku. A pak postel zaskřípěla pod tíhou něčího těla, schouleného pod přikrývkou u zdi.

Bene?

Kdo je zas tohle?

Byl to ženský hlas. Otočila se k němu: černoška s prokvetlými vlasy ostříhanými nakratičko, s tváří ztučnělou a zbrázděnou vráskami. Nepoznával ji. Ale pak zamrkala a naklonila tvář, jako by mu chtěla pohlédnout kamsi přes rameno, a on spatřil, že má přes celou tvář dlouhou srpovitou jizvu.

Sally, pronesl jemně.

V očích jí zablesklo podezření a chvíli se v nich drželo. Billy?

Opatrně udělal krok směrem k ní.

Pojďte sem. Ať se na vás podívám. Malej Billy, lucernička! Můj ty smutku!

Tak už mi dlouho nikdo neřekl.

No baže. Však podívejte, jak jste vyrost! Kdo by se vopovážil.

Smekl cylindr a stísněně ho před sebou složil. Vzduch byl ztěžklý potem a kouřem a rybím puchem nevyneseného nočníku, takže se mu zdálo, že

jsou zdi mnohem blíž u sebe a strop daleko nižší. Připadal si obrovský, neohrabaný, jako by do všeho vrážel lokty.

Omlouvám se, že jdu tak brzo, řekl. Smutně se usmál. Tolik zestárla!

Ale houby s voctem, odfrkla. Zas tak brzo nejni.

Jsem náhodou ve městě a řekl jsem si, že se zastavím. Zeptat se, jak se vám vede.

Na podlaze kolem psacího stolku se vršily štosy papírů, stála u něj hrubě opracovaná židle s jednou nohou kratší. Dokonce i ze svého místa rozeznal na několika listinách razítko své chicagské kanceláře, otcův hlavičkový papír a dobře známý podpis. Závěsy byly zatažené, ale jejich látka prořídla dlouhým užíváním, a tak se po místnosti zvolna rozlévalo šedivé světlo. Krb byl dávno vyhaslý, popel prastarý, na šňůře visel staříčkový opékací rožeň. Keramickému slonovi na krbové římse se odlupovala glazura z nohou. V jednom koutě se v omítce vysoko u stropu pohnula a vzedmula jakási bublina a on si uvědomil, že je to hrozen brouků. Odvrátil oči. Nebyla tu žádná lampa, jen po podlaze u postele se roztekl zbytek jediné svíčky. Teď už ji viděl trochu jasněji. Ruce měla neuvěřitelně špinavé.

Kde je Ben? zeptal se.

Ach, jak ten by vás byl rád viděl! Vždycky vás měl rád.

Propásl jsem ho snad?

No, dá se to tak říct.

Zvedl hlavu. A pak mu došlo, jak to myslí.

Ale no tak, řekla mu. Už je to dobrý.

Ale kdy?

V srpnu. Selhalo mu srdce. Prostě přestalo bít.

To jsem nevěděl.

Však jo.

Otec o něm vždycky mluvil jen dobře.

Nevrle mávla rukou. Klouby prstů měla silné a zjizvené.

Proč jste nenapsala? Pomohli bychom zaplatit výdaje. To přece víte.

No jo. Však máte svýho soužení dost.

Nevěděl jsem, jestli vám můj dopis došel, pokračoval tiše. Tedy jestli ho Ben dostal. Posílal jsem ho na starou adresu —

Dostala jsem ho.

Ben Porter... Vždycky mi připadalo, že ten je nezničitelný.

Počítám, že on si to myslel taky.

Prekvapilo ho, jaký má vztek. Jako by z tohoto světa odcházela celá jedna generace. Ta noc tenkrát v Chicagu, už to bylo snad třicet let. Déšť bušil do povozu a rachotil na plachtě, kola vyrývala do hlubokého bláta v ulicích města stále hlubší a širší stopy. Byl tehdy ještě chlapec, seděl v tom dešti vepředu vedle otce, v ruce svíral lucernu a snažil se ji udržet rozsvícenou a v suchu. Otec polohlasně klel, pleskal koně otěžemi a zíral do té černoty. Byla to skupinka jedenácti uprchlých otroků, vedl je ten zběsilý John Brown a už celé dny se ukrývali v otcově domě. Každého z nich plánovali naložit do uzavřeného nákladního vagonu a poslat na sever, do Kanady. Osm týdnů se trmáceli přes zimní pláně na ukradených koních a přišli přitom o jednoho muže. Znal Benjamin a Sally a dva další, ale ti ostatní pro něj byli jen uzlíčky utrpení, mohutní muži s pažemi ochablými a vyhublými po dlouhém pochodu, ženy s tvářemi nezdravě zažloutlými a očima podlitými krví. Povoz s trhnutím uvízl v louži hustého bahna jen dvě míle od nákladového nádraží a on si pamatoval na statnou postavu Bena Portera, který seděl opřený v zadním rohu. Přidřepł si a jedním tahem vyzvedl vůz z jámy. Po pažích a mohutných nohou mu stékaly provazce vody a ženy v té deštivé tmě zpívaly podivnou tichou píseň.

Sally ho pozorovala se zvláštním výrazem ve tváři. Určitě byste si dal čaj, ne? řekla.

Rozhlédl se po nuzně vybavené místnosti. Přikývl. Děkuji, čaj bych moc rád. Pokusil se jí pomoci, ale ona ho odehnala.

Zas tak nemožná nejsem. Tyhle starý hnáty mě pořád ještě unesou.

Chytila se sloupku postele, opřela se o něj seschlým předloktím, těžce se vyhrabala na nohy a odšourala se ke krbu. Z téměř vytrhaného hřebene krbových zápalek jednu odlomila a přejela jí po složeném kusu smirkového papíru. Zaskřípělo to, do vzduchu se vznesl strašlivý závan fosforu, ona zapálila kus smotaného papíru a sklonila se s ním nad železným roštem, na němž byla naskládána nízká hromádka dřeva. Cihly byly ožehnuté, jako by byla zapomněla uhasit oheň, jenž na nich planul naposled.

Jak si ho dáváte? zeptala se.

Jen černý.

Jako váš život, koukám, ukázala na nateklé klouby jeho prstů.

Usmál se.

Zápolila s litinovou konvicí nad krbovou mřížkou. Přestěhovala jste se, řekl jemně. Nechtěl ji uvést do rozpaků. Neměl jsem vaši novou adresu.

Otočila se a podívala se na něj. Jedno oko měla stažené a zavřené, záda pod noční košilí shrbená a znetvořená. Ste snad detektiv, ne?

Nejspíš ne zrovna dobrý. Jak vám můžu pomoci?

Ále, za minutku to začne vařit. Už není nic potřeba.

Já nemyslel ten čaj.

Vím, jak ste to myslel.

Přikývl.

Nejni to nic moc, ale aspoň mě to udrží, abych neskončila v úplný bídě. A tyhle moje starý pracky pořád ještě dokážou pracovat. Nechci si stěžovat.

Opřel si hůl o cihlovou stěnu pod krbovou římsou a díval se, jak Sally přejíždí drsnými dlaněmi po stříbrném pařátu gryfa, jenž zdobil její vršek. Sem a tam, jako by jej chtěla vyleštit dohladka. Voda se dovařila a ona se otočila, zalila čaj, nechala jej louhovat a odšourala se ke kuchyňce, odkud vydolovala jeden šálek z jemného bílého porcelánu.

Povídal ste, že ste tu za prací? zavolala na něj.

Přesně tak.

Počítám, že asi hledáte toho vraha, co sme vo něm četli. Toho z Leicesteru.

Pokrčil mohutnými rameny. Pochyboval, že těma svýma očima Sally vůbec něco přečte. Sledoval jsem jednu šejdířku, ve Filadelfii ji párkrát potkala smůla. Ben ji znal.

A tak.

Včera večer už jsem ji skoro měl, jenomže skočila do řeky. Nejspíš za pár dní někde vyplave. Řekl jsem Shoreovi, že zůstanu tady, kdyby mě potřeboval. Aspoň tak dlouho, dokud mě agentura bude moct postrádat.

A kdo to má jako bejt? Inspektor Shore?

Vrchní inspektor Shore.

Odfklá si. Vrchní inspektor. Tendle Shore nestojí za nic.

No... je to můj přítel.

Je to mizera.

Stísněně se zamračil. Překvapuje mě, že se o něm Ben zmínil, pronesl pomalu.

My dva jsme před sebou neměli žádný tajemství, ne po dvaasedesáti letech. A zvlášť když šlo o Johna Shorea. Sally mu v roztřesené ruce donesla

šálek čaje, pak se k němu naklonila a věnovala mu dlouhý smutný úsměv, jako by mu chtěla říct ještě něco mnohem zlověstnějšího. Vy máte dobrý srdce, Billy. Akorát že ne vždycky umíte odhadnout, co je kdo zač.

Posadila se zpátky na postel. Sama si čaj nenalila a on si to uvědomil s jistými rozpaky. Znenadání k němu vzhlédla a zeptala se: Jak že ste říkal, že ste tu dlouho? Neměl byste se už radši vrátit domů?

Tedy...

Musíte myslet na svou ženu.

Margaret... Ano. A na děvčata.

To nejni správný, bejt tak daleko vod nich.

Ne.

Nejni to přirozený.

No...

Vypijete si to, nebo to necháte krysám?

Napil se. Jemný kostní porcelán působil v jeho obrovské tlapě křehce.

Přikývla si sama pro sebe. Jojo. Dobrý srdce máte.

Zas tak moc dobré ne, opáčil. Na to umím až příliš dobře nenávidět. Nasadil si klobouk a pomaličku se zvedl. Jako můj otec, dodal.

Pozorovala ho škvírkami zvlhlých očí. Můj pan Porter dycky říkával, když chceš vokovat koně, lepší se ho neptat na dovolení.

Prosím?

To zas pudete a ani neřeknete, proč ste přišel?

Zastavil se mezi židlí a dveřmi. Ne, pronesl. Tedy... Moc nerad bych vám přidělával starosti.

Založila si ruce na břicho a pohodlně se opřela do šedivých polštářů. Starosti, převracela si to slovo v ústech. Víte co, mně bude letos třiavosumdesát. Všichni, co jsem v životě měla, jsou už mrtví. Každý ráno se budím překvapená, že jsem se ho ještě dožila. Ale jedno vím jistě: příště, až zase přeplyjete za oceán, já už budu nejspíš ležet v hrobě. Ale no tak, všem se nám to stane, že umřeme, na tom nejni nic hrozného. Ale jestli se mě chcete na něco zeptat, radši byste měl hned.

Dlouze se na ni zahleděl.

No tak. Ven s tím.

Zavrtěl hlavou. Nevím, kolik vám toho Ben povídal o své práci. O tom, co dělal pro mého otce.

Četla jsem ten váš dopis. Jestli ste si přišel pro ty starý listiny, jsou furt u něj ve stole. Klidně si je vezměte.

Aha. No, ty budu potřebovat.

Ale to taky nejní vono.

Odkáslal si. Když otec zemřel, našel jsem v jeho soukromém trezoru jednu složku. Byly tam stovky listin, účty, hlášení. K deskám byl přišpendlený papírek s Benovým jménem, byla tam i nějaká čísla a datum. Vytáhl z vnitřní kapsy kabátu složenou obálku, otevřel složité poskládanou chlopeň a vytáhl list rýsovacího papíru. Podal jí ho. Papír si vzala, ale nepokusila se ho číst.

Benovo jméno bude na spoustě takovejch starejch spisů.

Kývl. Na téhle složce bylo jméno Shade. Edward Shade.

Zamračila se.

Otec ji měl v domácím sejfů. Myslel jsem, že by mi s tím Ben mohl poradit.

Na ulici pod nimi zarachotila kola kočáru.

Sally? pobídl ji.

Edward Shade. A hernajs.

Vy jste o něm slyšela?

Poslouchala sem o něm věčně věků. Natočila tvář směrem ke slabému světlu, jež se linulo z okna. Ben pro vašeho otce honil Shadea celý roky. V životě na něj nic nevyhrabal, ani za deset let. Zatvářila se znechuceně. Koho se zeptáte, ten zná Edwarda Shadea jinak, Billy. Nebudu dělat, jako že všechno, co sem zaslechla, je pravda.

Stejně bych to rád slyšel.

Ale je to podivná historie.

Povězte mi to.

Křečovitě zavřela oči, jako by ji bolely. Přikývla. To bylo pár let po válce, začala. V seduma-, vosumašedesátým roce. Shade, anebo někdo, kdo si tak říkal, udělal sérii vloupaček v New Yorku a v Baltimoru. Soukromý baráky, velký vily. Já slyšela vo domě nějakýho senátora. Krad vobrazy, sochy, takový věci. A všechno to posílal vašemu otci domů do Chicaga a pokaždý přiložil dopis, kde za to vzal vodpovědnost a uved právoplatnýho majitele. Co byl Edward Shade zač? To nikdo nevěděl. Nikdo ho jakživo neviděl. Pro všechno to vlastně bylo akorát jméno v dopise. Když přišly ty první balíky,

váš otec je prostě v tichosti vrátil majitelům a ty mu za to byli hrozitánsky vděčný. Ale když to tak pokračovalo dál, některý lidi se začali vyptávat. Takhle měsíc za měsícem to vypadalo náramně podezřele. Jako že to celý nahrál, aby agentura vypadala výkonnější. Nějaký newyorský noviny vydaly zvláštní článek jenom vo tom a šťouraly se pak v tom celý tejdny. Daly to agentuře pěkně sežrat. Vašemu otci to způsobilo hrozný potíže.

Na to si trochu vzpomínám.

Tak tak. Ale co jinýho asi tak moh dělat? Ty věci byly kradený a člověk jako váš otec neměl na vybranou, musel je po právu vrátit.

Ano.

No a pak se ten případ povedlo rozlousknout a celý to sprovodit ze světa. Ukázalo se, že Shade vlastně nikdo nebyl. Jenom taková banda lumpů, co měli na vašeho otce spadeno. Chtěli na něj získat nějaký vliv, a kdyby se jim to nepovedlo, tak aspoň doufali, že se agentura znemožní a přijde vo dobrou pověst. To jméno, Edward Shade, to si prostě vymysleli.

Ale vždyť Ben pro něj pak musel Shadea honit ještě celé roky.

Až do samýho konce. Váš otec o tom měl vlastní představu.

Ale nic z toho v tom spisu nebylo.

Sally přikývla. Nejhorší způsob, jak udržet tajemství: když si ho zapíšete.

A zmínil se někdy Ben o jistě Charlottě Reckittové?

Sally si přitiskla dva prsty ke rtům a soustředěně se na něj zahleděla. Reckittová?

Charlotta Reckittová. V tom Shadeově spisu byla její fotografie. Na zadní straně byly uvedené její míry, Benovým rukopisem. Byl tam také přepis výslechu, který Ben s Reckittovou vedl v devětasedmdesátém. Ptá se jí tam na nějakého mužského, se kterým pracovala, ale ona si na něj nepamatovala. Ben tvrdil, že po hospodách v Chicagu o nich kolují nejrůznější historky, ale ona netušila, o čem to mluví, anebo aspoň dělala, že netuší. Nakonec to Ben nechal být. Krádeže diamantů, loupeže v bankách, padělané peníze, které pak obíhaly po Francii a Holandsku, takové věci. Podle otcových poznámek si byl jistý, že ten společník byl Shade. V září jsem rozeslal telegramy s popisem Charlotty Reckittové sem a do Paříže a do našich poboček na západě. V listopadu se mi ozval Shore, že je prý Reckittová tady v Londýně. A otec si tu platil Benovy služby.

Billy...

Když jsem ho viděl naposled, těsně před smrtí, podíval se mi do očí a oslovil mě Edwarde.

Billy!

Bylo to skoro to poslední, co mi řekl.

Posmutněla. Můj pan Porter byl taky ke konci ukrutně zmatený, přiznala. Vy víte, jak jsem vašeho otce měla ráda. Víte, že mu pan Porter a já vdčíme za život. Ale s tím Edwardem Shadem? Ty papíry si vezměte, všechny. Přečtěte si to a uvidíte. Nejní to tak, jak váš otec tvrdil. Byl tím úplně posedlej. Jako by z toho Shadea byl úplně nemocnej.

V přítomí pokoje se na ni zkoumavě zadíval. Já ji ale našel, Sally. Ta žena, kterou jsem včera sledoval a která si pak vzala život... to byla Charlotta Reckittová.

No sakra!

Mluvil jsem s ní, ještě než skočila. Ptal jsem se jí na Shadea. Ona ho znala.

To vám řekla?

Dlouhou chvíli mlčel a pak tiše přiznal: Ne tak úplně.

Sally rozhodila rukama. Ale Billy, vzdychla. Honíte se za dechem, nebo za čím vlastně?

Mlčel.

Můj pan Porter říkával: každý den, když se vzbudíš, vzpomeň si, za čím se ženeš.

Dobře.

A za čím se ženete vy?

Přešel k oknu a skrze námrazu a saze na skle se zahleděl na křivé střechy skladišť na nábreží. Cítil na sobě její pohled. V přítomí slyšel její dech. Co tím chcete říct? Že Shade vůbec neexistoval?

Zavrtěla hlavou. Přízrak se nedá chytit, Billy.

Kdy začne život ochabovat a upadat?

V duchu viděl Porterovy, jací bývali kdysi a jací byli v jeho mysli dosud. Jak se jemu v oranžové záři lucerny leskla deštěm zmáčená hrud', vlněná košile se mu lepila na tělo jako druhá kůže a jeho mocná ramena vyzvedla ten povoz z bláta. Jak ona klečela bez kabátu ve vodě a zpívala tu tichou žalostnou píseň. Pomyslel na ty dlouhé týdny, v nichž sledoval Charlottu Reckittovou z řadového domku v Hampsteadu do obrazáren na Piccadilly,

bloumal za ní k parníkům na Temži, ve svitu plynových lamp sledoval okna jejího domu zakrytá závěsy. V naději, že snad zahlédne Edwarda Shadea. Charlotta byla drobná žena s průzračnými očima a černými vlasy a jemu se najednou vybavilo, jak ho pozorovala na schodech divadla v St. Martin's Lane, se zápěstím v rukavičce ohnutým dozadu. Ten strach v jejích očích. Její drobné ruce. Přeskočila zábradlí, zmizela v mrazivé řece a oni zítra či pozítří najdou její tělo.

Tak tedy.

Letos měl slavit devětatřicáté narozeniny, už teď byl slavný a už teď byl osamělý. Jeho žena v Chicagu právě umírala na nádor, velký asi jako čtvrták a schovaný za jejím pravým okem, i když to ještě ani jeden z nich netušil. Mělo trvat ještě dalších deset let, než ji ten nádor zabije. Držel provaz, na němž spouštěli otcovu rakev, a lopatou hodil na hrob první várku hlíny. Ten zvuk, když dopadla, v něm bude znít navždy. I kdyby se dožil osmdesáti let, tu lepší část života už měl za sebou.

Kdy začne život ochabovat a upadat? Zvedl teď oči k rudému nebi, vzpomněl si na cestu přes Atlantik a pak na svůj domov. Mlha kolem něj řídla, kolemjdoucí se míhali jako přízraky. Pak se vydal na Tooley Street na vlak, jenž by ho dovezl nazpět do hotelu.

Jeho jméno. Ach ano.

Jmenoval se William Pinkerton.

KAPITOLA DRUHÁ

A tady je další.

Oči měl plné světla i poté, co zhaslo, jako by byly kočičí. Fialové, tvrdé jako ametysty, a měly rády tmu. Licousy nosil módně zastřížené, i když jejich temná čern již dávno vybledla v bílou. Plavba byla velmi nepříznivá, ale on i za nejhoršího počasí seděl v kuřáckém salonku poštovního parníku *Aurania* a nasliněným prstem obracel vyžehlené stránky *Timesů*. Takto ho viděli jen důležití lidé. Jeho lehce snědá pleť kontrastovala s bělostí naškrobeného límce, prsty měl dlouhé. Nikdy se neukazoval jinak než v oblecích šitých na míru a drahých vypasovaných vestách, jako by byl klenotník či snad průmyslník právě se navrátilší z Bombaje, ačkoli ve skutečnosti na tom byl finančně velmi špatně, a když přehazoval nohu přes nohu, nejprve si vždycky popotáhl kalhoty na stehně, protože se bál, aby látka vydržela. Avšak manžetové knoflíčky měl z plátkového zlata se vsazenými smaragdy a sponu do vázanky zdobenou diamanty. Kdyby se ho někdo zeptal, zda existuje nějaká souvislost mezi tím, jak člověk vypadá a co je zač, odpověděl by smutným vědoucím úsměvem, jako by žil příliš dlouho a viděl příliš mnoho, než aby dokázal brát něco za jisté.

Tak dál.

Kdepak, nebyl žádný lhář. Jen nebyl tím, čím se zdál být. Cestoval společně s malou dívkou, již představoval jako svou dceru. Hlas měl tlumený a zvláštěn vysoko položený. Jeho matka se narodila v úzkém domku v Kalkatě a v pouhých třinácti letech a neprovdaná již propplula podél břehů řeky Huglí do moře. Měl její hladkou pleť a za jasných slunečných dní zářila jeho tvář a krk stejně jako její; oči měl obkroužené nafialovělými kruhy v odstínu mořských sasanek. Byl drobný, jako bývala ona, měl silná úzká ramena a široká zápěstí, a i když celé dětství slýchával o tom, jaký býval jeho yorkshirský otec obr, sám to nikdy nepoznal. Žil už mezi chudinou i těmi nejbohatšími a dobře věděl, kterému z těch dvou světů dává

přednost. Navzdory tomu všemu však neměl v životě trpělivost s ničím, co se protivilo mravnímu zákonu, neboť ten pro něj byl absolutní a všem živým na tomto Božím světě měřil stejně. Žádný člověk se nesmí oddat násilí. Nikdo nemá právo omezovat svého bližního. O potřebné je nutno se starat. Kdyby na něj někdo zatlačil při partičce whistu, nejspíše by připustil, že podle jeho zkušenosti je pravda jen elegantně vybroušená lež a že na tomhle světě není nic svaté, i když v tom příštím možná bude svaté všechno. V éře průmyslníků a aristokratů se vypracoval vlastním úsilím a nestyděl se to přiznat.

Již třidvacet let slyšel na jméno Adam Foole. Několikrát už přišel k závratnému bohatství a opět jej promrhal. V některých bankách na východním pobřeží nechťeli jeho jméno ani slyšet, v dalších se stále ještě těšilo účtů a ještě v jiných si ředitelé spěšně sundávali brýle s drátěnými obroučkami a zvedali se od stolu, aby zvážili jeho nejnovější podnik. V jistém elegantním newyorském klubu mu rezervovali pokoj s dubovým obložením, kdykoli pobýval ve městě, ač tam už tři roky nevyrovnal účet. V této éře aristokratických investorů bylo jeho podnikání bohaté a různorodé a on své přednosti nikde neinzeroval.

Vzdálil se z Anglie na pouhých šest týdnů: takhle brzo ho přilákal nazpět dopis psaný ženskou rukou. V jaké záležitosti? V jaké jiné.

Sebevětší bohatství nikdy nestačí.

Teď stál u zábradlí a v nohou cítil dunění lodních motorů a pomalé, postupné přeskakování ozubených převodů. V tom chladu stálo na palubě ještě několik dalších lidí, ale ne mnoho, všichni ofoukaní větrem a zachumlání v tlustých přehozech či palubních dekách s vyšitým znakem společnosti Cunard, s pažemi pevně založenými na prsou, aby udrželi žakety zavřené. On sám měl na sobě šaty z loňské sezony, dvouradý tvídový kabát, pevně zapnuté sako a hnědou buřinku, již mu neustále nadzvedával vítr.

V licousech ucítil průvan a zvedl oči. Obloha byla zatažená, ale zářivě se odrážela na bílých trupech záchranných člunů, jež visely na konstrukcích nad palubou. Na východě již viděl Liverpool, jako inkoustovou skvrnu ve vši té šedi. Z továrních komínů stoupal hnědý kouř, větrem hnaný zešíkma.

V tu chvíli vstoupilo dveřmi ze salonku na palubu děvčátko ani ne jednáctileté a popotahovalo si přitom za krajky na čepěčku.

Probůh, Molly! zavolal na ni. Podívej se na sebe! Co ty boty?

Měkká kůže na špičkách i tkaničky byly zamazané od červené křídý, jako by byla kopala do bůhvíčeho. Já ale vypadám, co? zazubila se na něj.

Pojď sem.

Klidné chladné oči, pihovatý nosík. Opřela se o zábradlí a položila si na něj lokty. Vítr jí s šustěním tiskl šaty k tělu, až přes ně byly vidět její chla-
pecké boky. Věděl, že pod rukavicemi zapnutými na knoflíčky se skrývají
neupravené, okousané nehty. Vztáhl ruce a uvázal jí čepce pevněji.

Co to tady páchne? zeptala se.

Přestaň se vrtět. Kreozot.

Neslyšně si to slovo zopakovala.

Přišel už nosič pro zavazadla? chtěl vědět.

Nechala jsem je v předsínce. Jak jste nařídil.

Jak jsem nařídil. Jak... Po chvílce k ní Foole natáhl prázdnou dlaň a ona
na ni zamžikala tmavýma očima.

Co?

Ty víš co.

Zamračila se, sáhla si do rukávu, vytáhla pětilibrovku, kterou jí dal na
spropitné pro portýra, a podala mu ji. Mám vás radši, když jsme bohatí,
vzdychla.

Beze slova si bankovku vzal. Ale když se odvrátila a zahleděla se na
řeku, cosi upoutalo jeho pohled a on jí sáhl do záhybu šatů a vytáhl z nich
maličkou sádrovou panenku. Kdes to vzala? uhodil na ni.

Vytrhla mu ji z ruky, náhle rozběsněná.

Není to náhodou ta, co si s ní hrálo to Websterovic děvče?

Není!

Otočil se, na chvíli se zahleděl na zpěněný hřeben vlny, jež se vzdouvala
od trupu lodi, a potom se na ni znovu podíval. Co to do tebe vjelo?

Nevědí, že jsem to byla já.

Na tom nesejde.

Dívka se začervenala a nechtěla se mu podívat do očí. Chcete, abych ji
vrátila?

Co myslíš?

Ale pak už budou vědět, že jsem ji vzala já.

Zavrtěl hlavou.

Chvíli mlčela a v zářivém stříbřitém světle odrážejícím se od hladiny Mersey si prohlížela své boty. Potom se na něj podívala. Stejně má spoustu jiných, hlesla trucovitě.

Pohlédl za ni. Na palubu vyšel muž ve smutečním svrchníku a černém klobouku a zastavil se s rukou na těžkých dveřích kuřáckého salonku. V prudkém větru na ně zamžoural, pak zvedl ruku na pozdrav a nechal dveře zapadnout. Nabílená paluba byla široká, lemovaná přibitými mosaznými plivátky a kulatými okénky, jež se v šedém světle třpytila, a jak se k nim blížil, míhal se v nich zároveň jeho tmavý odraz.

Molly se otočila přes rameno, aby zjistila, kam se Foole dívá, pak se po něm podívala, cosi zamumlala, vysekla mu sarkastickou poklonku a odkráčela, bušíc přitom rukou v rukavičce do zábradlí. Druhou rukou svírala panenku za krk, jako by ji chtěla zardousit.

Za deset minut ať jsi v naší kajutě, zavolal na ni. Molly? Myslím to vážně.

Zvedla ruku do větru, ale neotočila se.

Vaše dcera? zeptal se onen muž, když k němu došel. Pěkné děvče, pane. Během plavby jsem si jí vůbec nevšiml.

Foole zmoženě rozhodil rukama.

Džentlmen se zasmál. Sám mám spoustu neteří, pane. Člověk hned vidí, že má dobré vychování. A její matka je kde?

Zemřela, odvětil Foole tiše. Mávl rukou. Čas jde dál, i když o to naše srdce třeba nestojí.

Musela být velká krasavice, pane.

Foole si odkašlal.

Myslím pokud jde o rysy tváře, pokračoval muž. Vaše dcera má nepochybně mnoho předností. Je to skvělý exemplář.

Exemplář?

Džentlmen se znovu zasmál. Odpusťte. Děláním svou profesi už tak dlouho, že pomalu zapomínám, jak se běžně mluví. To je riziko povolání.

A čímže vy se to zabýváte? Frenologií?

Spokojeně přikývl. Frenologie, správně, pane. Věda o lidském potenciálu. Odpusťte, ale čemuže jste to říkal vy, že se věnujete?

Neříkal jsem to.

Zjevně ne whistu.

Tomu se konečně usmál i Foole, byť trochu smutně. Věřil jsem, že se mi v uplynulých dnech podaří vyhrát alespoň něco nazpět, přiznal. Doufal jsem, že se tomu aspoň přiblížím.

Já jsem v to kvůli vám také doufal, pane.

Karty mi nejspíš nepřály.

Frenolog si odkašlal. Mohu-li být tak smělý...

Foole sáhl do kapsičky na vestě, odepjal řetízek a potěžkal předmět v dlani. Patřily mému otci, poznamenal.

Jsou nádherné.

Byly to stříbrné hodinky, vyrobené před dvaceti lety ve Filadelfii. Ciferník byl obkroužený jediným měděným kroužkem, víčko filigránsky zdobené jemným zlatě intarzovaným ornamentem ve tvaru doširoka otevřeného oka. Když se víčko s cvaknutím otevřelo, objevil se jakoby kaligraficky vyrytý nápis: *MÉMU SYNOVI*.

Foole hodinky zaklapl. Kdybyste byl ochoten, začal, milerád vám ty peníze poukážu po příjezdu do Londýna —

Frenolog s politováním zvedl prst se zkřivenými a nateklými klouby. Ani přitom nezvedl oči od hodinek.

Jsem si jist, že se na vás mohu spolehnout, pane, pronesl. Avšak tady jde o princip, chápete. Nemůžete se jen tak posadit ke stolu a snažit se přehrát špatný list, aniž byste potom musel nést následky. Při těch slovech frenolog smutně přikývl. Všechno má vždy své následky, pokračoval. V tom je podstata věci. A to bych vám rád sdělil. Jedině tak si můžeme zachovat čest, pane, tady u nás v Anglii.

Samozřejmě. Jenom jsem si myslel, že třeba —

Ach. Ne.

Byl to vysoký muž, ač hubený, a teď udělal krok kupředu, takže se tyčil přímo nad Foolem. V tom gestu byla hrozba i napjaté sebeovládání a Foole ucítil, jak se mu zábradlí zarylo do žeber, a pak si odkašlal a podal muži hodinky. Così se v něm přitom ostře a bolestně vzedmulo.

Frenolog zvedl hodinky proti světlu, otevřel je, s cvaknutím zavřel, pak je sevrhel v pařátovitých prstech a jediným hladkým pohybem je vsunul do kapsičky u vesty.

Foole se zatvářil sklíčeně. Vždycky platím své dluhy, řekl.

Jistě, pane.

Foole se otočil a zahleděl se na nízkou střechu přístaviště u Pier Head. Na dohled se právě vynořila promenáda ze širokých prken a za ní se tyčily kancelářské budovy doků. Výš proti proudu řeky spatřil nízkou stavbu z ukoptěných cihel — Albertův dok. Ovzduší mu připadalo chladné a ponuré.

A jak dlouho hodláte zůstat v Liverpoolu, mohu-li se zeptat, pane? pronesl frenolog. Předpokládám, že se ubytujete v Adelphi?

Dnes večer pokračujeme do Londýna. Vlakem Severozápadní dráhy.

Výborně, výborně! Mohu vám tedy doporučit Americký bar v restauraci Criterion na Piccadilly?

Foole jen cosi zabručel. A vy se vracíte domů, předpokládám.

Ke své praxi, ano. Byl jsem v Bostonu, podívat se na naprosto fascinující sbírku indických lebek. Velmi pozoruhodná. Foole se díval na prsty mužovy levé ruky zastrčené v kapsičce u vesty, jak otáčejí hodinkami stále dokola.

Ten přístroj má pro mě jistou osobní hodnotu, pronesl Foole za okamžik. Kývl směrem k mužově kapse. Možná bychom někdy v budoucnu mohli dojednat vrácení? S úrokem, pochopitelně.

Frenolog vytáhl ruku z kapsy, přihladil si licousy, pohlédl na jeřáby a kladkostroje houpající se na lanech v nákladních docích. Myslím, že bychom se mohli dohodnout, pane. Nerad bych vás připravil o něco, čeho si tolik ceníte. Tady je moje navštívenka. Budete-li někdy potřebovat v Liverpoolu lékaře, anebo byste jen rád strávil večer v příjemné společnosti, bude mi potěšením.

Obávám se, že bych si ho nemohl dovolit. Tedy ten večer.

Možná byste svoje hodinky vyhrál nazpět.

A možná bych přišel i o košili.

Frenolog si teatrálně prohlédl límec a manžety menšího muže. Hm, pronesl pak s úsměvem. To není příliš pravděpodobné.

Najednou byl Foole z toho všeho unavený. Tmavé siluety ramp a arkády přístavního mola se přisouvaly stále blíž.

Frenolog na něj pohlédl. Vy nemáte duši hazardního hráče, pane.

Foole se upjatě pousmál. To nemá nikdo, řekl.

Byl to kolos pobitý ocelovými pláty, šinoucí se s výtlakem něco přes sedm tisíc tun, s jediným šroubem a dvěma žhnoucími komíny. Plavba trvala

pouhých jedenáct dní, navzdory mizernému počasí; trup lodi se zvedal a zdolával studené břidlicově šedivé vlny, rozrážel je a padal dolů a pak zase stoupal nahoru, až na palubě nezbyl nikdo, komu by se aspoň jednou neudělalo zle, a jídelna se téměř vyliidnila. Loď byla stavěná jako trojstěžník, s jedním stěžněm na přídi a dvěma na zádi, jako upomínka na předešlé doby, ale honosná společenská místnost byla vyvedená v leštěné mosazi a nýtované kůži, jako na nějakém moderním poválečném kolesovém parníku na Mississippi. Každý druhý večer tu vystupoval francouzský kouzelník ve fraku a cylindru a nějaká dáma ho k tomu doprovázela na piano. Každý večer před usnutím vytáhl Foole malou hnědou obálku, rozložil dopis v ní zastrčený a mlčky jej znovu pročetl, neslyšně si přeříkával napsaná slova, pak chvíli naslouchal, jak Molly tiše pochrupuje, vsunul dopis zpět do obálky a tu si zastrčil pod polštář.

Za těch deset let od chvíle, kdy ji viděl naposledy, se jí změnil rukopis a on přemýšlel, jaká asi teď je, a z tónu jejích slov se děsil, že snad i ona upadla do bída. Psala mu s vlídnou něhou, překvapivou ve světle jejich společné minulosti, nezmiňovala se o žádných křivdách ani zradě. Každé ráno se pevně chytil vyleštěných příček postele, vnímal houpání lodi a myslel na to, oč musí být zase blíž, a probouzely se v něm city, jaké už nesmírně dlouho nezakusil. Mezi těmi, kdo se zvládli dopotáčet do ranního salonku, byl jistý americký senátor, jehož znal z novin; hřmotný lékař z Edinburghu, který se mezi muži hlasitě chechtal, ale ve společnosti dam se choval s dokonalou zdvořilostí. Zjevně věděl něco o všem: u oběda vykládal o pěstním souboji, o tom, jak ideální je britské impérium, a o nejnovějších ústních chirurgických zákrocích ve Francii a večer pak připouštěl možnost existence duchů. Foole si ho oblíbil od samého začátku. Jednoho večera si lékař stěžoval, že detektivní příběhy jsou postaveny na hlouposti zločinců, spíše než na inteligenci detektiva, a Foole se usmál té prostotě, ale doktor se jen uchechtl a pravil: Dedukce, milý pane, dedukce. Patřil ke skupince, která se do pozdních hodin scházela k partiím whistu. Sklenice s pitím opisovaly po stole elipsy v rytmu vln, muži kouřili a smáli se a doktor byl jediný, kdo dokázal skrýt své pravé já. Přesněji řečeno, on a Foole. Neboť Foole snad ještě nepotkal uzavřenějšího muže. Po pěti dnech si Foole zvykl na štiplavý slaný vzduch, na propadání a stoupání paluby, vydával se na večerní procházky a vzpíral se větru a vracel se pak do kajuty

promočený na kost, tleskal promrzlými rukama a Molly znechuceně vrtěla hlavou.

Na ničem z toho teď už nezáleželo.

Dny mýjely. Anglie se blížila.

Pozdě dopoledne parník konečně zakotvil a bleskově vyklopil dvě lodní lávky. Foole se díval, jak se kufrы a truhly cestujících ze salonku pomalu otáčejí v sítích nad molem. Kdo by se naklonil přes zábradlí horní paluby, spatřil by, jak se z útrob lodi valí pasažéři z podpalubí, přelévající se zástup rodin a dělníků a tuláků, vlekoucích kufrы či pytle, někteří ukusovali klobásy, jiní svírali v rukou hrdla lahví; moře skloněných hlav v šedých čapkách a hnědých čepcích a vybledlých šálách, jež se ztrácelo a znovu objevovalo pod nízkou se valícími oblaky šedé páry, jak obrovské kotle v podpalubí pomaličku vyhasínaly.

Foole prošel společenským salonkem, sešel po mramorovém schodišti na druhou palubu a širokou, plynovými lampami osvětlenou chodbou se vydal ke kajutě druhé třídy, již sdílel s Molly. Všude se hemžili portýři a cestující, někteří si spěšně nasazovali klobouky, a on zvedl těžkou petlici na dveřích, ale dívku nikde nespapřil.

Molly? zavolal.

Kajuta byla prázdná, postel čistě převlečená a ustlaná, mahagonový psací stůl již zase naleštěný. Všiml si, že zavazadla už někdo odnesl, a v duchu si vynadal, že nenechal spopitné. Položil na stůl pětilibrovku, ale pak si to rozmyslel a znovu ji zastrčil do kapsy. Kolem dveří se mihl člen posádky, zaklepal a zavolal, že už zbývá jen pár minut, a šel dál.

Zadíval se na svou tvář v malém zrcadle přišroubovaném ke stěně. Spapřil vrásky v koutcích očí, podobné jemné pavučince trhlinek, jež se dělají na starých obrazech. Bílé vlasy, tmavé ustarané čelo. Už trochu ježaté obočí. Kdy takhle zestárl? Co by asi řekla, kdyby ho teď viděla?

Co by asi řekla.

Trup lodi se zachvěl. Po chvíli si Foole nasadil buřinku, narovnal si naskrobené manžety, vzal hůl a vyšel na palubu. Lidé už začali vystupovat a pomaličku se šinuli kupředu. V první třídě bylo téměř plno, seznam registrovaných pasažérů čítal šestadevadesát osob, a Foole se protlačil mezi těmi, kdo ještě otáleli, a zařadil se na konec fronty čekající u můstku na

vyloďení. Po Molly nebylo ani vidu ani slechu, ale věděl, že je někde blízko, někde v davu.

Prodíral se stále dál, až se ocitl za obrovitým mužem v prostém kabátě a plátěných kalhotách, který nesl na rameni omlácený kožený kufr. Z kůže mu čpělo aroma vařených klobás a na krku měl šedivou vrstvičku špíny. Všude kolem nich stáli pěstění, elegantní, úctyhodní muži.

Na prvním přístavním můstku stál celní úředník v bílé uniformě a kontroloval lodní lístky. Zastavil obra, dvěma prsty uchopil jeho dokumenty a obracel je proti světlu.

Jste ve špatné třídě, pane, oznámil celní agent. Jak jste se sem dostal?

Foole zaslechl, jak kolohnát cosi zamumlal, a poté úředník svěřil ruku s lístkem.

Prosím?

Obr trucovitě mlčel.

Musíte vyjít spodem, pane, nařídil mu celní agent.

Ukázal dolů na zástup pasažérů z třetí třídy, namačkaných jeden na druhého, vzájemně se překřikujících a vzpírajících se tlaku nemytých těl. Foole sledoval očima jeho prst v rukavici.

Obr pokrčil jedním ohromným svalnatým ramenem a odvrátil se stranou. Podle vzhledu by se klidně dalo soudit, že je rohovník.

Promiňte, pane, zavolal Foole. Přece byste toho pána mohl pustit. Všichni máme své povinnosti.

Úředník se k němu obrátil. Vy dva patříte k sobě?

Obrovitý muž se na něj zlostně zamračil.

Foole omluvně zvedl obě ruce, s holí zaháknutou za palec. Pokusil se ustoupit o krok dozadu a překvapilo ho, že má za zády volné místo.

Nenechám si od nikoho poroučet! zvolal celní agent. Ani od vás, pane, ani od někoho takového!

Jakýho takovýho jste myslel? zavrčel obr.

Úředník si opovržlivě odfrkl a podíval se za něj. Ustupte, pane. Další!

Já mám papíry v pořádku!

Další.

Nikdo se nepohnul. Obr zničehonic složil kufr na rampu a pak jediným prudkým pohybem sevřel v pěsti náprsenku úřednickovy vesty a nebohého muže napůl vyzdvihl do vzduchu.

Něco mu šeptal do ucha a Foole spatřil v agentových očích zděšení. Úkosem pohlédl na obra a pak rychle odvrátil oči. Hned za brankou začínala rampa z nabílených latí, z podpalubí se valil rozbouřený dav. Najednou se ho zmocnila nesmírná únava.

Přesto však pokročil kupředu. Ale no tak, pronesl. To by stačilo.

Měl přitom pocit, jako by se v něm cosi propadlo.

Obr měl rozepnutý límec u košile, protože mu byla kolem krku malá, pod jedním umazaným rukávem měl napůl zastrčenou lahev s alkoholem a druhou rukou držel agenta ve vzduchu nad palubou. Rty pod černým plnovousem měl rudé a vlhké.

Pusťte toho muže! zavelel Foole. Chováte se nevhodně, pane.

Celní úředník prskal a chroptěl. Z úst mu vypadl růžový jazyk a ve vypoulených očích se blýskalo bělmo. Mosazné knoflíky na límečku se mu v denním světle leskly jako mince.

A vy, štěkl obr. Vy držte klapáčku! Do toho vám nic není!

Foole smutně přikývl. Z mužova dechu cítil česnek. Doufal, že se k němu třeba připojí ještě někdo, ale stál tu sám. Za shromážděným davem zahlédl Mollyin červený čepeček, jak se míhá sem a tam, jako kdyby se snažila protlačit blíž. Projelo jím cosi jako děs, nesmírně žhavý, a pak ledově chladný. Přehodil si hůl v ruce.

Pusťte ho, pronesl ještě pevněji.

Všechno se ztišilo a zastavilo. Loď uvázaná ke kotvišti, zástup lidí i hejno racků v docích pod nimi.

Obr se zhluboka nadechl a potřásl hlavou. Natáhl volnou ruku a než stihl Foole zareagovat, líně do něj strčil, tak nesmírnou silou, že se Foole zapotácel a musel zamávat rukama, aby udržel rovnováhu.

Řek jsem, abyste držel hubu!

Foole si přešel rukama po kabátě. Náhle se v něm vzedmul vztek a on udělal krok a strčil do obra tak prudce, jak jen dokázal, přímo doprostřed širokých zad. Kolohnát pustil úředníka, otočil se a ohromeně na Foolea pohlédl.

A co si jako myslíte, že děláte? zavrčel tiše, najednou znejistělý. Hodil pohledem po shromážděném zástupu lidí.

Jsou tu dámy, pane, opáčil Foole hlasitě. Máte tu svědky. Běžte dolů, pane.

Jako stín přelétl obrovi po tváři zmatek, ale hned zmizel. Foole se zhluboka nadechl a sevřel hůl ještě pevněji.

A pak obr bez varování vyrazil a vrhl se na něj. Zvedl nad hlavu pěsti, obrovské jako kola kladkostroje, jako by je chtěl zabořit Fooleovi do lebky. Měl velké břicho, trochu se zakláněl a navzdory obrovité postavě byl rychlý jako blesk. Ale jak máchl pěstmi, udělal Foole hbitě krok vzad a pak uskočil doleva, vzduch zasvištěl tam, kde Foole ještě před okamžikem stál, a pak zvedl hůl a dvěma bleskovými údery s ní praštil obra do spánku a ten velikánský chlap šel k zemi.

Třesklo to, jako když z železného kotle vyletí nýt. Obr ležel na zemi s hlavou na stranu a Foole spatřil, jak mu pod okem bobtná temná krvavá podlitina, zpod jeho plnovousu začal na plošinu prosakovat pramínek krve a stékal po železných spojích dolů.

Zástupem se přelilo ohromené ticho. A pak se zvedl vír hlasů, nastalo šťouchání loktů, objevily se zbledlé tváře.

Proboha, člověče! křičel jeden portýr. Místo, udělejte místo!

Foole se nechal odstrčit stranou. Po chvilce si stoupl k zábradlí, zády k té smršti, stál nesmírně tiše a nehybně a racci kroužili a prudce se snášeli dolů hned za rampou. Hluboko pod ním vířily pod trupem lodi žluté vody řeky Mersey.

Na stříbrné hlavici jeho hole se třpytila kapička krve, jako by to byl olej, a když ji spatřil, vytáhl naškrobený kapesník a zamyšleně ji setřel.

Nazpět do Anglie ho přilákal dopis psaný ženskou rukou. V jaké záležitosti? V jaké jiné.

Měl oči barvy rozkvetlých kosatců, světlé licousy nosil krátce zastřižené a nikdy nikomu neřekl nic důležitého. Ve vnitřní kapse lodního kufru přechovával ve starém vlněném šálu zabalenou prastarou daguerrotypii v otlučeném rámečku, už dávno zešedlou a nezřetelnou. Mladá žena v krinolíně a čepci, už napůl zmizelá, na ní seděla v otevřených dveřích ateliéru, on sám v mladším věku stál za ní a zábradlí balkonu za nimi se třpytilo ve slunci. Žár toho slunce dávno vyhasl, její tvář dávno vybledla, čas ji vyžral doběla, zbývaly jen dvě tmavé šmouhy, kde se kdysi mračily rty a oči. Na tom však nezáleželo. Pamatoval si každou rýhu a křivku její tváře. Vzpomněl si, že její hrdlo vonělo po lesních malinách.

Ta daguerrotypie byla pořízena v září roku 1874 v rušném jihoafrickém přístavním městě Port Elizabeth. Tenkrát ještě býval chudý. Fotograf se jmenoval de Hoeck a měl ateliér severně od veřejných zahrad, takový brloh to byl, pár místností, v nichž to čpělo ustalovačem a dalšími chemikáliemi, jež stály v nádobách s napůl odšroubovanými víčky, schované za závěsem v zadní místnosti, aby nebyly na očích. Foole seděl v koutě, v rukou svíral její přehoz, zatímco fotograf si nastavoval objektivy a ona tam seděla v celé své tesklivé kráse, a on se pak zvedl a připojil se k ní. Byl to její poslední týden v Africe. Poslední týden, který s ní strávil. Věděl, že žije kdesi v Londýně a že to není šťastný život. Teď jí bylo třicet a nebyla už taková jako dřív.

Záleželo na tom snad? Nezáleželo.

Jmenovala se Charlotta Reckittová a on ji kdysi miloval a vlastně ji miloval stále.

KAPITOLA TŘETÍ

William Pinkerton prošel úzkou halou hotelu Grand Metropolitan. Nezastavil se na recepci, aby si vybral poštu. Pod trpasličími palmami, u mosazného zábradlí baru sousedícího s halou, si jakýsi muž v ploché buřince četl noviny, on se na něj podíval a všiml si, jak se muž dívá na něj, ale nezpomalil. Hlava se mu točila, hrdlo měl stažené a ruce se mu třáslly. Světlo plynových lamp se trpytivě odráželo od mosazného kování, zrcadel i mramoru pod jeho nohama a jemu se z toho všeho kdovíproč dělalo zle. Vrátka výtahu se za ním zavřela, liftboy na něj kývl, zatáhl za páku a zdvihnul pod Pinkertonovou tíhou zaskřípěla, ale obsluha se ho nezeptala, do kterého chce patra. Jak stoupali, všiml si, že muž pod palmami složil noviny, zasunul je pod paži a vyšel ze dveří haly.

Došel ke svému pokoji a dveře se otevřely při pouhém doteku. Chloupky na krku se mu zježily.

Haló? zavolal.

Bylo ticho.

Ukažte se! vykřikl ostřeji.

Za okamžik se zašklebil, odhodil hůl a klobouk na odkládací stůl v předsíni a zavřel dveře. Už z toho šílím, pomyslel si. Listiny od Sally Porterové měl pevně stočené pod loktem a náhle si uvědomil, že dosáhl jakési krajní meze. Pak papíry rozvinul, otevřel mělký šuplík na doutníky a zastrčil je dovnitř. Vrátil se na rohožku, unaveně si oškrábal boty, svlékl si svrchník a pověsil ho na věšák. V malém salonku po levé straně nejasně rozeznával siluety pohovky, proutěných křesílek a odkládacích stolků, jež jako by na něj příkrčeně číhaly. Přejel si rukou po šiji.

Benjamin Porter byl mrtev.

Nepřipadalo mu to spravedlivé. Věděl, že svět není spravedlivé místo, avšak setkání se Sally v něm zanechalo jakési znepokojení. Cítil, jak se ho zmocňuje dobře známá melancholie, ta plíživá, sklíčující únava, když se

pátrání chýlí k závěru. Takhle mu bylo vždycky, když dokončil nějaký případ: neklidný, stísněně zamyšlený, bloudil svým chicagským domem jako člověk, který právě vstal po nemoci z postele. Margaret dobře věděla, že v takových chvílích na něj nemá mluvit, že ho má ponechat jeho samotě a smutku. Toto však bylo jiné. Od chvíle, kdy opustil Sallyin pokoj, nedokázal setrást pocit, že jen kousek před ním kráčí jakási postava, téměř viditelná, avšak kamkoli vstoupil, okamžitě se vytratila. Přízrak se nedá chytit, řekla mu Sally. A oba věděli, čím přízrak to je. Neměl rád svého otce, dokud byl ještě živ, a neměl ho rád ani po smrti. Věděl však, že zármutek je silnější a tíživější než láska mezi živým a zesnulým.

Pokojská už tu zřejmě byla. Nevěděl, kolik je hodin, ale zdálo se mu, že je ještě brzo. Postel byla ustlaná, přikrývky a podhlavník čistě povlečené. Zelené závěsy na mosazných tyčích byly roztažené, jejich záhyby a elegantní girlandy lemovaly velká okna jako vodopád. Přešel pokoj a se skřípěním kroužků závěsy zatahoval. V pokoji bylo čím dál větší temno, až na podlahu šikmo dopadaly jen tenounké proužky světla, kde byly v závěsech mezery. Avšak když se otočil, pořád viděl vlhké stopy podpatků, jež jeho boty zanechaly na koberci. Bylo mu to jedno. Pomyslel na zchátralý pokoj Sally Porterové a zastyděl se.

Uprostřed pokoje stála starodávná postel s nebesy, vyřezávaná ze španělského mahagonu a dost velká pro dva. William si svlékl žaket, vytáhl z vázanky sponu a kravatu uvolnil. Pak se natáhl na ustlanou postel a zavřel oči. Nerozepjal si vestu, neuvolnil škrobený límec, nezatáhl těžký závěs kolem postele. V šeru na něj ze stříbrného rámečku hleděla tvář jeho ženy.

Probudil se, když někdo zabušil na dveře a čísi tlumený hlas zavolal jeho jméno. Převalil se na bok, zavřel oči a přikryl si hlavu polštářem s kanýry.

Když se probral znovu, znělo už klepání jinak. Skrze dřevěné dveře ho volal čísi vysoký, pisklavý hlásek.

Pane Pinkertone? Prosím, pane Pinkertone?

Jazykem si navlhl rty.

Jste vzhůru, pane? Pane Pinkertone?

Pomaličku otevřel jedno oko.

Pane? Posílá mě vrchní inspektor Shore!

Malátně vstal z postele, rozhlédl se po pokoji, ale nic nepoznával. Z ulice k němu slabě doléhal klapot koňských kopyt a volání pouličních prodavačů z rohu náměstí. Pořád ještě bylo dopoledne.

Pane?

Strpení, vyštěkl.

Když konečně odemkl a otevřel dveře, našel za nimi chlapce v manšestrových kalhotách, teplém kabátku a zmačkané mokré čepici z červené vlny. Nemohlo mu být ani deset let. Odřený nosík měl celý usmolený. Olízl si lesklý horní ret, dvakrát zamrkal a pak smekl čapku. Nehty měl úplně černé. William netušil, co je hoch zač.

Rozhlédl se po chodbě sem a tam a pak se na chlapce přísně zadíval.

Ty jsi ale dotěrný mrňous, co?

Pane?

Kolik je hodin?

Půl jedenáctý, pane.

Neklepals už náhodou předtím?

Pane?

Zavrtěl hlavou. To nic. A co mi Shore chce?

Chlapec se napřímil. Kdybyste ráčil jít se mnou, pane. Něco byste měl vidět.

A co to je?

Kdybyste laskavě ráčil, pane. Prej vám to nemám říkat.

Ty jsi poslíček z Yardu?

Ano, pane.

Objevil snad to tělo?

Tělo, pane?

Naproti přes chodbu se otevřely dveře. Vyšel z nich zrzavý muž s navoskovanými kníry, oblečený jen v košili, na prstech měl inkoust, a William se na něj zamračil a pak si přejel zhmožděnou rukou po tváři.

Pro lásku boží, vzdychl, popadl chlapce za rameno a vtáhl ho z chodby dovnitř. Pevně doufám, že se to týká Charlotty Reckittové.

Oficiálně v Londýně vůbec nebyl.

Dorazil sem poslední pátek v listopadu, když bylo v jeho chicagské kanceláři trochu volněji, ale to už bylo šest týdnů. Byly to první Vánoce

po otcově smrti a on si provinile vzpomněl na své dcery a se smutkem pomyslel na manželčiny vyčítavé dopisy. Z newyorské pobočky mu napsal jeho bratr a podívoval se nad jeho nepřítomností, ale on mu dosud neodpověděl.

Po otcově pohřbu toho spolu mnoho nenamluvili, ale tak to mezi nimi bývalo vždycky a pro jejich bratrský vztah to mnoho neznamenal. Robert byl mladší a nic, co kdy udělal, nebylo jejich otci dost dobré; William to věděl a na hřbitově sledoval bratra s těžkým srdcem. Prošli společně otcovu pracovnu v agentuře, zda neměl nějaké nevyřízené záležitosti, ale v těch posledních měsících toho starý pán mnoho na práci neměl a stůl měl v nezvyklém pořádku. Robert si vzal mosaznou sošku závodního koně ze sekretáře a nic víc. Celý červenec William špatně spal a pracoval dlouho do večera, dokud světlo dovolilo, aby utišil bolavé srdce, ale ať dělal co dělal, nic nepomáhalo. V září se konečně vydal sám za matkou, tiše spolu povečeřeli, na stěnách planuly svíce, ona ho políbila na dobrou noc a on za ní pak těžce vystoupal do patra a vstoupil do otcovy domácí pracovny. Chvilí jen tak potmě seděl. Poté rozdělal v krbu oheň a začal procházet otcovy věci.

Byla už půlnoc, když otevřel otcův sejf a jal se z něj vytahovat listiny, když objevil složku nadepsanou *Shade*. Stěny pokrývaly zelené tapety a psací stůl se leskl ve světle odrážejícím se od okenních tabulek. Dům kolem něj vrzal a skřípal. Kleče na kolenou uprostřed záplavy papírů si spis pečlivě pročetl. Obsahoval zprávy a poznámky otcovým drobným písmem a v dokumentech zmiňujících se o Shadeových komplicích objevil starou fotografii Charlotty Reckittové, na jejíž zadní straně byly uvedeny její míry. Také tam byl seznam jejich částečně falešných jmen. Spis dosud voněl po otcových doutnících a William jej zavřel a dlouho přemýšlel. Koncem týdne pak rozeslal oběžník s popisem Charlotty Reckittové, ale nedočkal se odpovědi a dál už o tom nepřemýšlel.

A pak se k němu v říjnu dostala zpráva o nepodařené loupeži ve Filadelfii. Jednalo se o běžné hlášení a on si jej málem ani nepřečetl. Seděl tenkrát ve svém koženém kancelářském křesle, hleděl z okna do záře pozdního podzimního slunce a na ulici pod ním kypěl čilý pouliční ruch. Jako by se v něm vzdouvala jakási prázdnota. Zběžně zalistoval stránkami, ale pak se zarazil, vrátil se na první stranu a začal číst znovu, pomaleji.

Pachatel se vyplašil a z místa činu utekl. Loupež se sice nezdařila, ale pracovníci agentury se přesto poptali po okolí a vyzvěděli podrobnosti. Jistá paní Eliza LeRocheová, dosud mladá vdova, si v posledním zářijovém týdnu pronajala obchod na Congress Street, údajně proto, aby zde nabízela *Gilliamův lékařský olej a všelék zázračný*. Byly tu štíhlé zelené lahvičky naskládané v pyramidkách ve výloze, nechyběly ilustrované letáky s dobrozdáním z Jižní Ameriky, v bostonském *Advertiseru* byla zaplacená oznámení na řadu dní dopředu. Avšak za černě lakovaným paravánem v zadní místnosti ústil do země tunel, jenž vedl pod bankovní trezor v sousední budově. Smlouva o nájmu i papíry, které zůstaly ležet mezi nedotčenou zásobou *Gilliamova lékařského oleje a všeléku zázračného*, byly psány rukou LeRocheové. U ústí tunelu stály vzorně srovnané střevíce na podpatku se zavázanými tkaničkami. Něco na tom všem Williamovi nedalo spát a o dva dny později si při snídani vzpomněl, kde už to jméno slyšel; pustil lžici do talíře s ovesnou kaší a zamyšleně si hleděl na ruce. Margaret rovněž přestala jíst a pozorovala ho.

Začal se opatrně poptávat. Naposledy ji viděli metaři na křižovatce, sedmého února v časných ranních hodinách, jak zamyká obchod. Poštovní doručovatel tvrdil, že mluvila s kontinentálním přízvukem a že byla buď Irka, nebo Polka. Ty střevíce ušila firma Smiley & Sons z Glasgowa a prodávaly se jen v Británii, i když v uplynulém půlroce zaslali několik objednávek přímo zákazníkům ve Filadelfii. V srpnu dodali tři páry do domu poblíž Independence Square, který si pronajala LeRocheová. A pak ti dva metaři identifikovali podle fotografie v policejním albu Charlottu Reckittovou. Ano, vlasy měla trochu kratší a byla o něco starší, to jistě, ale ty oči, to byla určitě ona.

Poslal další oběžník, tentokrát do Toronta, San Franciska, Londýna a Paříže. V listopadu byla ona žena spatřena na Piccadilly a William zamkl svou kancelář, popřál svému sekretáři dobrou noc, tiše sešel po schodech a vyšel z budovy. V zádech cítil pohledy svých zaměstnanců a věděl, co asi řekne jeho žena a že na tom vůbec nezáleží. Ještě tentýž týden si koupil lístek do Liverpoolu na loď společnosti Cunard Line a poslal telegram Johnu Shoreovi do Scotland Yardu. Hodlal Charlottu Reckittovou vypátrat sám. Nepotřeboval odpovědi, nýbrž něco úplně jiného.

Třetího večera našel její dům v Hampsteadu. V posledním týdnu roku 1884 už mu bylo jasné, že ji zahnal do úzkých, a ona to věděla také. Třicátého

prosince strávila noc doma, na oslavy Nového roku si změnila účes a William ji sledoval z opery až domů a díval se, jak po celou tu dlouhou, tichou, vyčerpávající noc přechází od okna k oknu a palcem a ukazováčkem přejíždí po špercích na svém hrdle. Kdykoli ji spatřil, přizvedl si klobouk, jako by ji chtěl ze svého stanoviště pozdravit, a ve svitu pouliční lampy se mu pod očima černaly pŕlměsíčky stínů. Chtěl, aby ho viděla. Chtěl, aby věděla, že je konec.

Nezáleželo na tom, že se mu docela líbila. V jeho světě stačilo přivřít oko a už vám někdo rozbil hlavu lahví. Nastavit druhou tvář znamenalo probudit se s kapsami obrácenými naruby a přijít o hodinky.

Chlapec ho vedl po ulici.

Stříbřitě zakřivené dlažební kostky, zasklená tma v plynových lampách. Hustý závěs oranžové mlhy.

Nechal v té zimě čekat drožku a William si toho všiml, ale nijak se k tomu nevyjádřil. Chytil se madla, vyhoupl se nahoru a ucítil, jak se péra pod jeho vahou zahoupala a otrásla, a pak kobyłka sklonila hlavu k pytlí s krmením a před Williamem se náhle rozprskl tlustý nazelenalý provazec výkalů.

Kočí na kozlíku za nimi už zatrásl otěžemi, mlaskl na koně, drožka sebou trhla a prudce vyrazila. Nezamířila však k Whitehallu.

Kam jedeme?

Do Pitchcottu, pane.

Do márnice? A co tam?

Jsou tam těla, pane.

William si dopřál unavený úsměv. Je to Charlotta Reckittová, synku?

Chlapec se na něj zazubil. Mně nic neříkají.

Znělo to spíš jako *neřkaj*. William zavrtěl hlavou.

Ačkoli dosud nesněžilo, přece byl v chladném vzduchu cítit sníh. Kočár se kodrcal mrazivou ulicí, oranžová mlha planula koni kolem kopyt, vířila, rozplývala se a znovu spojovala v nové tvary. William koním rozuměl, a tak ostrážitě sledoval namrzlé dlažební kostky a myslel na to, že kola nemají žádný záběr a jak snadno by zvíře mohlo upadnout.

Když zahrnuli za roh za Long Acre, spatřil listonoše v šarlatové livreji, jenž si razil cestu mlhou a dech se mu před ústy srážel v obláčky. Vysoké úzké budovy vrhaly stín na průčelí obchodů. A pak vpluli do pouličního ruchu a tlumeného denního života. Na chodníku před cukrářstvím uhlíř

právě zvedal těžký železný poklop, rukávy měl vyhrnuté a pomáhal si hákem sevřeným v obrovských tlapách. U obrubníku tiše čekal kůň s prokvetlou srstí, zapřažený do dvoukoláku. Tuhle práci sám jako mladý dělával a upřímně ji nesnášel; věděl, jaká je to otročina. Po chodníku se prodírali úředníci v černých kabátech a cylindrech, další v té nízko se převalující mlze zasmušile spěchali mezi pomalými povozy a omnibusey. William se opřel na sedadle a zavřel oči.

Drožka jela dál a on cítil, jak chlapec po jeho boku nadskakuje a vrtí se. Jak se jmenuješ, synku?

Ollie, pane.

Oliver?

Jenom Ollie, pane. Nóbl jména nejsou nic pro mě.

William se usmál a otevřel jedno oko. Už děláš poslíčka dlouho, Ollie?

Skoro půl roku, pane.

A líbí se ti to?

Hoch pokrčil rameny a manžetou kabátku si otřel nos. Zaplatí to účty, žejo.

To je rozumný přístup.

Ollie kývl. Pro mě je to spíš takovej odrazovej můstek, pane. Abych mohl jednou dělat, co chci.

A to je co?

Detektiva.

William vážně přikývl. To není lehký život.

To nejní žádnej život, pane, zvlášť když musíte živit rodinu.

Svatá pravda.

Chlapec moudře kývl a dál se díval, jak kolem nich míjí ulice. Pak se zničehonic prudce otočil, zabušil na střechu kočáru a zakřičel: Chceme do Pitchcottu, člověče! Vemte to tady po Frithový!

William pohlédl na jeho mokrý nos, rudé rty a zašedlou pleť. Po chvilce se zeptal: A co ty, Ollie? Ty živíš nějakou rodinu?

Chlapec se zazubil. Kdepak, pane, já nejsem ženatej, jestli se ptáte na tohle.

Ne.

Připadá mi, že to jsou jenom samý trable.

William se zasmál. Ty jsi rozumný chlapík.

To bych tak úplně neřek, pane, opáčil Ollie skromně a potom zvedl hlavu, vyklonil se z kočáru, rozhlédl se po ulici a drožka s prudkým rachotem zastavila.

Tady už je Pitchcott, pane, oznámil chlapec.

William vyhlédl z okénka. Spatřil nízké neoznačené průčelí na rohu mezi galanterií a zchátralou lékařskou ordinací. Okna nad nimi byla temná a zjevně neobydlená. William se vyhoupl z drožky, ale zakopl přitom, téměř upadl a udržel se na nohou jen díky tomu, že se mohutnou rukou zachytil dvířek. Oprášil se a ohlédl se po chlapci, ale ten už se škrábal ven na druhé straně a podal drožkáři měděnou dvoupenci.

William sáhl do kapsy a vytáhl bílý kapesník. Ollie, řekl. Ty ho potřebuješ víc než já. No tak, vezmi si ho, je čistý.

Chlapec se znovu zazubil. Eště lepší by byl čistej šilink, pane.

To určitě.

Tamhle je vrchní inspektor, pane.

William přikývl, ale na okamžik zůstal stát. Potom vzdychl a zvedl oči k mrazivému nebi a k žalostné bílé díře tam, kde mělo být slunce, jemuž se ovšem nepodařilo mraky prozářit.

John Shore stál opřený u cihlového vchodu, se založenými pažemi a nohama překříženýma v kotnících. Když spatřil Williama, seskočil ze schůdku a vydal se k němu. Na zdi, o níž se předtím opíral, po něm zůstala šmouha. V zubech pevně svíral bryerku, dlouhý redingot mu plandal v ramenou, ale přes tučné břicho ho měl rozepnutý. Kostkované kalhoty měl na kolenou pocákané šedým blátem a cylindr nevykartáčovaný. Williamovi připadal skleslý a smutný.

Vrchní inspektor vrazil ruce do kapes. Spal jste dobře?

William pokrčil rameny.

Omlouvám se, že vás sem táhnu tak brzo.

A kde ji to tedy vyplavilo?

Koho?

Copak tady nejde o Charlottu Reckittovou?

Shoreovy oči vypadaly zarudlé a podrážděné. Tedy... začal. Chtěl jsem, abyste to viděl na vlastní oči.

Tvář měl Shore brunátnou a jeho tučné červené prsty připomínaly Williamovi italský salám. Deset let spolupracoval s Williamovým otcem a vyři-

zoval jeho žádosti o informace z Yardu; scházel se s Pinkertonem starším, kdykoli přijel do Londýna, a nadšeně naslouchal drsným a divokým historkám, jež otec tak rád vykládal. Shore byl syn řezníka a vyprávěl kdysi o svém osamělém dětství, když musel chodit od domu k domu s košem odřezků a ptáci se mu houfovali a kroužili nad hlavou. Jeho otec, povídal, uvázal vždycky na Vánoce v krámě živé tele a vypálil třesoucím se zvířátku na prsa nápis *6 penny za libru*. Ten výjev se mu vždycky vybaví, když někoho zatýká, vysvětloval. Jak to? zeptal se William. Copak má člověk na sobě vyznačeno, jakou má cenu?

Ne jakou má cenu, opáčil tehdy Shore. Za kolik se prodá.

Ted' zavedl Williama do mourem ukoptěných dveří bez okénka a s jediným železným zámekem, který zcela zjevně nemohl zabránit nikomu vejít, ale možná někomu nedovoľoval vyjít ven. Uvnitř bylo dusno a nedýchatelno, plynová lucerna hořela naplno. Omítka na stěnách vlivem vlhka opadala až do výše mužských ramen a strop nebyl o moc vyšší. Chodbou se linul zápach, jenž neměl nic společného s plynem, William si odkašlal a přimhouřil oči a zalitoval, že dal chlapci svůj kapesník.

Váš otec si vždycky nosil dýmku, podotkl Shore. Vy ji asi nemáte?

William se ušklíbl. Nejsem v márnici poprvé, odušil a už vytahoval z kapsy kabátu dýmku, nacpal ji a zapálil. Byl to starý kousek z třeshňového dřeva, původem z Virginie, na němž ještě zbývaly stroučky kůry a jemu připomínal válku. Po levé straně se za pootevřenými dveřmi skrývala prázdná kartotéční místnost, malý psací stůl pokrývala hromada papírů. V místnosti hořela jediná svíčka. Tmavé obložení za ní bylo zjevně staré, s vybledlými skvrnami od vody.

Mám se někam zapsat?

Tady se na to nehraje. Snídal jste už?

Ne.

To je možná dobře. Co vaše ruka?

Co myslíte?

Vypadá pěkně, jen co je pravda. Do Millbanku byste zapadl jako nic.

William jen zabručel. Tak pojďme, ať to máme za sebou, řekl.

Márnice byla dlouhá, špatně osvětlená místnost s nízkým stropem. Podél obou delších stěn stály krátké stoly, mezi nimiž uprostřed zbývalo jen úzké místo, a na stolech ležela těla — některá zakrytá, jiná ne. Nohy mrtvým

visely přes okraje stolů a nad těly se vznášel odporný zápach se zvláštním, zralé sladkým nádechem, jaký William dobře znal z dob, kdy převážel po železnici na Středozápadě oběti vražd. Usilovně bafal z dýmky.

Hned za dveřmi se hrbil mladý strážník v neposkvrněné modré uniformě. Když k němu došli, napřímil se a pozdravil je zdvořilým pokývnutím. Byl čistě oholený, vlasy už mu řídly, a když se otočil, výložky na límci se mu ve světle lampy zaleskly.

Shore přes něj pohlédl do potemnělé márnice. Kdo tady dneska slouží, pane Stone?

Pan Cruikes, pane.

Na druhém konci dlouhé místnosti se mezi stoly s mrtvými kymácel muž ve špinavé zástěře. Pruhy světla se střídaly s pruhy stínu. Při práci si tichounce pobrukoval.

On je opilý!

To k téhle práci patří, pronesl Shore ponuře. Hlavně když dostanou těla v pořádku sem i odsud a povětšinou je i jaksepatří označí. Pana Cruikese potřebovat nebudeme, konstáble.

Ano, pane.

William neřekl nic. Shore je vedl uličkou mezi stoly, v tichu márnice se ozývalo skřípání jejich bot na podlaze a pak se všichni tři zastavili u jednoho zakrytého stolu. Shore odhrnul voskované plátno a William přistoupil blíž.

Byla to utatá ženská hlava. Vedle ní ležel trup. Nohy chyběly a soudě dle pahýlů je někdo odřezal tupým nástrojem. Kůže na tváři zešedla a změkla, černé vlasy byly ostříhané. Za temenem hlavy byl složený ručník, jenž ji podpíral ve svislé poloze. Oči slepě obrácené v sloup, rty mírně pootevřené. Kůže na těle nebyla tak zšedlá, ale v tom přízračném světle lehounce zářila, jakoby osvětlená zevnitř. Rozedrané řezné rány tam, kde čepel zajela pod žebra a přes břicho.

Shore sledoval, jak William zareaguje. Je to ona?

Co se jí to stalo s vlasy?

Zrovna tohle vás zajímá? Někdo ji rozřezal na kusy!

William uvolnil stisk zubů na dýmce, posunul si ji do koutku úst a tiše pronesl: Vypadá to, že je to ona.

Charlotta Reckittová.

Ano.

Taky jsem si to myslel. Ještě ji neidentifikoval nikdo z příbuzných. Ale přivedli jsme jednoho jejího souseda z Hampsteadu a ten ji taky poznal. Podle tvaru obličeje a tak dále.

Co se stalo? Rozsekal ji říční parník?

Shore zavrtěl hlavou. Jeden Irčan z doků vylovil tu hlavu dneska ráno z řeky. Pan Stone byl na místě jako první.

William pohlédl na strážníka a mladý muž s nesmírnou vážností svažtil čelo.

Byl to nějaký Malone, pane. Dělal zrovna v nákladním doku, vykládal loď, co zrovna dorazila z Holandska. Vezla cibulky.

Cibulky?

Jako květin, pane.

Já vím, co jsou cibulky, strážníku. Naklonil se blíž, stáhl jí plátno až k bokům a zahleděl se na trup. Modřiny na nadloktích, jako by ji někdo popadl a třásl s ní. Ostře rýsovaný hrudní koš, jemná křivka ňader, bradavky zmodralé chladem. Kde jsou nohy?

To ještě nevíme, pane.

Takže hlava byla v docích? A kde byl zbytek?

To je právě ta divná věc. Shore si odkašlal. Strážník našel ten trup zavázaný v pytli pod zdí na staveništi na Edgware Road. To bylo dnes v pět hodin ráno.

Já vám nerozumím. To tělo nebylo v řece?

Shore zamítavě svažtil čelo. Ale pan Cruikes tvrdí, že řez na krku zapadá do toho na trupu. Patří k sobě.

William znovu se zájmem pohlédl na mrtvolu. Ale ta hlava nevypadá zrovna čerstvě.

Baže nevypadá. To voda udělá.

William přešel na druhý konec stolu. Podívejte na ty bodné rány, poznámenal. Byla v plicích voda?

Myslíme si, že ji někdo musel napadnout nožem, pane, ozval se strážník. A pak ji rozřezali. Jako když už byla mrtvá.

Takže si nemyslíte, že si to způsobila sama?

Sama, pane?

On si z vás utahuje, strážníku.

William se obrátil zpátky k Shoreovi. Na to, že se utopila, si s ní někdo dal dost práce.

To je pravda.

Proč by to někdo dělal? Ze msty?

Řekl bych, že tu hlavu někdo strčil do pytle a něčím zatížil, aby se ztratila v řece. Aby ji nikdo nemohl identifikovat. Ale asi se něco nepovedlo a ta hlava se dostala ven a vyplavala. Soused si vzpomíná, že asi před čtrnácti dny slyšel, jak nějaký chlap vedle křičí a pak jak někdo táhne po podlaze něco těžkého. Prý byl zrovna venčit psa.

Před dvěma týdny. A v čem nám to pomůže?

Shore vypadal vyčerpaně. Vytáhl z úst dýmku a znaveně mnul troubel v prstech. Takové ženy se nestanou obětí vraždy jen tak pro nic za nic.

Takové ženy.

Přesně tak.

William na to nic neřekl. Po chvíli se ozval: Někde budou nějaké důkazy. Nikdo nedokáže rozřezat tělo a pak všechno dokonale uklidit.

Pokud to neudělal na řece.

To by ho někdo viděl. V těle je spousta krve, John.

To ano.

Zkrátka to nedává smysl.

Však víte, co jsou tyhle typy zač. Možná ji dostal někdo, koho předtím podvedla. Možná to zkusila na špatnou oběť. Možná na někoho něco věděla a chtěla s tím jít za námi.

Myslíte potom, co vylezla z té řeky?

Možná někdo nechtěl, aby odjela z města. Anebo to s ní možná nemělo vůbec co dělat, třeba byla jen ve špatnou dobu na špatném místě. Já nevím, Williame. Třeba to ani není ona.

Vy myslíte, že není?

Možná čekala dítě, pane, ozval se strážník.

Shore si projel rukou řídnoucí vlasy, ohlédl se ke dveřím a pak se zadíval na dívku na stole. Co to s tím má k čertu co dělat?

Jako případ té Tabithy, vloni v létě v Brightonu, pane. Té služby, co ji zabila její paní.

William se podíval přes vrchního inspektora na strážníka, který tu stál s těžkou přílbou v ruce. Kde je doktor Breck? chtěl vědět. Co kdyby ji

otevřel a podíval se, jestli něco nezjistí? Jestli bude v plicích voda, jde tu o úplně jiný přečin.

Shore se zamračil. Děkuji, ale povedu ten případ, jak já uznám za vhodné.

Dobře.

Pane Stone, vyštěkl Shore na mladého strážníka. Postarejte se, aby se na ni doktor Breck podíval. Pak se zase obrátil na Williama. Vy si nemyslíte, že mohla být těhotná?

Nemyslím.

Kdyby byla, mohl by v tom mít prsty nějaký mužský.

Asi ano.

A co jste o ní soudil vy? Myslím o jejím charakteru?

Zamračil se a odvrátil pohled. Pak pronesl: Na Charlottě Reckittové nebylo nic, co by nespravilo dvacet dolarů. Jenom by jí to nevydrželo moc dlouho. Přistoupil blíž ke stolu a lehce jí přejel rukou po chladném zápěstí. Připadalo mu nacucané jako houba. Potom zamumlal: Jak se stane, že ženská uprostřed noci skočí z mostu a ráno skončí rozřezaná na kusy po celém městě?

Váš otec už by jistě měl nějakou teorii.

William jeho narážku ignoroval. Kde jsou nohy? dožadoval se. A co se jí stalo s vlasy?

Strážník Stone si odkašlal. Vsadil bych se, že si je ostříhala kvůli přestrojení, pane.

A proč by se s něčím takovým namáhala?

Strážník sražil čelo.

Proč nemá žádné rány na rukou a na pažích? Kdyby ji někdo napadl, přece by se snažila útočnickovi ubránit.

Možná že spala, pane.

Výborně. A kde? Ve své posteli?

Strážník přikývl.

Takže vy myslíte, že skočila z mostu, doplavala na břeh, šla domů, tam si ostříhala vlasy, potom si šla lehnout, někdo ji napadl a pak ji vrah rozřezal a celou noc chodil z Edgware Road až k řece s pytli plnými ostatků?

Strážník zrudl.

Možná se vůbec nebránila, nadhodil Shore. Možná útočníka znala.

Možná. William ukázal na modrozelené modřiny na ženiných předloktích, hned nad zápěstím. Ale spíš ji pachatel svázal. Já bych si ještě jednou promluvil s tím Malonem. Obrátil se na strážníka: Máte jeho adresu?

Strážník Stone se začervenal a rozpačitě otáčel v ruce přilbou. Dělníci adresu jen tak neřeknou, pane. Nám ne. Ale já vím, jak vypadá. Můžu ho popsat do posledního vlásku.

Dobře, řekl Shore. Kdybychom ho potřebovali, najdeme si ho.

To určitě. Kolik Irů jménem Malone může asi tak dělat v docích? William sklonil hlavu a unaveně si mnul krk. Už jsme tu skončili, Johnne?

Shore přikývl.

William se obrátil k odchodu, ale vrchní inspektor pořád ještě upřeně hleděl na dívčina oteklá ústa. Pak pomaličku vztáhl ruku a přetáhl voskované plátno přes její tělo a hlavu. Potom vzhlédl a ukázal černočerné oči obkroužené unavenými pytli. Jenom abyste věděl, pronesl. Tady nikdo nezabije děvče jen proto, že čeká dítě. Nanejvýš se jí zřeknou nebo ji pošlou k příbuzným na venkov. Anebo pohodí tu nadílku někde na mrazu, až se narodí.

William pohlédl vrchnímu inspektorovi do očí. Nadílku? zopakoval.

Ano.

Vy Angličané, zamumlal.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Anglán? pronesl nasupeně žalárník.

Byl to přístavní úředník, který měl na starosti cely v docích. Zamračil se na Foolea přes hranatá sklíčka prastarých brýlí.

Angličan, zopakoval Foole. Zrovna dorazil z Bostonu, na *Aurarii*. Veliký chlap, s černým plnovousem, hodně statný. Prý někoho napadl u výstupu z první třídy.

Žalárník si poškrábal pošeďivélou bradu. Opřel se na vysoké kancelářské židli a opěradlo pod jeho vahou zaskřípělo. Celou dobu zíral na Foolea úkosem, jako by snad byl nějaký divoch vydávající se za bělocha, a Foole šoupl nohou v prachu na podlaze, oběma rukama sevřel hůl a podrážděně se o ni opřel.

Myslím, že krvácel z rány na hlavě, dodal.

A proč byste chtěl vidět zrovna tohohle člověka?

Dlouhou řadou oken z olovnatého skla pronikalo dovnitř denní světlo, po stěnách stoupal chlad z nábřeží a Foole vytáhl pár světle zelených rukavic, zastrčil si hůl pod levou paži a pomaličku si je natáhl. Měl za to, že ta bouda slouží jako dočasné vězení, byť byl nízký strop důkladně očázený kouřem z lamp a rezavým žilkám v koutech okenních tabulek také nejspíš trvalo celé roky, než se rozlezly po skle. Byl to dlouhý, úzký a špinavý přístřešek těsně za nákladovou rampou, páchnoucí odpadem z kuchaných ryb. Foole na žalárníka celou dobu upřeně hleděl a v přivřených očích se mu zračil chlad, který jako by muže varoval, že se ptá na věci, do nichž mu nic není.

Po chvíli žalárník pokrčil rameny. Jak je ctěná libost, utrousil. Vstal, obešel stůl a zavedl Foolea chodbou až k jedné zamčené cele. Byl ještě menší než Foole a chodil s rukou zapřenou v bedrech, jako by byl v mládí utrpěl nějaký úraz.

Došli k cele a žalárník sevřel v pěsti závoru. Myslíte snad tohohle?

Obr seděl shrbený na železném sedátku zavěšeném na řetězech a ani nezvedl hlavu.

To je on, přisvědčil Foole.

Ale no tak. Snad pro něj neděláte?

Foole se usmál. To sotva. Já jsem ten, koho napadl.

Žalářník se nechápavě zamračil, sundal si brýle a přeštil sklíčka. Já nevím, jak to chodí u vás, prohlásil, ale tady se řídíme zákonem. Nemůžu dělat, že nic nevidím, rozumíte. Což je nejspíš škoda.

Fooleovi chvilku trvalo, než pochopil, co tím muž chce říct. Ale já jsem mu nepřišel ublížit, opáčil. Jsem tady, protože si nepřeji, aby ho za to stíhali.

Vy proti němu nechcete vznést obvinění? Žalářník se pochybovačně ohlédl k obrově cele. Při vši účtě, ale... Vy chcete, abysme ho propustili?

Ano.

U všech čertů, ale proč?

Můžete to brát tak, že jsem citlivá duše.

Někdo by to možná bral trochu jinak. S prominutím.

Foole vytáhl z kapsy jeden šilink a jemně si ho položil na dlaň. Za vaši námahu.

To nebyla žádná námaha, opáčil dozorce. Jenom dělám svou práci. Ale přece chňapl minci chlupatými prsty. Nevím, k čemu by bylo dobrý ho tady držet, dodal. Když to nehodláte hnát dál. Ale ještě je potíží, že je potřeba zaplatit pokutu.

Foole vyčkával.

Výtrznictví, opilství na veřejnosti... To bude další šilink.

Foole vytáhl z kapsy poslední šilink, na okamžik ho sevřel mezi prsty v rukavicích a zahleděl se na něj, ale pak ho muži podal.

Tak co, člověče, zavolal přes žalářníkové rameno. Co kdybychom na to nedorozumění zapomněli?

Obr se ani nepohnul a dál seděl skloněný, s rukama zabořenýma v roz-cuchané černé hřívě.

Ale budete s tím mizerou chodit po jedné ulici, poznamenal dozorce. Nepotřebujete doprovod?

Já si poradím.

Přece s ním nechcete jen tak odejít?

Odejít s ním? Tomu se Foole usmál a přihladil si rukavice na zápěstích. To rozhodně ne, pronesl. Kdepak. Hodlám ho pozvat na skleničku.

Obr se jmenoval Japheth Fludd. Foole vedle něj mlčky kráčet po Water Street, poté minuli kanceláře společnosti Cunard a konečně zahrnuli po Castle na Derby Square a vmísili se do chaosu na Lord Street, kde se mezi bryčkami proplétali úředníci a furiantsky si vykračovali námořníci na propustce, s rukama v kapsách a dýmkami mezi zuby. V jedné úzké uličce pak stále ještě beze slova seběhli po několika schodech do ztemnělého pajzlu a usadili se v koutě u dlouhého selského stolu. Na vzdálenějším konci seděly dvě děvky, a když spatřily potlučeného obra, podívaly se po sobě, vstaly a přesedly si jinam. Po chvilce se ze svého místa pod jediným oknem zvedla dívenka v chlapecké čepici a modrém pracovním kabátě, kterému se z ramenních švů sypala výplň, a s úsměvem se vydala k nim. Před sebou pohupovala malým kufříkem.

Vy jste si teda dali načas, podotkla. Užili jste si volno?

Foole na ni mrkl. Nazdar, Molly.

Mizera zatracenej, málem mi udělal díru do hlavy, zamumlal Fludd. Jen se na mě podívej.

Škádlivě si povzdechla a vklouzla na lavici vedle nich. Myslíte, že to máte těžký? Božíinku, já vám řeknu, že dostat se z těchhle sukní, to je teprve věda.

Řek bych, že náš pan Adam jich už v životě svlíkl o moc víc než ty. Ale neměl je přitom na sobě on.

Fluddovi modrala tvář a pod očima mu vúčihledě zrály monokly. Při pohledu na ně pocítil Foole tichou lítost, ale věděl, že ten velikánský chlap už beze slůvka stíznosti snesl mnohem horší věci a že v jeho světě bylo násilí jediným způsobem života. Když byl Fludd ještě chlapec, býval jeho otec vězeňským kaplanem v Austrálii a jemu jako by do krve přešlo něco ze vzteku, jímž přivázení zločinci překypovali. Strávil šest let a tři měsíce ve federální věznici poblíž New Yorku za pokus o vraždu: pronásledoval jednoho nepoctivého policajta a rozbil mu lebku. Foole a Molly se vydali do Ameriky mimo jiné i proto, aby se s ním hned po propuštění setkali a vzali ho s sebou do Londýna. Těch šest let vyrylo obrovi do tváře nové šrámy a Foolea při pohledu na jeho starého přítele vyděsilo, jak moc zestárl.

Ted' položil ruku na stůl. Co pro nás máš, Molly?

Koláče. A smažený brambůrky.

On myslí handl, ptáčku.

Molly zmizel z tváře úsměv a upřela na Fludda prázdné, tvrdé oči, které jako by byly mnohem starší než ona. Tak do toho, zasyčela. Řekněte to ještě jednou.

Co mám říct, ptáčku?

Japhethe, napomenul ho Foole.

Molly si vztekla skousla horní ret. Byla šikovná kapsářka a po dobu, co byl Fludd ve vězení, byla Fooleovou svěřenkyní i spolupachatelkou. Ti dva se poprvé potkali teprve před třemi týdny. Bylo to devátého prosince roku 1884, toho rána, kdy Fludd namáhavě vyšel z vězeňských vrat s pytle mšatstva na rameni a jeho stopy hned tiše zasypával sněh. Snad její první slova, která k obrovci utrousila, byl příkaz, ať zůstane v klidu a dává si pozor, jako by snad ne Fludd, ale ona byla ostřílená kriminálnice. A pak ho se zavrčením varovala, že jí nikdy nemá říkat ptáčku.

Ted' obrátila na Foolea žalující oči. Přece ví, že mi tak nemá říkat, vyjekla. Přece to ví!

Ale no tak, jenom si z ní dělám šoufky, zazubil se Fludd. Ona dobře ví, že tím nic zlého nemyslím.

To má jako být omluva?

Jasně.

Molly se zatvářila znechuceně. Tak to řekněte! Řekněte to, nebo to neplatí!

Co mám říct?

Že se omlouváte, vy zatracenej laciněj prevíte!

Tak to by stačilo, pronesl Foole s unaveným pohledem v očích. Oba toho nechte. Myslím to vážně.

Zrovna v tu chvíli dorazil k jejich stolu výčepník. Na předloktí mu balancovaly dva mastné talíře a v rukou svíral tři püllitry. V šedém omastku plavaly slané koláče. K tomu dvě usmolené klobásy. Změklé kousky čehosi, co nejspíš bývaly brambory. Fludd sáhl po svém püllitru.

Víte co? ušklíbla se Molly. Když se na vás tak koukám, teda když se na vás pořádně podívám...

Co jako?

Vypadá to vážně hnusně. Tam, co vás Adam praštil.

Fludd zvedl ruku a opatrně si ohmatával modřiny.

Trochu jako dušený hovězí.

Krucinál, Adame! To ta vaše zatracená hůl!

Foole převaloval v ústech sousto koláče.

Na kterou stranu vás praštil? zeptala se Molly. Nalevo?

Fludd na ni dlouze pohlédl a pak utrousil: Do pravý tváře. Tady.

Teatrálně si ho prohlédla ze strany na stranu. A taky do nosu, ne?

Ty liško jedna mizerná, zavrčel Fludd. Do spánku to bylo.

Ale zubil se přitom a dívka rovněž.

Měl byste děkovat Bohu, že jsem vás praštil jenom do hlavy, podotkl Foole. Mohl jsem vám pořádně ublížit.

Molly vytáhla balíček karet, bleskově je rozložila a rozdala Fooleovi i Fluddovi ruku mrtvého muže a pak si sejmula jednu kartu a nechala ji ležet lícem dolů. Byl to ten nejčistší způsob, jak si rozdělit kořist. Každý vyloží svůj list a rozdělí si jako výhru všechno, oč Molly okradla cestující při vystupování z *Auranie*. Fludd spolkl sousto koláče, vytáhl si ze zubů vlákýnko masa, potom odstrčil talíř a vyložil čistý list a Molly mu přistrčila první část jeho podílu, pak udělal totéž i Foole. Uvědomoval si, že navzdory jejich finanční tísní to byla pošetilá akce, ale napůl mu na tom nezáleželo a napůl chápal, že je důležité, aby Fludd ani dívka nepřestávali pracovat.

Fludd vyložil další list, dopil půllitr a otřel si rukou plnovous. Jednu po druhé vylovil klobásy ze slizovité omáčky a hodil je do Fooleova talíře.

Foole zavrtěl hlavou. Co je na nich špatného?

Fludd pokrčil rameny.

Molly se dala do smíchu. On pořád ještě chroustá jenom zeleninu!

Mysleli jste si vy dva, že toho nechám? Nejspíš jste si říkali, že to nevydržím, co?

Foole potřásl hlavou. Myslel jsem, že jsem vám vtloukl do hlavy trochu rozumu.

Zelenina člověku nesvědčí, zasmála se Molly. To prostě není zdravý. Za chvíli celej seschnete a scvrknete se.

No tak, sem s další várkou, utrousil Fludd.

Molly mu přistrčila zlatý sovereign. Kupte si za něj to svoje zelí.

Hráli asi hodinu, dělali si kořist a Foole po očku sledoval dveře, ale dovnitř nevešel nikdo, kdo by mu byl povědomý, a výčepní si ani jednou nepřehodil utěrku přes levé rameno. Foole věděl, že to by bylo znamení, aby se všichni rozprchlí.

Fludd byl čím dál neklidnější. Vyzunkl už tři piva a teď převaloval v obrovských tlapách prázdný půllitr. Kdy nám jede ten vlak?

V půl šesté.

A kolik teda máme ještě času?

Foole instinktivně sáhl pro kapesní hodinky, ale pak si vzpomněl na frenologa a zarazil se.

Molly na něj mrkla.

Pomaličku si sáhla do kapsičky u vesty a vytáhla z ní stříbrné hodinky s vykládaným zlatým okem na víčku. Cvaknutím otevřela jejich elegantní plášť. Ciferník byl lemovaný měděným proužkem a uvnitř byl vyrytý nápis. Tak se na to kouknem, broukla si pro sebe. Když ta velká ručička ukazuje na —

Ty moje holčičko skvělá! zajíkl se Foole. Ty jsi dcera, jak má být.

Zasmála se a zaklapla hodinky. A vy jste mizernej tatík. Tak řeknete nám už, proč jsme se vlastně vraceli do Anglie?

Foole zvedl zápěstí a otočil je, jako by jí chtěl ukázat, že neschovává nic v rukávech.

No tak, zamračila se. Co to má jako znamenat?

To znamená, že když se nebudeš na nic ptát, nebude ti muset lhát, vysvětlil jí Fludd. Z něj nic nedostaneš, holka. Máme čas na poslední rundu, nebo ne?

Molly se zhluboka napila piva a mlaskla na obra. Má to něco společného s tím dopisem? To je ta práce?

Foole se pořád ještě usmíval, ale nálada mezi nimi jaksi potemněla. A jaký že to má být dopis? pronesl příjemným tónem.

Zničehonic se zatvářila rozpačitě.

Dopis? zopakoval Fludd. Zmateně mezi nimi přejížděl pohledem. Ale do hajzlu s tím. Mám čas ještě na jedno pivo, nebo ne?

Nemáte, odtušil Foole, aniž na něj pohlédl. Potom řekl Molly: Jedna moje dávná přítelkyně má nějaké potíže. Psala mi, abychom přijeli. Měli bychom jí pomoci.

Molly sklopila oči.

A kdo to má jako bejt? chtěl vědět Fludd. Já se nehodlám nechat znova zhaftnout, pane Adame.

Foole se pořád ještě díval na Molly. Budeš se muset zase převléct, řekl pak. Moje služebnictvo by se mělo oblékat trochu vybraněji.

Chystala se něco odseknout, pak se raději kousla do jazyka, ale nakonec se neovládla. A co Japheth? namítla. Ten si to taky bude muset oblíct?

O toho se nestarej.

Po chvilce vytáhla z kufříku uzlíček šatů, rozmrzele se zvedla a došla k výčepnímu pultu. Výčepní jí něco řekl, potom jí nadzvedl přepážku, ona se pod ní protáhla a byla pryč.

Z tý malý chmatalky jde trochu strach, co? poznamenal Fludd. Copak nikdy nebyla děcko?

Nebyla, co ji znám.

Nikdy?

Foole se na něj podíval. Odpověď už znáte, Japhethe, řekl tiše.

Foole si ji kdysi najal jako kapsářku, v tom prvním roce poté, co Fludda v New Yorku odsoudili do vězení. Svěřil jí choulostivý úkol odvést pozornost od jedné menší loupeže v Hyde Parku a ona si počínala tak chytře a přesvědčivě, že zapochyboval o jejím skutečném věku. Patřila tehdy ke kapsářské bandě, v níž bylo ještě sedm dalších opuštěných dětí a jíž velely dvě poloslepé sestry, obě nesmírně kruté; ta starší byla vdova, která si říkala paní Sharperová, a povídalo se o ní, že svého muže otráвила. Molly tenkrát všichni říkali *ptáčku*, což Foole nejdříve mylně považoval za projev náklonnosti. V těch letech byl jejím jediným druhem čtyřletý hošík jménem Peter, který měl za úkol nosit dříví a vylévat nočníky a v noci se tiskl k Molly, aby se zahřál. Měla ho ráda jako bratra. Stejně jako všechny ostatní členy Sharperovic bandy si ji mohl kdokoli z podsvětí najmout, buď od hodiny, nebo na dva týdny, a paní Sharperová se nikdy na nic neptala, hlavně když se jí zboží vrátilo nepoškozené. Foole si ji koupil se vším všudy v den jejích šestých narozenin, ale o tom chlapci Peterovi neměl ani tušení. Ona už v té době dávno věděla, že se musí oblékat do starých hadrů a drobné nožky nechat bosé, aby se jimi mohla lépe zapřít, a taky že je dobré namazat si ruce omastkem, aby dokázaly snadněji vklouznout do dámské kabelky.

Prsty měla hbité a na svou výšku dlouhé a on se jim obdivoval od první chvíle. Dva týdny poté, co si ji koupil, jí dal svobodu a ona se okamžitě vydala do ulic hledat Petera a za úsvitu se vrátila sama. Na rukávech a na tváři měla krev, ale nebyla její, na nic se jí neptal a ona o tom neřekla ani slovo. Dokázala utéci policistově píšťalce přes celý blok a uměla přeběhnout přes ulici tak, že prošla přímo pod břichem pivovarského koně. Ale okrádala jen ty, které jí určil, vždycky bez námitek odevzdala celý lup a nikdy si nenechala ani falešný pěták. Měla nadání na přízvuky, uměla napodobovat mluvu ostatních a měla víc chytrosti než hladu. Foole ji začal učit číst a ona si znalost písmen rychle osvojila, jako by dobře chápala, jak vzácný je to dar. Nosila výhradně chlapecké oblečení, pokud nějaká akce nevyžadovala něco jiného, a i tehdy byla důina ji k tomu přesvědčit. Navzdory neustálému hašteření si s Fluddem padli do oka téměř okamžitě poté, co obra propustili, a všichni tři už byli taková zvláštní rodina. Molly byla dítě všech a ničí. Foole jednou v neděli viděl, jak vytáhla majiteli jednoho obchodu snítka máty přímo z ruky, slyšel ji recitovat abecedu pozpátku, aby se jí lépe usínalo, a při pohledu na její drobnou bledou spící tvářičku by přísahal, že se jí v křivce rtů zračí něco čistého a líbezného. Copak by nemohla být něčím víc než teď? Jistěže mohla. Copak nikdy nebyla dítě? Jistěže byla. A dítětem byla pořád.

A právě z toho jej tolik bolelo u srdce.

Z hospody se vydali hledat elegantní oválnou střechu nádraží na Lime Street. Byla celá ze skla a železa a Fooleovi připadala jako div světa: jako proud vody ustrnulý na místě, symbol nového věku. Hned za nádražím se tyčila honosná temná budova hotelu North Western, jehož zvláštní nová elektrická světla se v chmurném šerém odpoledni právě rozsvěcela; naproti přes ulici spatřil Foole průčelí Pictonovy čítárny, kulaté jako buben, a při pomýšlení na ty rýhované sloupy a obloukové lampy uvnitř mu došlo, že se opět blíží ke středu moderního impéria.

Nádraží bylo rozlehlé a studené a v tom obrovském prostoru se lidské hlasy rozléhaly s hlučnou ozvěnou. Naposledy tu byl jednoho letního rána před osmnácti měsíci, v kapse neměl ani šilink a nádraží bylo tehdy plné světla, jasného a průzračného, a on žasl nad jeho zvláštní novou krásou. Teď byly přepážky a hrazení pokryté tenkou vrstvičkou uhelného mouru,

v koutech se povalovaly zmuchlané obaly a staré jízdenky a jednu stěnu lemovaly stánky nabízející knihy a noviny a drobné občerstvení. Ukázal portýrovi jejich lístky, ten kývl a ukázal na prostřední nástupiště, kde už průvodčí dával znamení vlaku do Londýna, a oni spatřili, že už se vagony nakládají. Molly se vydala najít jejich zavazadla, která sem poslali předem. Díval se, jak dívka v chlapeckém oblečení a s vlasy zastrčenými pod čepicí mizí v davu, a divoce se v něm vzedmul jakýsi ochranný pocit, který v sobě ihned potlačil. Fludd se šklebil, před sebou držel v obou rukou svůj kufr a mířil k nástupišti. Také on se už převlékl do černého redingotu a šedých kalhot a zastříhl si vousy, takže už by ho nikdo z *Auranie* nepoznal, bez ohledu na jeho výšku. Foole se zarazil u telegrafní přepážky, stoupl si do fronty, a když na něj přišla řada, naškrábal krátký vzkaz a předal ho úředníkovi k odeslání. Potom si koupil *Timesy*, narovnal si na hlavě buřinku, srovnal manžety a složil si noviny do podpaží.

Mezi davem lidí zahlédl Molly, jak se dohaduje s jedním z portýrů: vztekla rozhodila rukama, zavrtěla hlavou a odvrátila se. Kousla se do rtu, sáhla do kapsy a vyhodila cosi do odpadkového koše. Pak si ho všimla a vydala se k němu.

Co se děje? zeptal se jí.

Stáhla si čepici z čela a zatvářila se kysele. Ale nic, opáčila. Jenom se mě snaží vzít na hůl, to je všechno.

Co zavazadla?

Všechny naložený.

Foole přikývl. Dívka vyrazila napřed, ale on ještě chvíli zůstal stát a zadíval se na nádraží ozářené chladným šedavým světlem; avšak když se pak obrátil k odchodu, všiml si něčeho v odpadkovém koši. Záhyb růžové látky ve tvaru malého tělíčka. Kousek světlého porcelánu, jenž v tom světle zazářil, jako když vybuchne fosfor. Byla to ta panenka, kterou Molly ukradla na lodi dcerce Websterových. Foole se zamračil a pohlédl přes oblaka páry na nástupiště, ale Molly s Fluddem už zřejmě nastoupili a on ještě naposledy mrkl na panenku. Hlava byla odtržená od tělíčka a ledabytě pohozená na něm. Kdysi měla tvářičku vymalovanou jemným šátečkem, ale teď už se jí barva z obličejové odlupovala a matněla, i když žluté vlásky stále vypadaly jemné a hebké. Oči pod těžkými víčky měla panenka ze zelených sklíček, a když se s ní pohnulo, hýbaly se i ty oči.

Foole hleděl na panenku, ona jeho pohled opětovala, a den mu připadal zářivý a smutný.

Když vešel do jejich kupé, nohy se mu náhle roztrásl vyčerpáním. Se zasténáním se posadil a nedychtil po ničem jiném než po spánku. Fludd se šťoural v zubech a jeho obrovská kolena zabírala spoustu místa. Molly seděla opřená u okna tváří ke dveřím, jako by celou dobu čekala, až se objeví — jako by se bála, že může kdykoli zmizet.

S povzdechem se posadil naproti ní. Nohou se dotkl Fluddova kolene, ale hned ji odtáhl.

Lavice v kupé byly z tmavého leštěného dubu, trochu jako kostelní, ale o něco pohodlnější díky sametovým polstárkům přichyceným mosaznou tyčí. Foole si urovnal svůj podsedák, přehodil nohu přes nohu a otevřel noviny. Objednali si ohřívadla a on cítil, jak mu do bot stoupá teplo. Na střeše nad nimi slyšel dusot nohou, jak portýři bleskově uvazovali další zavazadla, potom se ozval ostrý hvizd píšťalky, vlak vypustil proud páry, otrásl se a pomaličku se dal do pohybu. Na nástupišti byla ještě spousta lidí, kteří mávali, kráčeli podél vagonů, podávali cestujícím do oken balíčky a kapesníky a on je pozoroval s bezvýraznou tváří a novinami rozevřenými na kolenou.

Molly si odkašlala. Kdo to je? zeptala se tiše.

Překvapeně na ni pohlédl.

Nadzvedla si čepici, zastrčila pod ni zatoulaný pramínek vlasů a kousla se přitom do rtu. Kolem očí měla jakési napětí, jemuž Foole rozuměl, anebo si alespoň myslel, že rozumí.

O kom to mluvíš? pronesl Fludd podrážděně. Snažil se pohodlně uvelebit na sedadle. Kdo má kdo být?

Foole mlčel.

Molly mu pohlédla do očí. Pak sáhla do kapsy u vesty a vytáhla daguerrotypii, na níž byl on sám a Charlotta Reckittová v záři slunce, tenkrát před lety v Port Elizabeth, začala si ji prohlížet a přimhouřila přitom jedno oko.

Vrať mi ji, přikázal Foole. A co to děláš s tím okem?

Molly mžourala dál. Kdo to je? zopakovala. Vypadá tlustá. Je tlustá? A co to má s okem?

O čem to mluvíš?

S okem. Podívejte se.

Fludd předklonil mohutné tělo a zkoumavě se na obrázek zadíval. To je Charlotta Reckittová?

Kdo je Charlotta Racketová?

No jo, to oko vypadá dost divně. Teď přimhouřil oko i Fludd.

Kdo je Charlotta Racketová? zopakovala Molly otázku.

Dej mi to, vyšťekl Foole znovu, zlobně na ni pohlédl a narovnal nohy.

Ale, to je jenom škrábanec, prcku, koukni. Fludd přejel špičkou silného prstu přes ženinu tvář. Tady, na oku.

Jaká sakra Charlotta Racketová? dožadovala se Molly znovu. Foole se natáhl, vytrhl jí daguerrotypii z drobných rukou a podrážděně se zase opřel.

Reckittová, opravil ji s úšklebkem Fludd. Charlotta Reckittová. Dřív to bejvala milá tady pana Adama. Vy jste jí nikdy nepověděl o Charlottě Reckittové? S tou byly jenom samý trable.

Kdes to našla? zeptal se Foole Molly.

Pokrčila rameny. V kajutě. Vypadla vám na zem.

Podíval se na ni. Vypadla, to určitě.

Nikdy jste o ní nemluvil, zamumlala.

Les sociétés ont les criminiaux qu'elles méritent, opáčil.

Fludd se zasmál.

Molly se zatvářila rozmrzele a podezíravě.

To říká Lacassagne, vysvětlil a promnul si oči. Vagon rachotil a vrzal a pomaličku se vlekl po nádraží, potom projel koridorem. Z vysokých cihlových stěn stoupala pára a ve skomírajícím světle se vlhce leskly. A pak se přidaly náhlé záblesky tmy, jak rychle projeli krátkými tunely, jež jako by vystupovaly přímo ze země, ale pak zmizely. Chvilí nad tím přemítal a pak řekl Fluddovi: Lacassagne je detektiv z pařížské Sûreté. Zajímavý chlap. Ten by se vám líbil, Japhethe.

Foole si uvědomil, že se Molly nehodlá zeptat, co ta slova znamenají, a pocítil tiché uspokojení, avšak hned vzápětí se ho za ten pocit zmocnilo znechucení nad sebou samým. Ano, byla paličatá, ale co jiného čekal?

Znamená to, že dostaneš, co si zasloužíš, ptáčku, vysvětlil jí Fludd.

To ano, zvlášť když cestuju s kapsáčkou, dodal Foole a pokrčil rameny. Zmírnil svá slova úsměvem, přejel dlaní po novinovém papíře před sebou a zahleděl se na sloupce textu, ale nečetl je. Charlotta Reckittová,

pronesl rezignovaně, mi napsala dopis. Paní Sykesová ho přeposlala do našeho hotelu v New Yorku. Charlotta patřila k jisté bandě zlodějů a podvodníků, Molly. Byla nevystopovatelná. Tak lehkou ruku jsem v životě neviděl. Ta pracovala, když tys ještě ani nebyla na světě. Pohlédl na Fludda. A teď se se mnou chce sejít.

Fludd zabručel: Myslel jsem, že už toho nechala.

Vypadá to, že ne.

Jak dlouho jsem seděl? Copak jste zapomněl na to, co vám provedla, pane Adame?

Nezapomněl jsem na nic.

Molly seděla úplně tiše.

Fludd na ni stísněně pohlédl, pak si odkašlal a přejel si ohromnými rukama po kolenou. Ale no tak, mrně, začal, to už je všechno dávno. To jsme ještě s panem Adamem dělali jenom spolu. Charlotta Reckittová měla strýce, jmenoval se Martin, a to byl snad jedinej chlap, kterýho jsme se všichni báli. K takovému když se obrátíte zády... no... Říkalo se mu páter, protože když byl mladej, vyhodili ho ze semináře. Pamatujete, co proved tomu klukovi v Bristolu, pane Adame? Tomu s tou chromou nohou? Fludd pohlédl na Molly. Když jednou vyspával opici, Martin Reckitt mu uříznul nos. Vždycky měl úplně suchý ruce. Jak ještěrka. Moc jsme s ním nedělali, ale pak se jednou pan Adam zapojil do jedný akce v Jižní Africe a Reckitt tam jel s ním. Právě tam potkal pan Adam Charlottu. Já ji poznal až pozdějš, viděl jsem ji párkrát potom, co se ta akce podělala a pan Adam nedorazil na sraz v Brindisi. Pak jsme se všichni rozkmotřili a snažili jsme se jeden druhému vyhejbat. Myslím, že jsme se potom moc nevidali. Nebo jo? Otočil k Fooleovi obrovskou rozježenou hlavu a v tom šeru měl dlouhou chvíli v očích neproniknutelný výraz. Pod nimi rachotily koleje, a když Foole mlčel, Fludd nakonec tiše pronesl: A co teda píše?

Foole zdráhavě přejel prstem po kraji novin. Chystá se nějaká akce, řekl. Plánuje se to už půl roku. Sleduje ji nějaký detektiv a ona potřebuje někoho dalšího do party. Podrobnosti nepíše —

Jasně že ne. Jede v tom taky ten její šmejdskej strýc, páter?

Martin je v Millbanku.

Fludd na něj dlouze a zkoumavě pohlédl. Pořád ještě je hostem Jeho Veličenstva?

Vypadá to tak.

Tiše hvízdł. A víte jistě, že vám nic jinýho nezamotalo hlavu?

Foole ucítil, jak mu rudnou tváře. Neříkal jsem, že do toho půjdeme. Jenom o tom uvažuju. Mohlo by nám to hodně vynést.

To by byla příjemná změna, zamumlala Molly.

A jinej důvod v tom není? trval na svém Fludd.

Všechno ostatní je minulost, Japhethe.

Char-lot-ta Rec-kit-to-vá, opakovala si Molly tiše. Char-lot-ta Rec-kit-to-vá.

To je hrozně únavná věc, poznamenal Fludd.

Co?

Minulost.

Nikdy jste se o ní nezmínil, Adame, ozvala se Molly. Proč?

Foole unaveně pokrčil rameny.

Lokomotiva nabírala rychlost a večer přecházel v tmu. Liverpool zůstal za nimi jako pouhý znepokojivý sen.

Molly vytrvale a pravidelně kopala do Fluddova sedadla a šeptala si přitom do rytmu.

Char-lot-ta Rec-kit-to-vá. Char-lot-ta Rec-kit-to-vá.

Hodiny ubíhaly.

Už hodnou dobu uháněli nocí, když Foole konečně složil *Timery*, odložil je na prázdné místo vedle sebe a zahleděl se na svůj odraz v okně. Oči mu ve skle planuly jako dvě lucerničky. Za oknem ubíhala zima. Slyšel, jak pod nimi rachotí pražce a jak to ve vagonu zadrnčelo, když projížděl zatáčkou. Potom vlak přenesl váhu, ozval se dutý klapot a on pochopil, že přejíždějí dřevěný železniční most. Zmocnila se ho jakási lehkost. Pomyslel na temné vody, jež se pod nimi čeřily, představil si, jak se vlak nakloní a zřítí se dolů. Pak si vzpomněl na to poslední odpoledne, jež strávil se Charlottou v Port Elizabeth, a jak nenuceně a bezstarostně ho přivítala v hotelovém salonku. Na sluneční paprsky, jež šikmo prosvítaly skrze ohromné zelené listy, na vůni její kůže. Uvědomoval si, že setkáním s ní hodně riskuje. Věděl, že by možná raději dala přednost muži ze svých vzpomínek než tomu, kým se mezitím stal. Promnul si oči.

Po pár minutách se zase ozval starý známý chvějivý rachot a pak byli zase zpátky na pevné zemi. Foole zkrivil tvář, promasíroval si bolavá stehna

a vstal. Molly se zvedla už chvíli předtím a dosud se nevrátila. Foole vzdychl, zapjal si sako a otevřel dvířka kupé. Fludd chrápal s otevřenými ústy a s ohromnými rukama svěšenými mezi kolena.

V chodbičce bylo ticho, lampy na obou koncích hořely tlumeným světlem, jež se odráželo ve zvlněném skle dveří. Foole se pomaličku vydal na konec vagonu. Kráčel s rozpaženými rukama, jako by vzdoroval silnému větru.

Oběma rukama namáhavě otevřel zadní dveře.

Ve tmě to divoce burácelo. Foole v tom mrazivém chladu přimhouřil oči a spatřil, jak se Molly choulí u zábradlí, jako maličký beztvářý uzlíček. Nad ní hořela osamělá lucerna, jež se houpala v rytmu kymácejících se vagonů.

Nemůžeš spát? zavolal na ni přes rachot kol na kolejích.

Tady je větší klid, křikla.

Přikývl a stoupl si vedle ní. Bledýma rukama pevně sevřel zmrzlé zábradlí a nějakou dobu jen tak stáli a opírali se jeden o druhého. Po chvíli Molly něco řekla, ale on ji neslyšel a naklonil se blíž.

Ptám se, jestli jste toho někdy nelitoval, Adame?

Překvapeně na ni pohlédl, na stíny, jež se jí míhaly ve tváři. Nelitoval čeho? zahulákal.

Pokřčila rameny.

Teď mě poslouchej, zakřičel. Popadl ji za ramena, obrátil ji proti sobě a jí vlály vlasy ve větru. Svět si od nás bere, co chce. Ale to neznamená, že mu to musíme dovolit. Nejsme tady kvůli nikomu jinému.

Kousla se do rtu.

V životech, jako jsou ty naše, záleží jen na tom, co se nám povede si udržet. Je to stejné jako s tebou a s Peterem. Je to něco, co sis uchovala. A pro mě znamená totéž Charlotta. Oči mu v té zimě slzely. Cos udělala s tou panenkou? křikl. Ztratila ji?

Vzhlédla k němu a stíny jí pokrřivily tvář. Ta panenka, vykřikla, ta byla jenom jako! Nebyla živá!

Při pohledu na ni ho zabolelo v břiše. Jednou rukou se chytil zábradlí a díval se, jak se za nimi odvíjí mrazivá noc. Svítlna se s rachotem houpala nade dveřmi, plynové světlo ozařovalo nekonečný oblouk kolejí.

Co kdybys ji mohla dostat zpátky? vykřikl. Chtěla bys ji?

Sáhl do kapsy kabátu, vytáhl porcelánovou hlavu panenky a podržel ji v kuželu světla. Mušelinové tělíčko se mu zachránit nepodařilo a při pohledu na její tvář toho litoval.

Jenom ji schovej před Japhethem, zavolal. Ten by si na tobě zgustl.

Vzala si od něj hlavičku a sevřela ji v rukou. Ve stínech a přes vlasy, které jí padaly do obličeje, jí neviděl do tváře. V tu chvíli se mu zdálo, jako by tma, jíž projíždějí, nebyla jen prostor, ale i čas, jako by za sebou nechávali i toto století, a on si představil, jaká asi Molly bude, až bude hodně stará a on už dávno odejde z tohoto světa, a najednou mu všechna ta samota přišla strašlivá. Minulost vždycky právě začíná, pomyslel si. Pro každého z nás. Položil dívce chladnou ruku na rameno, ale přes teplý kabát nic necítil, a tak tam stáli a mrazivá noc kolem nich temněla, ubíhala a mizela v dáli.

KAPITOLA PÁTÁ

William vyšel z márnice vyčerpaný a sklíčený. Nedokázal se rozhodnout, jestli si Charlotta Reckittová svůj osud zasloužila, a říkal si, že mu na tom nezáleží, ale nebyla to pravda. Vzpomněl si na její zbědovanou hlavu, na krví spleené chomáče vlasů, jež na ní ještě zbývaly, na rozsekané tělo a na nohy, které se pořád ještě nenašly, pro boha živého! A potom se nedokázal ubránit pomyšlení na své dcerky v Chicagu a také na Margaret. Polohlasně zaklel, chňapl se za rukávy, jako by z nich chtěl vytřást zápach smrti, a vyšel do mlhy.

Frith Street působila v bílé mlze opuštěně; kolem něj se míhaly bledé siluety, za závojem se ozývalo naříkavé vyvolávání pouličních prodavačů. Po dlažebních kostkách se skřípěním kodrcal omnibus a za ním uháněl kamelot s novinami pod oběma pažemi, z pohřebního ústavu o několik vchodů dál se ozývalo tiché ťuk-ťuk-ťuk kladiva. Pevně zavřel oči, nadzvedl si okraj cylindru a dvěma prsty si přejel po rozpálené hlavě. Směrem na sever zahlédl neurčité šedavé siluety stromů na Soho Square. Ve výlohách obchodů, jež míjel, se jako proud vody přelévalo jeho stínové já. U vchodu do pasáže vklouzl do davu a pokračoval mezi dřevěnými sloupy, míjel zaablácené káry a rozviklané stolky s vyloženými štůčky látek, brýlemi úhledně vyskládanými do řad, kouřícími plněnými taštičkami, kovářskými kladivy, lahvičkami inkoustu, svazečky papíru, rukavičkami, čepci a přehozy. Připadal si jako tenoučké, doběhla rozžhavené vlákno žárovky, jako by tu tak úplně nebyl. V tlačenicí na něj pokřikovali muži v umolousaných vázankách. Za rukávy ho chytaly jaterními skvrnami poseté ruce v bezprstých rukavicích, chňapaly ho za zápěstí. Všechny je setřásal.

A pak se bleskově otočil, hbitě zajel rukou ke kapsičce u vesty a popadl drobné umouněné zápěstí, které právě zajelo dovnitř.

Byla to mladinká kapsářka v zelených šatech s honzíkem a zeleném čepci. Na šiji se jí uvolnil pramen dlouhých hnědých vlasů. Zdála se mu vyčerpaná

a podvyživená, plet měla skelnou a na čele jí viditelně pulsovaly modré žilky. Rozhlédl se po davu, ale pokud se v něm někde ukrýval nějaký její komplic, neviděl ho. Ve volné ruce svírala maličkou rukavičku z jemné šedé kozinky a v zapadlých očích se jí zračilo zděšení. Zmítala se v jeho sevření jako úhoř, které vídal za války zavěšené na kbelících na rybím trhu v New Orleans, a on se na ni nasupeně zamračil, ale neměl to srdce udělat nic víc.

Pustil ji.

Beze slova ustoupila a třela si zápěstí, zrudlé od stisku jeho silných prstů, a poté si zuřivě natáhla těsnou kozinkovou rukavičku. Zvedla k němu oči a rty se jí ošklivě zkrivily. A pak zmizela v davu.

Hleděl na místo, kde ještě před okamžikem stála, vzpomněl si na Charlottu Reckittovou a náhle se v něm vzedmula vlna smutku, která ho až vyděsila.

Byl čas odjet z Londýna. Přijel sem s důvěrou, že agentura dokáže čtrnáct dní fungovat bez něj, ale dva týdny se protáhly na šest a on nebyl dopadení Shadea o nic blíž. Sally Porterová měla pravdu. Ať už znamenal Edward Shade pro jeho otce cokoli, pro něj to tak být nemuselo.

Ale navzdory tomu zašel k obrubníku, mávl do mlhy na projíždějící bryčku a zavolal na kočího: Do Hampsteadu!

Věděl, že jestli po sobě Charlotta Reckittová zanechala nějakou stopu, jež by ho přivedla k přízraku Edwarda Shadea, bude to právě tam, v tom vysokém tmavém domě, kde až dosud žila.

Bryčka byla staříčkový typ kočáru beze střechy a po stranách se tyčila podivná obrovská kola. William se schoulil na vlhkém sedátku, hleděl na široká záda kočího a proklínal se za to, jakou má smůlu. Péra na zadních kolech pamatovala lepší časy, kočár se kodrcal hrbolatými uličkami a on skřípal zuby, křečovitě svíral madlo a cítil divoké drncání až v kostech. Kočí měl dlouhé vlasy, jež se mu v umaštěných pramenech lepily na límec. William odvrátil oči.

Na New Oxford Street si to rozmyslel a nařídil drožkáři, aby zahnul a projel kolem Strandu. Vystoupil u telegrafní kanceláře Western Union nedaleko nábřeží, zaplatil kočímu, promnul si ztuhlou šíji a vešel dovnitř. Okamžitě ho obestoupil teplý, zatuchlý opar doutníkového kouře. Kancelář připomínala menší banku: vysoké vyřezávané vstupní dveře lemovaly

dva sloupy, podél jedné stěny se pod okny táhla dlouhá přepážka. William došel k vysokému psacímu pultíku, z drátěné přihrádky si vzal list papíru a tužku a napsal zprávu své ženě do Chicaga. Stálo tam pouze: *SKONCIL JSEM. VSECHNO HOTOVO. BRZY DOMA.*

Naslinil špičku tužky, odpočítal písmenka ve vyznačených políčkách, pak tužku odložil a postavil se do fronty u přepážky. Místo pro čekání bylo ohrazené hedvábnými šňůrami, mramorová podlaha se zářivě leskla, přepážky, zábradlí i ostění oken byly z leštěného dubu, jako by je zachránili ze ztroskotaného škuneru. Mladý telegrafní úředník měl na čele zelené stínítko a Williamovi připomněl muže, kteří rozdávali karty v hráčských doupatech, jež před lety v Texaském Panhandlu často navštěvoval, i když na to měl mladík nehty až příliš čisté a kůži až příliš jemnou.

Vypsal na formulář svou domovskou adresu v Chicagu a úředník pohlédl nejprve na něj, potom na jméno Pinkerton a pak zase na něj, ale neřekl nic. Do jeho záležitostí nikomu nic nebylo. Otevřel náprsní tašku a vytáhl pětilibrovou bankovku.

Když vyšel na ulici, stála bryčka pořád ještě u chodníku a on se zastavil a rozhlédl se po ulici, ale v mlze žádný krytý kočár nezahlédl, a tak si povzdechl, znovu si promnul šiji a vylezl na rozvrzané stupátko.

Už zas, šéfe? ohlédl se po něm kočí a zazubil se. Čekal jsem na vás. Jenom tak pro případ.

Výborně, zamumlal William.

Do Hampsteadu?

William přikývl, pak se podíval na dlažební kostky a potom na obrovská, železem pobitá kola bryčky, připravená vyrazit. Kočí! zavolal.

Muž se pootočil a zamžikal na něj.

Já nikam nespěchám, řekl mu.

Když dorazili na New Street v Hampsteadu, zapřel se rukou o bolavé koleno a vystoupil z bryčky, ještě o něco ztuhlejší než předtím. Bota mu se začvachtáním zapadla do jedné obzvlášť hluboké louže bláta a on ji šklubnutím vysvobodil. Svrchník a cylindr měl z té mlhy chladné a navlhlé. Zaplatil drožkáři, vystoupal po několika schodech a zaklepal.

Řadový dům, v němž žila Charlotta Reckittová, byla úzká tmavá budova z červených cihel a se zeleným zábradlím. Malá předzahrádka byla

v zimním chladu zvadlá a smutná. Za mřížemi z tepaného železa v horních oknech viděl jen průsvitný mušelín, v nerovných okenních tabulkách se vlnivě odrážela obloha. Dům vypadal prázdný a pustý. Nezaměstnávala žádné služebnictvo a přes den se nepřibližovala k oknům a Williamovi ten dům od začátku připadal chladný a ponurý, jako když jeho majitelé zemřeli. Na schodech byly blátivé šmouhy, jak tu Shoreovi strážníci celé dopoledne chodili sem a tam.

Nečekal, že mu na zaklepání někdo přijde otevřít. Uvědomil si, že se bude muset dovnitř vloupat, ale necítil se kvůli tomu ani trochu provinile. Ať tu dělal cokoli, rozhodně to nebylo oficiální vyšetřování a jeho metody nebude nikdo přezkoumávat. U železného zábradlí se otočil a rozhlédl po ulici. V mlze spatřil jakéhosi postaršího pána v cylindru a s prošedivělými licousy; v ruce svíral deštník a volal na zpomalující bryčku. Když se drožka s trhnutím znovu rozjela, pozvedl muž ruku k okraji svého cylindru a William se usmál.

Dveře se prudce otevřely. Vykoukl z nich policejní inspektor v civilu: na sobě měl šedý redingot a v šeru se mu zableskl stříbrný řetízek od hodinek. Williamovi okamžik trvalo, než si vybavil jeho jméno.

Blackwelle, pozdravil ho.

Inspektor na něj kývl. Pan Shore si myslel, že byste možná ocenil pomoc, pane.

William si podrážděně sundal cylindr a nešetrně ho uchopil za krempu. Prohrábl si vlasy a na ruce mu ulpěla černá z londýnských sazí. Vůbec předtím Shoreovi neřekl, že sem má namířeno. A John je tady? zeptal se.

Bohužel ne, pane. Pan vrchní teď řeší ty feniány, pane.

Feniány.

Tu bombu, pane. V podzemní dráze. Blackwell zamžikal. Tu, co v pátek ráno vybuchla na Gower Street. Vy jste o tom neslyšel, pane?

William si unaveně přejel ukazováčkem pod okem. Neměl o tom ani tušení a nevěděl, co říct. Byli nějakí ranění? zeptal se.

Myslím, že ano, pane.

Zamračil se, vstoupil dovnitř a Blackwell za ním zavřel dveře. Na nástěnných svícnech stále ještě visely zlaté a stříbrné girlandy, připomínka právě uplynulých svátků. V okenním výklenku stála uprostřed jedlového jehličí mosazná trumpetka. Takže jste tu jenom vy? zeptal se.

Jenom já a ten duch, pane.

Předpokládám, že jste asi nikde neobjevil zakrvácený sekáček na maso.

Ne, pane.

Nebo možná sekeru?

Blackwell měl trochu vypoulené oči s těžkými víčky a William se do nich pozorně zahleděl. Propůjčovaly mu poněkud ohromený výraz, jako by ho právě někdo podvedl v kartách. Dobře však věděl, že přesně takhle musí vypadat každý šejdíř, který za něco stojí. Nic tu není, pane, zopakoval Blackwell tiše. Já to tu vlastně jenom hlídám. Jestli mi rozumíte.

William nad tím chvíli uvažoval. Bylo mu jasné, že Blackwell dostal nařízeno počkat, kdyby se William náhodou objevil. Shore byl celkem vzato slušný chlap, ale žárlivý a závistivý, a přítomnost syna Allana Pinkertona v jeho městě ho vyváděla z míry.

Je nahoře něco, co stojí za pozornost? zeptal se.

Jenom jeden pokoj vypadá, že se v něm bydlelo, pane. Šéf předpokládal, že nejspíš patřil slečně Reckittové. V salonu —

John už tu byl?

Dneska ráno, pane.

Při těch slovech se detektiv zatvářil rozpačitě.

William vešel do haly, jednou rukou se opřel o sloupkové zábradlí a v šeru se zahleděl na schodiště do patra. Napůl čekal, že tam spatří nejasnou siluetu Charlotty Reckittové, jak na něj vyčítavě hledí. Lustr ve vstupní hale dosud nebyl připojený na plyn a jeho kloubová ramena se nad ním vznášela jako nějaký strašlivý pavouk. Svíčky v nástěnných svícnech neměly zastřižené knoty. William přejel očima po ozdobných lištách, po táflování vyřezávaném ve starodávném georgiánském stylu, všechno pokryté vrstvou čerstvého prachu. Na schodech byl přibitý bílý plyšový koberec, na němž byly zřetelně vidět špinavé stopy, jak tudy chodili strážníci. William zavrtěl hlavou.

Vyкроčil po schodech a pohmožděnou rukou se přidržel zábradlí z chladného jilmového dřeva. Třetí schod odspoda pod jeho vahou zaskřípěl a on si to mlčky uložil do paměti. Na odpočívadle v prvním patře stály nové hodiny ve starém stylu, jež se zastavily v 11.37, a po obou stranách vedly dveře do zadní části domu. Jedny z nich byly otevřené a on za nimi spatřil pracovnu s těžkým nábytkem. Když se otočil, spatřil dámský

šicí pokoj s výhledem do ulice. Zásuvky vytaháné a převrácené, šaty a krinolíny a krabice na klobouky naházené na jednu hromadu, koberce poseté papíry.

Takhle jste to tu našli? zavolal přes rameno.

Ne, pane. Detektivové byli poněkud důkladní, pane.

William si odfrkl. Vešel po vrzavé podlaze do šicího pokoje, s cylindrem v ruce a s kabátem stále ještě vlhkým se zastavil a hleděl na tu spoušť. Dveře do ložnice v přední části domu byly přivřené a on je bez zájmu otevřel. Uvnitř byla tma, on se zamračil, došel k oknu na zadní stěně a roztáhl závěsy. Zvedl se z nich oblak prachu a zavířil v geometrických útvarech v chladném světle. Byla to dámská ložnice, dokonale uklizená a neposkvrněná.

Za ním se objevil Blackwell. Pane? ozval se tiše.

Co je nahoře?

Dvě další ložnice, pane. Jsou zařízené, ale nemyslíme si, že v nich někdo bydlel.

Zařízené.

Ano, pane. Nejspíš ten dům pronajali takhle se vším všudy.

Sešel zpátky dolů a metodicky prošel přípravnu a spíží a pak i kuchyni, otevíral zásuvky, odšroubovával víčka sklenic a dvěma prsty proklepával stěny, zda nenajde nějakou tajnou skryš. Výlevka ve spižárně byla ze dřeva obloženého olovem a on přešel dlaní po jednotlivých spojích, ale nic zvláštního nenahmatal. Vyšel ven a prohledal klozet. Nevěděl, po čem vlastně pátrá, ale nedokázal se zbavit podezření, že po sobě Charlotta musela něco důležitého zanechat. Prošťouchal prsty polštáře a čalounění v salonu, odstrčil vánoční dekorace a malovaná vajíčka a sundal girlandy z knihovnických polic, aby mohl prolistovat všechny knihy. Nenadělal přitom téměř žádný nepořádek, ale inspektor se za ním táhl jako stín.

Proč by se žena, která bydlí sama, tak namáhala s výzdobou?

To nevím, pane.

Vrátil se nahoru do pracovny, ale ani tam neobjevil žádnou stopu, a konečně se ocitl nazpět v dámské ložnici.

John má nejspíš pocit, že se nehodí, aby džentlmen prohledával pokoj dámy, zabručel.

Blackwell se zamračil. Myslím, že tenhle pokoj prohledával on osobně, pane.

Williamovi se udělalo horko, a tak si sundal svrchník a odložil jej na přehoz postele. Na krbové římse stály dva zdobné stříbrné svícny. Pod lenoškou v koutě spatřil nízké krabice plné šatů, zcela nedotčené. Přejel palcem a ukazovákem přes ochranný potah židle u toaletního stolku, ale byl čistý a měkký a mnoho mu neprozradil. Odsunul židli a posadil se. Odraz jeho tváře ve vysokém zrcadle mu připadal obrovský, bledý a zlověstný. Odsunul stranou stříbrný kartáč na vlasy ušmudlaný od sazí, napínák na rukavice a štůsek nepoužitých obálek. Na co je potřebovala? zamyslel se nahlas.

Na dopisy, pane.

Odfkl si. A komu by asi tak psala?

Blackwell náhle slabě vykřikl. William se ohlédl a spatřil, jak inspektor se svrastělým čelem vytahuje cosi z prádelníku.

Co tam máte?

Vaši navštívenku, pane.

William se zakabonil. Tu vizitku nechal na Nový rok na jejím prahu, aby ji trochu postrčil a donutil jednat. Teď vzal Blackwellovi kartičku z ruky a strčil si ji do kapsy a inspektor se na něj podíval, ale neřekl ani slovo. William se vrátil k toaletnímu stolku, pozotvíral zásuvky a zase je zašoupl, ale nenašel nic. Pak přešel ke zdi, klekl si na všechny čtyři a rukou přejel podél podlahové lišty, a když se dostal k mycímu stolku, nechtěně do něj vrazil ramenem a se zařinčením shodil mosazný džbán na vodu, ale pokračoval dál. Tady nic není, pravil pak. Tedy aspoň tu nikdo nic nevyřízl.

Ne, pane.

Zvedl se na kolena a zatáhl si za límec. Tohle je směšné. Na něco se vás zeptám, inspektore. Našli jste nějaké stopy zápasu?

Blackwell si odkašlal. Pochopil jsem, že ji svázali, pane.

Možná.

Blackwell na něj upřeně pohlédl. Vy o tom nejste přesvědčený, pane?

Přesvědčený? opáčil. Proč by se sem vracela? Kdo ji rozřezal? Kdo odnesl tělo? A proč by jí probůh stříhal vlasy?

Možná si myslela, že se jí podaří utéct. A v poslední chvíli ji někdo překvapil, pane.

Oba chvíli mlčeli.

Je možné, že ne všechno to spolu souvisí. Možná nás jeden z těch detailů jen mate.

Který třeba?

Já nevím, pane. Kdyby se byla z té řeky dostala živá, potřebovala by se převléknout. Třeba se při té příležitosti rozhodla změnit vzhled. Například ostříhat si vlasy. Možná ji někdo zabil později, a sice nějak úplně obyčejně. Třeba při pouliční loupeži.

Proboha vás prosím! Který chmaták by takhle porcoval svoje oběti?

Blackwell sražil čelo. A co když v tom bylo něco osobního? Třeba nějaký odvržený milenec? To by vysvětlovalo to kruté zacházení s tělem.

Ale ne ty vlasy. Snažím se to všechno nějak pospojovat dohromady. Někdo Charlottu Reckittovou rozřezal a ostříhal jí vlasy a nechal její tělo v pytli na dvou různých místech. Nohy se pořád ještě nenašly. Někdo po ní šel — někdo, koho jsem si vůbec nevšiml. Skočila z toho mostu, protože chtěla, aby to vypadalo, že je mrtvá.

Takže to celé byla habaďůra, pane?

Ano, ale ne kvůli mně.

Jak to můžete vědět tak jistě, pane?

Nedávalo by to smysl, odtušil a v duchu se snažil si to celé poskládat dohromady. Vzpomněl si, jak se s ní střetl před divadlem. Na drobná zá-
pěstí v jeho sevření, na bílé pŕlměsíčky jejích očí, jež na něj vyděšeně zíraly. Neměl jsem nic, na co bych ji dostal, a ona to věděla. Je to protřelá žen-
ská, dobře zná zákony, věděla, že tu nemám žádnou pravomoc. Snažila se uniknout něčemu jinému. Někomu jinému.

Svým vrahům.

Ale proč by utíkala do Blackfriars? Je to daleko a ona běžela rovnou tam. Co bylo na tom mostě? A co bylo za ním?

Možná to nebylo něco. Možná to byl někdo. Někaký společník.

A co když ze sebe udělala návnadu? Co když mě nechtěla zavést k tomu mostu, ale odvést mě od něčeho pryč?

Je tu ještě jedna možnost, pane.

William na něj pohlédl.

Totíž pokud to nebyla nešťastná náhoda, pane. Týden co týden vytáhne-
me z řeky spoustu těl. Ale když budeme předpokládat, že tu dámu někdo zavraždil —

Vy myslíte, že ji někdo zabil omylem.

Ano, pane. Možná ten vrah či vrahové neměli v úmyslu ji připravit o život. Třeba něco nevyšlo podle plánu. A že to tělo pak rozřezali, to mohl být pokus prodloužit vyšetřování.

Řekl bych, že kdyby se dostala do takových potíží, nejspíš by byla radši, kdybychom ji zatkli.

Blackwell přikývl. Nikde nejste ve větším bezpečí než ve vězeňské cele, pane.

Můj otec říkával, že zeď je zeď z každé strany, a kdo může říct, která strana je která?

Ano, pane. Má nás udržet uvnitř, nebo venku?

Přesně tak.

Všechny nás moc zarmoutilo, když jsme se dozvěděli, že zemřel, pane.

Dlouze na Blackwella pohlédl, pak vyšel z místnosti a vydal se po schodech nahoru. Obě menší ložnice byly spoře zařízené a zcela bez poskvrnky. Postele byly dokonale ustlané, bílé porcelánové nočníky pod postelemi zářily čistotou. Na podlaze ležel prach a v něm vlhké stopy bot. Když otevřel šatní skříň ve druhém z pokojů, objevil množství drahých pánských obleků a kabátů, úhledně naskládaných do polic. Z otevřené krabice se linul zápach naftalínu. Šaty byly čisté a vyžehlené, zjevně je nikdo už dlouho neměl na sobě a Williamovi se zdálo, že už jsou dobře deset let vyšlé z módy.

To bude nejspíš patřit jejímu strýci, pane, zavolal Blackwell ode dveří.

Martin Reckitt sedí ve vězení, opáčil William. A nejspíš tam i umře.

V Millbanku, pane, přesně tak. Ale dnes už je to hlavně vojenská věznice. Pokud vím, tak se mluví o tom, že až se příští rok bude zavírat, přesunuli by ho na jih, na vězeňskou loď.

William se roztržitě zamračil. Nevěděl jsem, že se má zavírat.

Nedostatek financí, pane.

William přešel k oknu a přitiskl dlaň na okenní tabulku. Sklo bylo chladné. Budu s ním chtít mluvit, pronesl. On býval knězem, ne?

Pokud vím, tak ano, pane.

Ale William už zase přejížděl očima po místnosti a nic víc k tomu neřekl. Po chvíli pomaličku přešel do jednoho kouta. Visela tam velikánská ptačí klec, přikrytá bílým přehozem, a on látku jemně stáhl. Klec byla prázdná. Kam se poděli ti skřivánci? zeptal se.

Blackwell se právě skláněl nad mycí skříňkou z březového dřeva. Zarazil se a napřímil. Skřívánci, pane?

William otevřel dvířka klece a z hrsti suché trávy vylovil šedé pírko. Proč by někdo sebral její ptáky?

Možná viděli něco, co neměli, pane.

Ti ptáci?

Já nevím, pane. Blackwell se chvilku odmlčel. Ale každopádně by to nemělo vadit.

Proč ne?

Nejsou to straky, pane. Ti nic neukradnou.

William na něj překvapeně pohlédl. To měl být vtip, inspektore?

Mám na to nasadit někoho s orlím zrakem, pane?

Co kdybyste toho už nechal, inspektore?

Možná si někdo řekl, že lepší skřivan v hrsti než holub na střeše.

Blackwelle! Už dost.

Ano, pane, přisvědčil detektiv. A pak se odvrátil a odsunul mosazný hrnec ve skřínce, jestli nenajde nějakou skrytou západku.

Toho večera se pokusil usnout, ale spánek ne a ne přijít. Postel byla rozehrátá od horké cihličky, kterou tam dala pokojská, a on rezignovaně vstal a vyšel do mrazivého pokoje. Zabalil se do přikrývky a ze zásuvky na doutníky vytáhl dokumenty od Bena Portera, aby se nějak zaměstnal. Pořád ještě viděl v duchu tělo Charlotty Reckittové a čekal, až se mu v hlavě trochu rozjasní. Usadil se do křesla u krbu, spočinul lokty na opěrkách, přehodil nohu přes nohu a začal se probírat papíry na svém klíně. Lampy vrhaly slabé nažloutlé světlo, v němž i člověk s výborným zrakem jen taktak viděl na písmenka, a on věděl, že pokud co nejdříve neusne, nebude ráno k ničemu.

Promnul si oči.

Benova hlášení začínala zhruba před čtrnácti lety. William si prošel a pročetl, co mohl, a cítil, jak v něm vzrůstá podráždění. Až dosud byl přesvědčen, že Ben Porter sloužil jeho otci jako příležitostný donašeč a agent v případech zločinců, již uprchli do Anglie, ale to zjevně nebyla pravda. Více než dvacet let pracoval Porter pro jeho otce výhradně jako detektiv a v posledních deseti letech svého života se věnoval pouze případu Edwarda Shadea, jímž byl otec tak zvláště posedlý.

Podle Porterových hlášení začal Ben v roce 1869 pátrat v londýnském East Endu poté, co se tam objevily zprávy o nějakém americkém zloději. Začal pracovat jako vykladač fošen v nábrežním skladišti u Surreyských doků, aby mohl sledovat, co se v okolí děje, ale žádné další stopy nenašel. Potom se rozneslo, že si jistý Američan jménem Donald Rolson pronajal byt na Piccadilly, a Porter se nechal zaměstnat jako listonoš, aby se ve čtvrti lépe zorientoval. O Rolsonovi se proslýchalo, že zřídil ve West Endu hráčské doupe pro pány z lepších kruhů, ale Porter to nevěděl jistě a sotva se ta zvěst vynořila, už byl celý podnik dávno zavřený. Z Porterových hlášení a otcových odpovědí nezískal téměř žádné povědomí o nepolapitelném muži jménem Shade. Byl to spíše stín, ozvěna muže, který možná nikdy ani neexistoval: šest stop vysoký, s dlouhými pažemi, štíhlý, atletické postavy; anebo možná pět a půl stopy, tělnatý, s krátkýma rukama krámského prodavače; bezvousý muž s hnědými vlasy ostříhanými nakratičko; anebo také holohlavý chlap s pečlivě zastřiženými licousy; muž se šedýma kočičíma očima a zasmušilým výrazem; či snad nemotorný, ale bodrý společník, jehož přitahovala lepší společnost; muž, který se nebál ničeho, zákonů lidských ani božích; anebo muž, jenž měl strach úplně ze všeho, včetně sebe sama. Možná to byl Edward Shade nebo Donald Rolson či snad William Peters Mackenzie. Možná byl ženatý a možná ne. V jednom z posledních dopisů Williamův otec naznačil, že by snad Edwardové Shadeové mohli být ve skutečnosti dva a pracovat společně a že by měl Porter pátrat po obou dvou.

William si vzpomněl na svého otce, jeho široká ramena bednáře, jeho skotskou vzteklost i spravedlivé rozhořčení, a v duchu se mu vybavilo štípnutí řemene, jímž ho otec jako chlapce bil přes stehna. Znovu pohlédl na rukou psané poznámky na okrajích, přečetl si otcovy divoké spekulace a potřásl hlavou.

Absurdní.

Znechuceně papíry odstrčil.

KAPITOLA ŠESTÁ

Z mlhy se vynořil dům číslo osmdesát dva na Half Moon Street.

Foole přešel prochlazeným palcem přes hlavici své vycházkové hole. Zmocnil se ho stejný pocit, jaký měl vždycky, když to spatřil: malou mosaznou tabulku, již před lety sám přišrouboval k brance: *Fooleův obchod vzácným zbožím. Dovož a vývoz. Otevřeno pouze po domluvě.*

Přijeli sem pronajatým kočárem přímo z nádraží na Gower Street, prochnutého dusivými výpary, a on z něj vystoupil úplně vyčerpaný. Jednou rukou se shrbeně opřel o zábradlí. Kolem něj proploouvala žlutavá mlha a olizovala mu kotníky. Hlavní vchod už byl otevřený a Fludd uvnitř šátral ve tmě. Na střeše domu naproti se ozvalo bušení kladiva, železo o železo, a on se otočil a pátravě se tam zahleděl, ale žádné dělníky nespatriil. Okna v protějším domě byla potemnělá, závěsy zatažené, a hnědá omítka působila v té zimě skličujícím dojmem.

Ve vzduchu kolem něj se vznášela smítka mouru a vločky sazí, jako nějaký odporný sníh. S klapáním a rachotem projela kolem po dlažebních kostkách drožka a zmizela v mlze. Jakýsi rozostřený přízrak s boucháním vláčel těžký kufr po vybělených schodech. Byla to Molly. Potom se kolem mihl Fludd a znovu se ponořil do mlhy, v níž stál dosud nevyložený kočár. Všechno bylo jaksi tlumené, neskutečné a strašidelné.

Přízemí domu bylo omšelé a zchátralé a k prasknutí nacaпанé nejrůznějšími artefakty a předměty dovezenými ze všech koutů impéria. Prastaré asijské vázy, zrcadla z Austrálie, minerály a krystaly z hor východní Afriky, indiánské čelenky, truhla plná zrezivělých sextantů vyzvednutá z lodi ztroskotané u karibských útesů. Foole tenhle potemnělý labyrint miloval. Neměl mnoho zákazníků. Na žádném zboží nebyly cenovky.

Tenhle veliký dům v módní čtvrti poblíž Piccadilly, hned naproti Green Parku, si pronajal před čtyřmi lety, aniž ho předtím viděl, prostřednictvím realitního agenta v Chelsea a zaplatil nájem na půl roku dopředu. Trval na

tom, že chce drazé zařízený dům, se stolním nádobím, s tureckými koberci a se splachovacím záchodem v každém patře a s matracemi z koňských žíní a péřovými příkrývkami pod přehozy z lněného plátna. Zaměstnal hospodyní, ženu s malou dcerkou, již mu doporučil jistý spolupracovník a chválil ji za diskrétnost, a nabídl jí velkorysý plat. Předchozí obyvatelé opustili dům spěšně a nečekaně, když se jim druhé dítě narodilo mrtvé, a v domě se dodnes vznášel jakýsi opar nemoci. Foole následoval hospodyní při prohlídce vlhkých místností a ona mu přitom převyprávěla všechno, co se o domě dozvěděla. Pokud šlo o ono mrtvé narozené dítě, považovala to spíše za mravní než tělesné selhání, a kdykoli se o tom zmínila, pohrdlivě stáhla rty.

Jmenovala se Sykesová, měla průsvitnou neduživou dcerku jménem Hettie a ona sama byla vdova po popraveném, asi čtyřicetiletá, statná, se širokými boky. Kdykoli si ji Foole zavolal, zjevila se s jednou rukou zařátou v pěst a nebyla to žádná křehká pěstička: svírala prsty tak pevně, až jí zbělely klouby a vystupovaly kosti. Líbila se mu tvrdost a strohost, kterou v ní viděl. Molly snášela její přítomnost asi tak, jako kočka strpí svého majitele, a to Fooleovi úplně stačilo. Když paní Sykesová zrovna neobsluhovala u stolu, nosila umaštěnou zástěru potřísněnou černidlem a šedivé vlasy měla schované pod ohavným, trásněmi lemovaným čepcem, ale v zelených očích se jí zračila tak zuřivá inteligence, až si Foole říkal, jestli nemá další dosud neobjevené schopnosti.

Pane Foole, oslovila ho teď. Tenhle dům je moc velký na to, abychom se o něj zvládlý starat jen s Hettie, a zvláště když na to pomalu nemáme ani vindru. Jak dlouho hodláte zůstat tentokrát?

Stála u paty schodiště mezi policemi se sbírkou čínských váz a otírala si ruce do zástěry.

Foole se na ni usmál. Taký vás rád vidím.

Ve dveřích se objevil Fludd, dupáním si setřásl z bot bláto a Foole na něj ukázal. Paní Sykesová, řekl, tohle je můj dobrý přítel, pan Fludd. Dlouhou dobu byl v cizině, ale teď se k nám vrátil. Říkal jsem si, že by mohl dostat východní pokoj, naproti Molly.

Madam, pronesl Fludd ostýchavě a smekl.

Japheth Fludd. Celý a osobně, panečku. Věnovala obrovitému muži zvláštně prohnáný pohled, jako by zkoumala kus masa. Ach, o vás už já

jsem slyšela, pane. Ten pokoj připravím, pane Foole. Ale ať si radši přezuje ty boty, než půjde nahoru.

Všichni tři se na okamžik zahleděli na Fluddovy boty.

Možná to bylo špatným osvětlením nebo snad z té námahy, ale Fooleovi připadalo, jako by mohutný muž pod plnovousem zrudl. Foole si odkašlal. Japhethe, když budete něco potřebovat, řekněte paní Sykesové a ona to zařídí. Ona je úplný poklad, už několik let se o mě skvěle stará. Láskyplně na svou hospodyní pohlédl a přemýšlel, kolik jí toho může prozradit, ale pak se neovládl a s úsměvem pronesl: Možná k nám přibude i někdo další.

Nebude to náhodou dáma, pane?

Proč si to myslíte?

Mrkla na něj a přitiskla si prst k ústům. No a kde je ta malá? Nebude mít hlad?

Ta má hlad vždycky, zasmál se Foole. Být vámi, podívám se po ní ve spíži.

První dny po návratu byly vždycky náročné. Bylo třeba vyvětrat všechny pokoje, dojednat schůzky, plánovat, vážit a zakreslovat. Paní Sykesová trvala na tom, že s ní Foole musí projít místnost po místnosti, aby mu s účetní knihou vypočítala každý předmět či kus nábytku, který se za dobu jeho nepřítomnosti prodal, a každý kousek si pečlivě odškrtla. Je to potřeba, aby personál nezkoušel nějaké nepoctivosti, vysvětlovala a vzápětí začala brblat nad tím, kolik se v zimě platí za uhlí. Kdybyste se tak jenom vrátil v létě, pane Foole, mračila se, to bych vám ušetřila šest šilinků za tunu jako nic. Naši věřitelé už nám nejspíš moc dlouho nepočkají. Líbilo se mu, že říká *naši*, a vzedmula se v něm za to vůči ní vlna vděčnosti. U dveří v suterénu neustále zvonili vetešníci, hrnčířky, podomní prodavači nabízející králíky a bušly hrachu a svazečky sušených bylinek či kořínků. Dopoledne chodívala děvčátka s kytičkami potočnice, odpoledne řezníci učni a před večerí vyvolávali na ulici prodavači slávek a srdcovek. Foole dlouho do noci vysedával v pracovně mezi prosklenými vitrínami a otevřenými kufry, pracoval u dlouhého mahagonového stolu, jenž se ve svitu plynových lamp zářivě leskl, a Hettie, bledá a hubeňoučká, chodila dovnitř tu s podnosem, tu s horkou vodou na mytí. Foole se na ni usmál a ukázal do kouta, kde Fludd cosi zapisoval do účetní knihy a Molly čistila pytlík paklíčů a páčidel, a dívka se při pohledu na ně ostýchavě zarděla.

Druhého rána sešel Foole do přijímacího pokoje a našel tam Fludda, jak drhne železné tyče krbové mřížky do vysokého lesku. V jedné obrovité tlapě svíral kus suché kůže. Na chvíli se zastavil, sedl si na paty a hřbetem ruky si přešel po tváři. Vedle něj stála sklenice černidla se šroubovacím víčkem.

Dobrý bože, co to tu tak páchne? ozval se Foole tiše. To už vás paní Sykesová zapráhla do práce?

Prej si nemůžete dovolit podomka. Fludd se unaveně usmál. Ale mně to nevadí. Furt lehčí než lámat kameny.

A kde je paní Sykesová?

Fludd pokrčil rameny.

Hospodyní našel v suterénní kuchyni. Sukně měla svázané mezi nohama a chlístala na linoleum kbelíky studené vody s karbolkou. Voda vyletěla ze kbelíku jako stříbrný jazyk a dlouhý okamžik jako by visela ve vzduchu. Potom šplíchla na zem, rozlila se po podlaze a přelévala sem a tam, jak do ní hospodyně zajela koštětem, zamračeně dupala sem a tam a vymetala vodu otevřenými dveřmi, přes zaplavený schůdek až do uličky. Na sporáku doutnal koláček síry.

Paní Sykesová, zavolal na ni ode dveří. Paní Sykesová!

Polekaně vzhledla a pak po něm hodila vražedným pohledem.

Porcovací stůl byl odtážen ke kredenci, dvě windsorské židle překlopené na jeho desce a uprostřed místnosti stál rozebraný rám postele, namočený do necek se špinavou vodou. Foole se rozhlédl po kuchyni, po hnědých tapetách s květovaným vzorem pod nízkým stropem, přes nějž se táhl sukovitý, pokřivený trám procházející celým domem, potom pohlédl na opékací zástěnu a železný sporák mezi schodištěm a špinavým okénkem a potřásl hlavou.

Takhle to tu zřídilo to poslední děvče, co tu sloužilo, pane, vzdychla paní Sykesová. Spala v kuchyni a sama byla hrozná špindíra.

Foole se přebrodivl vodou na podlaze, sebral ze stolu plechovku Keatingova prostředku proti hmyzu a otočil ji v prstech.

Ta už je ale pryč celé týdny, poznamenal. Jsou tu štěnice?

Tak tak. Ale žádný strach, pane. Mně neunikne ani jediná.

Tě postele se zbavte, nařídil úsečně. Rámu, matrace, všeho. Sežeňte nějakou železnou. Je to staré dřevo, paní Sykesová, to už se nevyčistí.

Stála na mokré podlaze a jednou rukou se opírala o šedé koště. To není potřeba, pane, ta postel je ještě dobrá. Já si s ní poradím.

O tom nepochybuji. Jděte za panem Fluddem, dá vám peníze. A paní Sykesová?

Pane?

Oceňuji vaši svědomitost.

Zrudla, udělala pukrle a přihladila si dlaní rozcuchané vlasy.

Foole přešel pohledem ke spíži za kuchyní, na zašedlé, vápnem natřené stěny. Na polici stála mísa s obranými kuřecími kostmi, jež se v dopadajícím světle zaleskly.

Po celou tu dobu v něm vzrůstal a sílil zvláštní pocit, jakási podivná závrať, jakou zakoušel večer před plánovanou akcí: neurčité brnění ve špičkách prstů a v zubech, jako když byl malý a nad Bostonem se objevily bouřkové mraky. Při všem, co dělal, když vybaloval dokumenty, třídil složky, rovnal si v krabicích obleky a límečky, zazvonil na Hettie, aby mu donesla ohřátou vodu z kotle a čisté ručníky, aby se mohl oholit, při tom všem myslel na Charlottu. Jako by měl v lebce zabodnutý hák. Opravdu je to už deset let? Změnil se za tu dobu moc? Ona bude nepochybně starší, určitě životem unavenější, a nejspíše také tvrdší, zrovna tak jako on. Ze všech žen, jež za život poznal, by ho žádná nedokázala zlákat, aby zanechal své činnosti, vzdal se svého řemesla, aby se stal mužem, jenž pracuje počestně, za bílého dne. Žádná až na jednu. A ta by to od něj nežádala.

Vzpomněl si, jak spolu seděli na terase kavárny nad mořem v Port Elizabeth. Vyprávěla mu, že nějací francouzští dobrodruhové objevili v jeskyni na Blízkém východě stovky hliněných tabulek; zjevně to pro ni bylo důležité, jako by mluvila o něčem víc, než jsou pouhá slova, o něčem, co se ukrývá za řečí samotnou. V duchu viděl to stříbrné světlo, jež se tenkrát odráželo od vln, a vybavilo se mu, jak si jednou rukou zastínil oči, aby jí přes tu prudkou záři viděl do tváře. Ty tabulky byly psány jazykem, s nímž se dosud nikdo nesetkal, a mnoho lidí bylo přesvědčeno, že se jistě jedná o nějaké básnické dílo, záznamy z dávných dějin, kroniky prastarých králů. Vítr jí načechrával záhyby bílých šatů. Ve vzdušných proudech se vznášeli mořští ptáci. A když pak ty tabulky rozluštili, pověděla mu, zjistilo se, že se jedná o zápisy obchodních transakcí, dodací listy, seznamy zboží.

Každý život si nese stín nových možností, řekla mu. Všechna ta skoro a kdyby jen. Dějiny, jež se nikdy neodehrály. Máme za to, že skládáme účty, ale ve skutečnosti říkáme: Byl jsem tu, byl jsem skutečný, tohle se opravdu kdysi stalo. Stalo se to.

Jak ty první dny mýjely, nechával si své myšlenky pro sebe a nemluvil o nich. V domě stále vládla podivně domácká nálada. Foole stál s paní Sykesovou na podestě schodů do suterénu a procházeli seznam zásob ve spíži, když vtom se z haly ozval tichý chraplavý zpěv. A pak se objevila Molly, vykračovala si s kbelíkem popela zavěšeným na předloktí, podolek košile vyhrnutý z kalhot a s rukama v bok svůdně vrtěla zadnicí.

Minula je a ani si jich nevšimla. Dveře do salonu se otevřely a zavřely. Paní Sykesová si odkašlala.

Divné stvoření, jen co je pravda, zamumlala a kroutila přitom v rukou hadr na mytí.

V poledne třetího dne zazvonil u suterénních dveří doručovatel a paní Sykesová ho zavedla přes kuchyni po zadních schodech do obchodu. Molly se pokusila vzít si od něj malou bedýnku, ale nemohla ji unést, a Fludd přiskočil, pomohl jí bedničku vzít a postavit ji mezi police. Zamračila se a nepoděkovala mu. Foole to všechno sledoval zpoza svého stolu, ale ani se nepohnul. Zprohýbaná podlaha vrzala pod tíhou Fluddových kroků.

V krbu slabě hořel oheň, ale nijak zvlášť nehřál. V bedně byly uloženy vzorky zkamenělin amonitů, dosud uvězněných ve vápencových kamelech, soukromě zaslané ze Ženevy, a pod slámovou výstelkou bylo falešné dno a pod ním množství safírových a rubínových přívěsků od jistého švýcarského klenotníka. Molly obrátila každý kousek proti světlu, ale netvářila se nijak zvlášť ohromeně, podávala je Fluddovi a ten je předal Fooleovi. Molly vyjádřila naději, že jejich společníci na starém kontinentu mají lepší oko než tento. Foole chvíli mlčel a pak jí nařídil, ať udá drahokamy jejich obvyklému překupníkovi za sedmdesátiprocentní podíl a ať celý obchod vyřídí sama.

Vy chcete, aby to zařizovala ta malá? vyhrkl Fludd příkře. Copak ta ví, jaký jsou marže?

Foole zamžikal. Marže?

Molly se ostře zasmála, potřásla hlavou a teatrálně si setřela z oka pomyslnou slzu. Marže, uchechtla se. Na marže už dneska nikdo nehraje. Bereme si část z podílu za každou transakci, milej Jappy. Prej marže, zazubila se a znovu zavrtěla hlavou.

Dost věcí se změnilo od té doby, co jste byl naposledy venku, poznamenal Foole. Ale to doženete.

Jo tak.

Marže, uchichtla se zase Molly.

Molly? Co to do tebe vjelo?

Dívka se přestala usmívat a pohlédla na něj. Strčila poslední zkamenělinu zpátky do bedýnky. Hryzla se do nehtu, pak se naklonila a vyplivla ukousnutý půlměsíček do krbu. Nic, utrousila.

Foole jen zabručel a zatahal si za licousy. Japhethe, začal. Rád bych s vámi prošel —

Nic do mě nevjelo, přerušila je hlasitě Molly. Akorát ta ztracená Charlotta Reckittová a ten její ubřečený dopis. Vytáhla pomačkanou obálku, vylovila z ní Charlottin dopis a probodávala přitom Foolea nevraživým pohledem.

Nebudu se ani ptát, kdes to vzala, zavrčel.

Můj drahý pane Foole, začala vysokým rozechvělým hláskem. Jedno oko přivřela jako netopýr.

Molly!

Píši vám s vědomím, kolik již mezi námi uběhlo času —

Prudce odkopl židli a vztyčil se s prsty zapřenými o stůl. To by stačilo, Molly!

— a Vaše náklonnost ke mně nejspíše v oněch uplynulých deseti letech značně utrpěla —

Ale no tak, škvrně, pokáral ji Fludd svým hlubokým dunivým hlasem. To se nesluší. Natáhl dlouhou paží přes její rameno a vytáhl jí dopis z prstů. A kde ses vůbec naučila takhle číst? zeptal se. Dyť ty čteš jako nějaký kazatel.

Učí se rychle, ucedil Foole.

Molly se zarděla. A už jste byl za tím jejím panem Uttersonem? Nechcete nám říct, co to bude za akci?

Fludd se obrátil k dívce zády a pozorně pohlédl na Foolea. Utterson? Ten právník?

Hm, přisvědčila Molly.

Snad od něj pořád ještě nedostáváte hlášení? Pane Adame?

Pro lásku boží, zaúpěl Foole, vážně si nemohu nějaké svoje záležitosti nechat jen pro sebe?

Fludd si toho nevšímal. Místo toho si dlaní zamnul vousy a obrátil se k Molly. Gabriel Utterson dřív podával panu Adamovi zprávy o tom, co má Charlotta zrovna za lubem, vysvětlil jí. Jeden čas jsme se s ním vídali každou chvíli. Ale to už je spousta let.

Aha, vykřikla Molly. Hněvivě vyskočila. Takže láska jako trám, jo? A jak dlouho jste měl v plánu to přede mnou tajit?

Fludd se dal do smíchu. Ta malá snad žárlí!

Já nežárlím!

Mám za ním jít dnes odpoledne, oznámil Foole. Varovně zvedl ruku. Posad' se, prosím. Není to žádné tajemství. Charlotta předala Gabrielovi nějaké pokyny ohledně té práce, já je s ním mám probrat, a budu-li mít pořád ještě zájem, mám ji navštívit v Hampsteadu.

Molly vtáhla rty a zlobně zafuněla. Tak to je štěstí, že zrovna dneska nemám nic na práci.

Mám za ním jít sám, Molly.

Proč? zvýšila hlas. Bojíte se snad, že tam bude ta vaše okatá princezna?

Foole se přes její hlavu omluvně podíval na svého starého přítele. Ten dopis mluví jasně, Japhethe. Mám za ním přijít do jeho domu na Gaunt Street, sám a bez doprovodu. Večer vám povím, co jsem se od něj dozvěděl.

Já vím, že jo. Fludd ukázal na dopis na Fooleově stole. Ale něco mi na tom nesedí. To je celej ten dopis psanej tak, jako ten kousek, co Molly četla? Jako by mezi váma a Charlottou nebylo nic, co by bylo potřeba vyjasnit?

Jé, dál je to ještě mnohem horší, zavolala Molly. Skoro až nechutný.

Ta malá se ne vždycky trefí, řekl Fludd s bolestnou grimasou. Ale teď na to možná zrovna kápla. Gabriel nikdy nebyl jeden z nás. Nikdy se mu nedalo věřit.

Ale nikdy nebyl nebezpečný.

S tím jděte někam! Fludd se zatahal za vousy. Nechod'te tam sám, pane Adame.

Taky že nepude, prohlásila Molly.

Gabriel je ještě divnější patron, než býval, pronesl Foole se svrašťelým čelem. Je opatrný. Tak to Charlotta myslela. Když nepřijdu sám, možná se odmítne se mnou vůbec setkat. I kdyby se mnou šla Molly. A kdyby mi chtěli nějak ublížit... začal Foole, ale pak se odmlčel.

Vyhlédl z okna. Z uličky za zahradní zdí zarachotil dvoukolák a vysokou travou na zahradě proběhl jakýsi temný stín. Konečně Foole přikývl. Chápal Fluddovy obavy, a i když to neřekl nahlas, sám tomu dopisu tak úplně nedůvěřoval. Molly vztáhla ruku a dotkla se jeho paže a Foole jí pohlédl do očí.

Tak dobře, vzdal se. Tak dobře. Přísně se na Molly podíval. Ale budeš zticha jako pěna a dělat budeš jen to, co ti řeknu. Jasně?

Molly se lišácky usmála. No jasně. Samozřejmě. Ano.

Myslím to vážně, Molly. Ani slovo.

Nepřestávala se usmívat. Vytáhla předtím z bedničky hrst slámy, teď ji úhledně napěchovala zpátky, mrkla na něj a s polohlasným broukáním vyšla z pokoje. Když byla pryč, Fludd vstal a zavřel dveře, na okamžik naslouchal a pak se znovu posadil. Nebudu se vás ptát, k čemu to všechno bude dobrý, pronesl tiše.

Foole přikývl. Toho si vážím.

Vím, že mezi váma a Charlottou se toho hodně stalo.

Tedy...

A takovou oddanost bych u toho, s kým dělám, měl podporovat. Nejspíš jenom doufám, že je v tom ještě něco, o čem zatím nevím. Vzhlédl k Fooleovi. Nezapomněl jste doufám, co bejval zač ten její strejc?

S tímhle nemá Martin nic společného.

Martin Reckitt je lotr, jakýmu není rovno. Ani v církvi ho nechtěli.

On ale nikdy nebyl knězem.

Přeci ho zbavili svěcení.

Nezbavili. Získal svěcení, ale kněžský úřad nikdy nezastával. Nebyl to kněz, Japhethe. Měl jiné povolání.

Ale k čertu s tím! Dobře víte, co proved, pane Adame!

Neudělal nic, než že mě opustil.

A nechal vás málem umřít!

Foole mlčky přikývl, ale pak řekl: Ale taky se o mě postaral a vyléčil mě. Byl by si tenkrát prostě mohl vzít, co chtěl, a zmizet. Ale neudělal to.

Jo, a taky vám moh podržnout krk. Je fůra způsobů, jak někoho vod-dělat. Jenom proto, že si vybral tenhle a ne jinej, to není vo nic míň zrada.

Pro mě ano, pronesl Foole tiše. A Charlotta navíc není jako její strýc.

Tak v tom se mejlíte, opáčil Fludd. Hodil po něm zvláštním pohledem a pak zakřupal ohromnými prsty a založil ruce na prsou. Ale je tu ještě něco, řekl. Nevím, jak nejlíp to říct. Včera večer jsem zašel za naší starou známou do Bermondsey. Jen tak, z dávný známosti, chápete.

Já vím.

Fludd překvapeně zamrkal. Vy mě necháváte sledovat?

Chtěl jsem se ujistit, že se do ničeho nezapletete. A jak se má?

Fludd zavrtěl střapatou hlavou. Povídala, že jestli čekáme na Charlottu Reckittovou, tak budeme prej čekat ještě hodně dlouho. Jak jste povídal, co stálo v tom dopise? Že po ní jde nějaký detektiv? Tak to je ten zatracenej Pinkerton, to ten po ní jde.

Foole zvedl hlavu. Pinkerton?

Tak tak.

Pinkerton je mrtvý, Japhethe.

Ale ne ten. Jeho syn. William.

Foole měl pocit, jako by se mu cosi zbortilo v útrobách. Přejel si rukou po tváři a znovu vyhlédl do zahrady. Mlha se obtáčela kolem bambusového houští i holé jabloně u kamenné zdi. Když se zase otočil, Fludd si mnul obrovité rameno, jako by se chtěl zbavit nějaké bolesti, jež ho sužovala.

Vypadá to, že sledoval nějakýho chmatáka, co s ním Charlotta kdysi dělala, pronesl Fludd. Patřil k nějaký velký kapsářský bandě. A pořád se asi něco chystá, mezi chlupatejma se nemluví vo ničem jiným. A Pinkerton na tom má taky svůj zájem, a pořádněj.

Jaký zájem?

Fludd na něj dlouze, uvážlivě pohlédl. Nezmínila žádný jméno. Ale oba víme, o koho mu jde.

O Edwarda Shadea.

Fludd kývl. Jako jeho tatíkovi.

Foole vstal, přešel k oknu a sepal ruce za zády. Chvilí jen tak stál a za oknem se vinula mlha.

Chcete, abych s tím něco udělal?

Foole mlčel. Ne, řekl konečně. Ano. Pana Williama Pinkertona si pohlídáme. Nasaďte na něj jednoho z našich slídlů a ať nám podává hlášení. Dejte mi vědět, kdyby se znovu objevil v Bermondsey. Foole hleděl do mlhy, dumal a hleděl. Věříte, že všechno má svoje následky, Japhethe? zeptal se.

Kdepak, odtušil obr. Podle toho já žiju.

Vy mě někdy děsíte.

Jenom někdy?

Foole se otočil. Fludd se na něj z přítmní zazubil.

Později téhož odpoledne se s Molly vydali navštívit pana Uttersona v jeho domě. Došli pěšky na Piccadilly, tam si najali drožku, jež mířila na východ, a Foole kočímu nařídil, aby je zavezl do Gaunt Street v Bishopsgate. Molly po něm překvapeně koukla, ale chvíli jeli mlhou zalitými ulicemi mlčky. Potom se k němu Molly obrátila, setřela si z tváře smítko sazí a zeptala se na to, co jí vrtalo hlavou.

Bishopsgate? Co to je za právníka, když bydlí v Bishopsgate?

Věnoval jí nevzrušený, tajuplný úsměv a pak se k ní naklonil a zatáhl za nitku, která se jí uvolnila z podšívky kalhot. Měla bys je dát paní Sykesové, ať se ti na to podívá, poznamenal.

Zakabonila se, založila si ruce na prsou a zlobně se rozhlížela po ulicích. Konečně zastavili před vysokým řadovým domem. Zjevně už dlouho chátral: zábradlí potřebovalo natřít, cihlové zdi byly zašlé, prastaré dřevěné klepadlo popraskané a zezelenalé dlouhým používáním a vystavením špinavému ovzduší. Foole dvakrát zaklepal, pak poodstoupil a oprášil si rukávy.

Snad tady nežije úplně sám? zaškaredila se Molly. Takový plejtvání místem!

Je to dům jeho sestry, žije s ní.

Pronikavě se uchechtla.

To si odpuť, zamumlal Foole. Na tom není nic vtipného. Memsahib byla dlouho v Indii, potom se ale vrátila do Anglie a dala se ke galerce, když tys ještě byla na houbách. Můžeš se spolehnout, že cokoli jí řekneš, nikdy to nezapomene.

Ále, já si umím poradit.

Dlouze na Molly pohlédl. Ta by ti spíš podržela krk, než aby ti nabídla čaj, pronesl. A to by od ní ještě bylo laskavé.

V tu chvíli dveře zaskřípěly v pantech, s chvěním se otevřely a Foole se napřímil. Na prahu se zjevil obrovitý sikh v modré livreji a zlatém turbanu, obutý v orientálních trepkách, beze slova jim pokývl a Foole se mu vážně uklonil a představil se. Sluha ustoupil a napřáhl k němu ruce v bílých rukavicích, dlaněmi vzhůru. Foole mu podal svůj cylindr, hůl a rukavice, a pak se sluha postavil za něj a podlaha pod jeho vahou zavržala a Foole ucítil, jak z něj lokaj jemně svléká kabát.

Je pan Utterson doma? zeptal se Foole.

Sluha udělal jakýsi posunek směrem k Molly a neodpověděl, ale pak Foole vzhlédl a spatřil, jak se z temné chodby vynořila ženská postava.

Slečno Uttersonová, pronesl a hluboce se uklonil.

Keshub je němý, pane Foole, řekla mu. Ten vám nic nepoví.

Z jejích úst znělo jeho jméno jako *Fuelle*.

Ale nejste sám, pane, dodala.

Ten její hlas: jako šelest hedvábí. Byla to spousta let, co jej slyšel naposledy. Řasy měla načerněné směsí popela a bezinkové šťávy a oči obkroužené černými linkami jako nějaká orientální konkubína a její dlouhé bledé hrdlo a ostré klíční kosti v odpoledním šeru zářily bělostí. Za okamžik graciézně ustoupila a poodvrátila se a on pochopil, že ji má následovat. Sluha krácel dlouhou chodbou před nimi. Konečně došli ke dveřím, sluha z nich odhrnul těžký závěs, dáma kolem něj prošla a vstoupila do kuřáckého salonku. Před lety bývali milenci a potom se stali přáteli a jemu se zdálo, že dosud nepozbyla svou kočičí krásu. Těžká léta jí vyryla vrásky kolem očí, ale to jen prohloubilo její smutný a tajemný půvab a učinilo ji ještě víc žádoucí. Na jaře roku 1857 se vydala do Indie, aby si tam našla manžela; vrátila se o patnáct let později, sama, a pokud Foole věděl, dodnes zůstala neprovdaná. O té první cestě Fooleovi kdysi vyprávěla: jak se trmácela po souši Egyptem a děsila se banditů, jak spala pod Jižním křížem na palubě parolodi společnosti P&O. Jak z moře v chvějivých obloucích vyskakovaly létající ryby, jako nějaké mořské víly. Jak se pak vody uklidnily a za lodí zůstávala fosforeskující brázda. Indie doslova zahltila její smysly, pověděla mu: ze všech stran na ni křičely odstíny rudé a růžové a oranžové, modře lemovaná žlutá sárí, ve vzduchu se mísila vůně koření, zázvoru a hřebíčku a kurkumy,

všude se vznášel kouř ze santalového dřeva a spalovaného kravského trusu, v ulicích řinčely zvony a skřípaly volské povozy. To všechno mu vyprávěla jednoho odpoledne před mnoha lety, přejížděla mu přitom chladnými rukama po zádech a on jí naslouchal s přivřenými očima a myslel přitom na své zážitky v Africe. Teď už jí muselo být dvaapadesát let.

Ve dveřích se zarazil.

Na stěnách tlumeně planuly plynové lucerny. Přejel očima po domácím jezírku s lekníny, zadíval se na šarlatové polštářky rozložené kolem něj, na vysokánský strop, jenž se ztrácel ve stínech. Zdi pokrývaly pruhy tapet ze zlatého damašku, jež se střídaly s červeno-zelenou mřížkovanou látkou pokrytou vzorem ptáčků. V jednom koutě stál malovaný japonský paraván, ve druhém pak vysoká vodní dýmka, černě lakovaná v japonském stylu, z níž se naspodu vinuly trubičky jako hadi. Modrobílé závěsy na oknech byly zatažené, jemně ozářené světlem vnějšího světa, a za nimi slyšel Foole tlumený hluk z ulice.

Co to má znamenat? zeptal se Foole s úsměvem. Molly vstoupila za ním, zastavila se napůl schovaná za dveřním závěsem a on jí položil ruku na rameno, aby zůstala, kde je.

Nelíbí se vám to?

Je to hotový div.

Nepatrně zvedla rty v úsměvu. Na okamžik přivřela víčka, když si uvědomila, že jí složil poklonu. Dáte si skleničku, zašeptala. Nebyla to otázka.

Sluha zmizel kdesi ve tmě. Přešla k příborníku, odzátkovala křišťálovou karafu, nalila sherry do dvou sklenek z broušeného skla a potom se podívala ke dveřím na Molly, jako by zvažovala, zda nabídnout i jí. Ale pak přešla k jezírku, posadila se na jednu z podušek s nohama stočenými na stranu a uhladila si sukně.

Dávno jsme se neviděli, podotkla.

Usmál se. Tak dávno zase ne.

Byl jste pryč za zábavou?

Obchodně.

Je v tom snad rozdíl? Zkřížila dlouhé nohy v kotnících se stejnou kočičí ladností, na jakou si u ní pamatoval. Můj bratr není doma. Co kdybyste mi pověděl, oč jde, a já mu pak všechno vyřídím? Co bychom měli probrat?

Charlotta Reckittová.

Vyčkávala.

Měla pro mě Gabrielovi zanechat nějaké instrukce.

Charlotta Reckittová, zamyslela se a přitiskla si ke rtům šperkem ozdobený prst. Ne, myslím, že ji neznám. Je to snad nějaká děv—

Rose, přerušil ji. Molly se v šeru za nimi uchechtla.

Hmm?

Opravdu je to nutné? Na to nic neřekla a on svažtil čelo a řekl: Charlotta je nejlepší šejdířka, jaká dnes v Londýně ještě je. Jejího strýce zavřeli ve čtyřiasedmdesátém do Millbanku —

Ach ano. Proslulý Martin Reckitt.

Takže na Martina si vzpomínáte.

Samozřejmě. Gabriel ho pořád ještě zastupuje.

Foole se odmlčel a ostražitě ji pozoroval. Měl jsem za to, že se Gabriel rozhodl poněkud obměnit klientelu.

Některé vzácnější klienty si ponechal.

Foole se předklonil. Má Martin pořád ještě někoho venku?

Martin Reckitt si v Millbanku počíná naprosto příkladně, pane Foole. Jeho dobré chování je jasným důkazem nápravy. A do Millbanku ani z Millbanku se nedostane nic, co by nešlo oficiální cestou.

Má pořád ještě někoho venku, Rose?

Prsteny ozdobené ruce složila do klína a v matném světle jí nebylo vidět do očí. Ale už si vybavuji, že měl opravdu neteř, pronesla. Ano. Vzpomínám si. Líně mžikla řasami po Molly, která pořád ještě stála v chlapeckých šatech u závěsu ve dveřích. Krasavice, dodala jemně a poklepáním na polštářek vedle sebe vyzvala Molly, aby si přisedla.

Chlapec může zůstat, kde je, odmítl Foole.

Chlapec?

V šeru slyšel Mollyin dech, ale neohlédl se po ní a ona se ani nepohnula.

V Indii, zamumlala Rose, jsme se naučili být ve svých choutkách mnohem přizpůsobivější. Člověk musí přijímat i nečekané, že? Ale dívala se přitom na Molly s chladně zkoumavým výrazem, jako by si prohlížela kus masa, a Foole pocítil náhlé ohrožení.

Odkašlal si. Rose...

Ano, pronesla konečně a sklopila oči. Pokračujte.

Charlotta mi napsala. Gabriel má pro mě nějaké instrukce, má to něco do činění s jistým podnikem, který Charlotta připravuje. Měl jsem se s ním tady dnes sejít. Copak on tu není?

Měl jste přijít sám.

Foole se zamračil.

Mám pocit, že je to jako tehdy v Madridu.

Vůbec to není jako v Madridu.

Máte trochu potíží řídit se pokyny, pane Foole. Ale pronesla to jemně a Foole si usrkl sherry a smutně se pousmál.

To si z Madridu rozhodně nepamatuji, opáčil.

A také myslím máte pořád zájem o ni. Myslím tu neteř.

Fooleovi ztuhl úsměv na rtech a odvrátil oči. Nemluvil jsem se Charlottou už celé roky, odvětil tiše. Ale ano, je to tak. Samozřejmě. Vždycky to tak bylo.

Naklonila se k němu a ztišila hlas. Ach, můj milý, zamumlala. Už dlouho se sama sebe ptám, po jakých cestách se to asi pan Foole ubírá? Nenapíše, nepřijde na návštěvu... Jaké to bylo překvapení, když jsem zjistila, že jste zpátky v Londýně.

Všichni máme pořád co dělat, Rose. Pořád na vás s láskou vzpomínám. Zastřeně se usmála.

A co váš bratr? Daří se mu dobře, doufám?

Můj bratr se s vámi nesejde, zašeptala. Od té záležitosti s Aspertonem se od podsvětí raději drží dál.

Ale Charlottin dopis mluvil jasně.

S vaší Charlottou teď není zrovna bezpečné se stýkat.

Foole si jazykem navlhčil rty. Jak to myslíte?

Udělal byste nejlépe, kdybyste se od ní držel dál, pane Foole.

To mluvíte o Pinkertonovi?

Upřeně mu hleděla do očí. Ano, pan Pinkerton už je v Londýně celé týdny a hledá vaši slečnu Reckittovou. A nikoli jménem agentury, je to osobní záležitost. Když jsme ji viděli naposledy, zmínila se, že se vyptával na jistého dávného společníka, kterého prý pronásledoval už jeho otec. Jméno nám neřekla. Měla strach. A potom zmizela.

Zmizela?

Minulý čtvrtek, ano. O tom už jste přece musel slyšet. Pokud vím, v Yardu očekávají, že její tělo někde vyplaví řeka, ale oba víme, zač jejich informace stojí. Gabriel pátral na vlastní pěst. Je si ale jistý jen tím, že neopustila město. Tedy alespoň žádnou obvyklou cestou. Slečna Uttersonová si uvědomila, jaký mají její slova účinek, a umlkla. Po chvilce sáhla za sebe a podala mu malou naparfémovanou obálku z rýžového papíru. Slečna Reckittová nás požádala, abychom vám předali tohle.

Obálka byla prázdná. Na přední straně byla uvedena jistá adresa v Hampsteadu.

Ta je její? zeptal se Foole stroze.

V pološeru pokoje se slečna Uttersonová zamračila, ale vzápětí se její rysy pomalíčku vyhladily, až se tvářila bezvýrazně jako sfinga. Nedoporučovala bych vám, abyste za ní chodil. Pokud vím, obsadila ten dům policie.

Takže ten podnik padl, pronesl Foole zvolna. A Gabriel si nad tím umyl ruce. A co si tedy Gabriel myslí? Domnívá se, že Charlotta je pořád ještě ve městě? Co si myslíte vy?

Slečna Uttersonová se na něj zahleděla. Vzpomínáte si, pane Foole, jaké to mezi námi bylo? Co se stalo ve Španělsku? Zdá se, že to nebyla jen náhoda. Mám jistý dar.

Rose, přerušil ji netrpělivě. Zavrtěl hlavou, ale pak se zarazil. Vybavily se mu ty časy, kdy pracovali společně. Před posledním podnikem v Madridu měla sen, v němž přesně viděla, co se následující den při plánované loupeži stane — včetně toho, že budou obklíčeni policií a že zastřelí jejich kasaře. Toho rána před akcí se tomu vysmál. Toho večera, když se skrývali v jejich hotelovém pokoji, se jí nedokázal podívat do očí.

Zmlkla, jako by o čemsi uvažovala. A pak na něj upřela kouřově šedé oči. Mluví skrze mě duše zesnulých, pronesla.

Duše.

Ztracené duše. Ano.

Takže jste médium.

Jsem vnímavá. To není totéž.

Slyšel nějaké zvěsti o tom, že se Gabriel zajímá o spiritismus, ale tohle nečekal. V letech následujících po občanské válce vídal občas v novinách inzeráty nabízející seance, ale nijak zvlášť tomu nevěřil. Zdálo se mu, že

to má až příliš blízko k podvodu. Upřel na ni oči, potom se rozhlédl po podivném a exotickém zařízení pokoje a pak se znovu podíval na ni. Stíny jako by se prodloužily. Pohlédl na svou sklenku a s klapnutím ji odložil na podlahu u svých nohou. Přemýšlel o Charlottě a o Hampsteadu.

Na druhé straně panuje veliký zmatek, pronesla. Pevně doufám, že to není pravda. Avšak zaslechla jsem jméno Charlotta.

Pro boha živého!

Rose, zasyčel. V hlase mu zazněl ostrý tón. Jestli je tohle celé nějaká habaďůra... Tvrdě a upřeně na ni pohlédl. Víte, že nemám rád, když si se mnou někdo zahrává.

Chladnou rukou se dotkla jeho paže. Pak pronesla: Naše kuchařka v Kalkatě říkávala, že promluví-li hlas, který dlouho mlčel, je přirozené mu naslouchat. A ten hlas teď mluví k vám.

Nemám nejmenší tušení, co tím myslíte.

Ale máte, opáčila. Duchové mluví skrze mne, nikoli ke mně. To Gabriel vede celý kruh; já se dozvím až potom, co bylo řečeno. Vnímavá bytost usne, když upadne do transu. Takže cokoli vám řeknu o slečně Reckittové, není nic než pravda.

Chcete mi říct, že o ní mluví mrtví?

Smrt je jen začátek, odušila a upřeně mu pohlédla do očí.

Podíval se na Molly, která je zpovzdálí poslouchala. Ve tváři měla jakousi umíněnou nelibost, o níž věděl, že maskuje strach. Jednou rukou si křepčovitě mnula zápěstí. Řekněte Gabrielovi, že jsem tu byl, pronesl a vstal. Děkuji za to sherry.

Když se měli k odchodu, vztáhla slečna Uttersonová náhle ruku, pařátem plným šperků chňapla Molly za bradu a zvedla jí hlavu, aby se jí mohla podívat do tváře. Foole spatřil zuřivý vztek v dívčích očích. Vím, co máš na srdci, maličká, řekla jí dáma. I mně jako malé ublížili. Svět není k nevinným laskavý.

Molly se zablesklo v očích.

Slečna Uttersonová ji pustila a pohládila ji po vlasech. Obrovitý sikh už stál za nimi, držel jim otevřené dveře a upřeně zíral před sebe.

Pane Foole, usmála se. Doufám, že se zase zastavíte.

V odpověď ji políbil na vnitřní stranu zápěstí.

Molly jako by přestala existovat. Ale pak stárnoucí *memsahib* zamumlala: Ach, nedávej mu své srdce, maličká. Při těch slovech položila chladnou dlaň Fooleovi na tvář a upřeně mu hleděla do očí.

Venku na ulici se ho zmocnil podivný pocit: jako by se z něj linulo světlo, jako by z něj vyzařovala jakási utajená hrůza. Připadalo mu, že snad každý v rušném davu se od něj musí odvrátit a zastínit si oči před tou září. Molly mu drobnou ručkou stiskla zápěstí. Ach, Adame, řekla, jenom proto, že ji chlupatý hledaj v řece, to ještě neznamená, že tam doopravdy je. Nevěděl, co na to říct. Bylo to od ní laskavé a jeho to dobrosrdečné gesto ohromilo. Zanechal ji s plnou peněženkou na stanovišti drožek v Bishopsgate, sám si popotáhl rukavice, zahleděl se do mlhy a potom vykročil směrem k Finsbury Circus. Začal padat slabý, poloslaný déšť, spíše mžení než skutečný liják, a Foole ani nevnímal, že mu voda při chůzi v kapičkách stéká po gabardénové látce kabátu. Zastavil se u květinářského stánku a koupil svazeček modrých kosatců, jako by snad chtěl Rose Uttersonové dokázat, že se mylila, pak si to rozmyslel a málem je odhodil na ulici, ale hned zase změnil názor.

Rozpršelo se hustěji. Schoval se před deštěm do drožky, ta se líně šinula vlhkým chladem a on se díval na mokré koňský zadek, jenž se v provazcích deště zářivě leskl. Cítil, jak voda stéká z otěží, když klouzaly skrze vodící kroužky, slyšel, jak kola na kamenné dlažbě vržou a šplíchají. Několikrát si ověřil, že hampsteadská adresa, již dostal, je správná. Zakrátko opustili pohasínající město, cestou do kopce projížděli mezi nedostavěnými domy, nebe jako by viselo nízko a padalo na pozemky zarostlé plevelem a pokryté blátem a pak zabočili do ulice plné nových, honosných cihlových domů a drožka s trhnutím zastavila.

Foole se zahleděl na vysoký městský dům. Potom vystoupil z kočáru. Srdce mu bušilo jako o život. Cítil, jak mu déšť krápe přes okraj cylindru a představoval si, jak asi bude vypadat, až otevře dveře, vůni jejích vlasů ve vlhkém vzduchu.

Květiny v jeho zmrzlé ruce ve svitu lucerny zazářily. Poprvé ho napadlo, že něco není v pořádku, když spatřil blátivé šmouhy od bot na nabíleném zápraží. Zaklepal a zaposlouchal se, ale zevnitř se neozvala žádná odpověď. V oknech nesvítila světla. Přehodil si kytici z jedné ruky do druhé. Po chvíli se dveře zatřáslly a zarachotily, jak je někdo odemýkal.

Pak se otevřely.

Před ním stál neznámý muž v dlouhém šedivém kabátu. Podíval se v šeru na kytici v jeho ruce a ve vypoulených očích s těžkými víčky se mu objevil smutek. Mužův strnulý postoj prozrazoval policejního inspektora a ve Fooleovi jako by náhle cosi zbystřilo, jako by se v něm už rýsovala jeho ztráta, jako obrysy nábytku schovaného pod přehozy v prázdném domě.

Slečna Reckittová není doma? vypravil ze sebe.

Inspektor si odkašlal, pohlédl přes jeho rameno na bryčku, jež čekala na ulici, a pak upřel oči na kosatce ve Fooleově ruce. Je mi to nesmírně líto, pane, ale —, začal.

A ve Fooleově srdci jako by se s prásknutím zavřely jakési dveře.

Všechna rána světa

—

Jižní Afrika 1874

Poprvé se setkali na střešní terase sluncem zalitého hotelu v Port Elizabeth a pojali vůči sobě okamžitou nelibost. Zdála se mu prohnaná, ostražitá. On jí připadal chladný. Uchopil ji za ruku a přišla mu horká, suchá, drsná. Stiskl ji tak silně, že bolestně zkřivila tvář. Připadala mu drobounká, bledá a teatrální, každé její gesto měl za neupřímné, a on se jí zdál příkrý, s hrubými způsoby Američanů. Jeden z hostů v baru nesměle brnkal na pianoforte a ta hudba se linula žaluziemi v oknech, jako nesena vodou, až k místu, kde všichni tři seděli. Přehodil nohu přes nohu. Ona si uhladila šaty. Třetí z nich, o osmadvacet let starší, seděl pod proutěnou mřížkovanou zástěnou, převaloval ve sklenici kostku ledu a jen se usmíval, usmíval a usmíval.

V chladném moři pod nimi se vzpínaly a kroutily bílé hřebeny vln a v té vodní tříšti kroužili mořští ptáci. Adam Foole nikdy nezapomněl, jak toho odpoledne svítilo slunce a bílá písčitá pláž se táhla k východu jako zakřivené oční víčko.

Představila se mu jako Charlotta. Prý bývala herečkou v jednom londýnském divadle.

Utrousil, že o divadlo se nikdy nezajímal, ani jako chlapec, ani jako muž.

Kdyby byl býval v tělesných záležitostech jen trochu zběhlejší, nejspíš by mu ta znamení neunikla a zmocnil by se jej strach z cesty, jíž se bude od nynějška ubírat jeho život. Ale dělo se v něm něco, co se dosud nikdy nestalo, a on by to tenkrát neuměl ani pojmenovat.

Byl ještě mladý. Připlul sám přes mys Dobré naděje, vydávaje se pod jménem Bentley za obchodníka s pštosím peřím. Poté se vydal na východ do Port Elizabeth, ubytoval se v nejdražším hotelu a čekal na příjezd svého komplice. Byl to přístavní hotel, vzešlý z bohatství získaného obchodem s diamanty, až na samém dně světa, a on z tohoto přelidněného kypícího kotle na dlouhé dny vyjížděl do vnitrozemí a vracel se s ohromným množstvím nakoupených pštosích per, jež pak nechal zabalit do beden

a přepravit do pronajatého skladiště v jihovýchodním Londýně. Obchod s pštosím peřím byl právě na vrcholu rozkvětu a žádný dámský klobouk se neobešel bez dlouhých, zakřivených a zářivě lesklých per. Otevřel si kancelář poblíž doků, najal si účetního a v místních novinách si nechal otisknout inzeráty, že hledá pro svou firmu obchodní zástupce ve vnitrozemí. Dával si záležet, aby si patřičně často stěžoval na přepravní poplatky, ať už v hotelové hale, v restauracích s vyhlídkou na příbřežní ostrovy anebo přímo na poště. Několik stálých hostů pozval na skleničku a přátelsky vyprávěl o svém obchodním společníkovi. Smál se, hrál whist, pokuřoval pozdě do večera. Jídával sám, studoval přitom účetní knihy, jak to dělá každý prozíravý obchodník; zkrátka a dobře, postaral se, aby byl všeobecně oblíben.

A celou tu dobu ho ze všeho nejvíc ohromovalo tamní světlo. Tušil, že si ho bude pamatovat už navždy. Tvrdé a ploché jako cínový plech, jak se třásl a odráželo v prachu cest. Kdykoli vyšel do té záře, mhouřil oči, až se mu v koutcích dělaly vějířky vrásek a zornice se mu mihotaly pod zaprášenými řasami.

Celý život byl přesvědčen, že štěstí je právě takové světlo a jako každé světlo jej musí doprovázet i tma, a právě takovou tmou se naučil vyhledávat, ať už byla kdekoli. Sám sice tíhl ke škrobeným límečkům a na míru šitým oblekům, avšak nebyl mu cizí ani prach cest a věděl, že diamantová pole v Kimberley přitahují všemožnou spodinu světa, jako je mýdlová pěna vtahována do stoky. Přesto ho však atmosféra tohoto afrického konjunktčního města překvapovala, zvláště když mu tolik připomínala pohraniční oblasti Spojených států těsně po válce. Čekával na nástupišti a díval se na nadějeplné nové příchozí s naleštěnými botami a pánvemi. Stával na okraji obrovského povrchového dolu a díval se do prázdnoty pod sebou. Procházel se po hlavní ulici v prachu a horku a ohromeně hleděl na zástupy lidí. Byli tu rabíni s dlouhými plnovousy a s pánvičkami a stočenými pokrývkami na zádech, revolucionáři z Polska a Ruska, kteří ani neuměli správně chytit lopatu a svírali ji v měkkých bílých rukou, jako by drželi leták či bombu. Potkával bývalé australské trestance s potetovanými klouby prstů, jimž nezbýval v ústech snad ani zub, vídal veterány z krymské války, jimž chyběly ruce či poskakovali o berlich a kalhoty měli sešpendlené tam, kde měla být noha. Spatřil tu bandity z východního Pobaltí